

Productenrealisatie 2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding.....	2
2 Collegeproducten per programma	3
2.1 Bestuur & Publieke dienstverl.	3
2.2 Openbare orde en Veiligheid	23
2.3 Participatie & werkgelegenheid	31
2.4 Zorg en Welzijn	54
2.5 Onderwijs en Jeugd.....	72
2.6 Economie en Toerisme.....	85
2.7 Sport- en Cultuurbevordering	100
2.8 Ontwikkeling Centrumstad	111
2.9 Verkeer en Bereikbaarheid	123
2.10 Wonen en Leefomgeving.....	131
2.11 Beheer openbare ruimte	147
2.12 Algemene middelen	161
Bijlage I Overzicht kapitaallasten	183
Bijlage II Toelichting onderhanden werk inzake grondexploitatie	184
Bijlage III Conversietabel programma's - producten.....	188
Bijlage IV Conversietabel taakvelden - producten	190

1

Inleiding

Voor u ligt de productenrekening 2017 van de gemeente Venlo. In de productenrekening treft u de verantwoording aan op de in de productenraming 2017 opgenomen producten. Per collegeproduct wordt een toelichting gegeven aan de hand van de klassieke drie W-vragen: "Wat hebben we bereikt?", "Wat hebben we daarvoor gedaan?" en "Wat heeft het gekost?". Dit sluit aan bij de opzet van de programma's in de programmarekening.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

2 Collegeproducten per programma

2.1 Bestuur & Publieke dienstverl.

Programma 01: Bestuur & Publieke dienstverl.

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	6.702	6.555	98%	-146
Lasten	10.569	10.369	98%	200
Saldo baten en lasten	-3.867	-3.814	99%	53
Toevoegingen aan reserves (baten)	65		0%	-65
Onttrekkingen aan reserves (lasten)		223	345%	-223
Saldo verrekening met reserves	65	-223	-345%	-288
Totaal resultaat programma 01	-3.802	-4.037	106%	-234

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Bestuur	-3.968	-3.852	97%	115
Resultaat Publieke informatievoorziening				
Resultaat Levenszaken	89	107	121%	19
Resultaat Gemeentearchief	-681	-674	99%	7
Resultaat Regionale samenwerking	-388	-440	113%	-52
Resultaat Werken voor derden	1.145	821	72%	-324
Totaal resultaat programma 01	-3.802	-4.037	106%	-234

2.1.1

Bestuur

Wat hebben wij bereikt?

In 2017 is een vervolg gegeven aan 'Buurt bestuurt' en het verkennen van de mogelijkheden om inwoners meer zeggenschap te geven over hun eigen leefomgeving. In de gekozen oplossingen hebben zowel gemeente als bewoners een verantwoordelijkheid. Deze wijze van werken is voor iedereen een leerproces en dat gaat met vallen en opstaan.

Een belangrijke indicator binnen dit programma is het burgeroordeel over het gemeentebestuur. Dit is uitgedrukt als het percentage positieve antwoorden op de vraag "Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?" (heel veel / veel) minus het percentage negatieve antwoorden (weinig / nauwelijks tot geen). Er is dus sprake van een saldo van positieve en negatieve oordelen. De vraag is gesteld in de stadspeiling.

De indicator is in 2015 voor het eerst gemeten. Toen had 27% (heel) veel vertrouwen tegenover 20% weinig tot geen vertrouwen. Saldo: +7. In het najaar van 2017 had 14,5% (heel) veel vertrouwen tegenover 28,3% weinig tot geen vertrouwen. Saldo -14. Er lijkt in onze gemeente dus sprake van stevige afname van vertrouwen in het gemeentebestuur, ook ten opzichte andere Nederlandse gemeenten. In andere gemeenten immers waar dezelfde meting in beide jaren heeft plaatsgevonden is dit vertrouwenssaldo juist met gemiddeld 8 punten gestegen (uit: Waar Staat Je Gemeente).

Naar de oorzaken hiervoor hebben we geen onderzoek gedaan. Het gemeentebestuur heeft het afgelopen jaar uiteraard te maken gehad met een onverwacht groot tekort op de uitgaven voor jeugd en maatschappelijke ondersteuning en een onderzoek naar de gang van zaken in Q4. Twee collegeleden traden het afgelopen jaar als gevolg van de tekorten in het sociaal domein af. In de media is hier veel aandacht voor geweest en dit zal naar verwachting niet hebben bijgedragen aan een verbetering van deze indicator.

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van de doorontwikkeling naar een organisatie die met een goed oog voor de belangrijkste opgaven met het gezicht naar de samenleving staat. Dichtbij onze inwoners, met een goed gevoel voor de balans tussen zelf doen en organiseren en overlaten aan de gemeenschap. Dat laatste, dat 'loslaten in vertrouwen', blijkt verrassend moeilijker dan vooraf gedacht. Taken die lang door ons werden uitgevoerd worden niet 'zomaar' door de gemeenschap overgenomen. Verwachtingen ten aanzien van de overheid zijn

onverminderd groot, het vermogen als gemeenschap om zelf zaken te organiseren (echter nog) niet.

De gemeente zal haar meerwaarde moeten aantonen, haar 'vakmanschap' en organiserend vermogen moeten inzetten ten behoeve van een mooier, beter, welvarender Venlo. Beter aansluiten op initiatieven uit de gemeenschap zelf en gericht moeten werken aan de belangrijkste uitdagingen. Wij hebben daarom de organisatie opgedragen om programmatisch werken opnieuw in te voeren, gericht op die uitdagingen. Die uitdagingen echter zijn, na de vaststelling van de vigerende stadsvisie zeven jaar geleden, wellicht aan een bescheiden herijking toe. Hoofdpogaven zijn immers weliswaar veranderlijk, we verwachten echter niet dat hiermee een fundamentele koerswijziging nodig is. Opgaven zoals demografie, aantrekkingskracht en sociale ruggengraat zijn nog steeds actueel en behoeven, in onze ogen, wellicht een aanvulling zoals de onmiskenbare klimaat- en energieopgave.

In 2017 is de organisatie stevig gereorganiseerd en zijn alle medewerkers -gelet op hun 'vakmanschap' geplaatst in het team waarin dit het beste tot zijn recht komt. Ook hebben we voorbereidingen getroffen om het programmatisch werken in 2018 in te voeren.

Wat betreft de ontwikkeling van de dienstverlening is er sprake van een stabiel beeld. Laat enerzijds de waarde vraag in 2017 een groeiend verloop zien (ten opzichte van 2015), anderzijds is het aantal klachten licht toegenomen. De oordeel van onze inwoners is in 2017, net als in eerdere jaren, stabiel gebleven op een 6,5.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Burgeroordeel over gemeentebestuur		-13,80	15,00	20,00	25,00	25,00

In de stadspeiling (burgerenquête) meten we het vertrouwenssaldo van burgers in het bestuur. Dit is het percentage positieve antwoorden op de vraag "Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?" (heel veel / veel) minus het percentage negatieve antwoorden (weinig / nauwelijks tot geen). De indicator is in 2015 voor het eerst gemeten. In plaats van de beoogde stijging van het vertrouwen zien we een sterke daling: 14,5% heeft (heel) veel vertrouwen (27% in 2015) en 28,3% heeft weinig tot geen vertrouwen (20% in 2015). Het vertrouwenssaldo is dus tussen 2015 en 2017 gedaald van +7 naar -14. In andere gemeenten waar dezelfde meting in beide jaren heeft plaatsgevonden is dit vertrouwenssaldo juist met gemiddeld 8 punten gestegen.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Goed vertegenwoordigen van belangen burgers en bedrijven

1. *Werkwijze gemeenteraad*

De gemeenteraad heeft zich in 2017 ingespannen om laagdrempeligheid, toegankelijkheid en responsiviteit in evenwicht te brengen met de noodzakelijk geachte investeringen voor de lange termijn. De raad wil de agenda van de stad/gemeente beter laten aansluiten op de visie en de daaruit voortvloeiende acties waartoe in het stadhuis wordt besloten.

Om dat voor elkaar te krijgen is geïnvesteerd in betere informatie, agendavorming en controle en het accentueren van de verbinding met inwoners, bedrijven en organisaties.

2. *Klachtafhandeling en bestuurlijke procedures*

Het overgrote deel van de klachten (ongeveer 94%) hebben we in 2017 op informele wijze kunnen afhandelen. Een heel mooi resultaat. Wel is het zo, dat er sprake is van een stijging als het gaat om het aantal formeel afgehandelde klachten. Ook in 2017 is er veel aandacht geweest voor de kwaliteit en de tijdigheid van de verschillende bestuurlijke procedures.

Eind 2017 is het raadsvoorstel ombudsman voorgelegd en geaccordeerd.

3. *Claims en civiele procedures*

De focus lag voor wat betreft de claims en civiele procedures op het tijdig afhandelen van deze claims. Dit is in 2017 goed gelukt.

4. *Mediation*

Binnen onze gemeentelijke organisatie is in 2017 gebruik gemaakt van (pre)mediation, gesprekken om daar waar dat aan de orde is te proberen tot een middellijke oplossing te komen tussen burger en overheid. Het gaat daarbij concreet onder meer om de gesprekken met de klant in het sociaal domein, maar ook om de afhandeling van bezwaarschriften. In het voorjaar van 2017 heeft in het secretarissenoverleg een evaluatie plaatsgevonden van de regionale mediatorpool, waaraan naast Venlo de gemeenten Peel en Maas, Bergen, Horst a/d Maas, Boxmeer en Leudal deelnemen. De werkzaamheden van de pool worden door alle deelnemende als positief beoordeeld.

5. *Public affairs en lobby*

In 2017 is er -in Regio Venlo-verband- een public affairs en lobbyplan opgesteld waarin wij onze belangrijkste lobbydossiers hebben opgenomen en ten aanzien hiervan onze strategie onderling afgestemd. Als centrumgemeente en opdrachtnemer voor deze regionale opgaven hebben wij het afgelopen jaar op Europees en op nationaal niveau gezocht naar mogelijkheden voor cofinanciering of beleidsbeïnvloeding. Met het oog op de ondersteuning en lobby gericht op de nieuwe Europese programmaperiode hebben wij eind 2017 een aanbesteding gedaan, met als doel om onze kansen op succes zo groot mogelijk te maken. Succesvol was o.a. het binnenhalen van de rijks- en provinciale bijdrage voor de aanpak van de Vierpaardjes.

6. *Externe relaties*

Voor de externe relaties zijn in 2017 diverse Venlose evenementen benut om het bestuurlijk netwerk te vergroten met de diverse partners in de regio, de provincie, Den Haag, Brussel en Duitsland. Met de provincie en de maatschappelijke partners vormen we samen een public affairs platform op basis van gedeelde belangen de regio gepositioneerd wordt.

Wat heeft het gekost?

Bestuur

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	139	150	107%	10
Lasten	4.107	4.002	97%	105
Saldo baten en lasten	-3.968	-3.852	97%	115
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Bestuur	-3.968	-3.852	97%	115

College van B&W en Gemeenteraad

De verklaring voor het positieve resultaat bij het 'product' bestuur (college en raad tezamen) is voornamelijk gelegen in het voortijdige vertrek van twee wethouders, die beiden niet zijn opgevolgd. Een van hen geniet pensioen en ontvangt dus geen gemeentelijke uitkering. Daarnaast heeft een andere oud-wethouder betaald werk gevonden waardoor zijn uitkering is beëindigd.

2.1.2

Publieke informatievoorziening

Wat hebben wij bereikt?

In 2017 hebben we onze burgers en bedrijven weer van adequate informatie kunnen voorzien. De publieke informatievoorziening vindt ook in de gemeente Venlo steeds meer plaats via elektronische dienstverlening door middel van de in 2015 gelanceerde nieuwe website www.venlo.nl. Daarnaast kon de burger bij ons terecht via de centrale balie (bezoekers in de stadswinkel), de telefoon of per post.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal digitaal aangevraagde producten (via de nieuwe toptaken-website)	32.019,00	26.101,00	42.129,00	50.555,00	58.138,00	63.952,00
De stijging in het aantal online aangevraagde producten bedraagt 3% in 2016 ten opzichte van 2015. Deze stijging is lager dan geprognosticeerd. De cijfers worden echter sterk vertekend door verschillende niet-structurele afwijkingen. Zonder deze vertekeningen zou de stijging beduidend hoger uitvallen. Daarnaast zegt de indicator weinig over de kwaliteit van de online dienstverlening. Voor de volgende raadsperiode zullen we daarom een nieuwe indicator ontwikkelen, bijvoorbeeld de verhouding online diensten ten opzichte van balie/telefonie of de succesratio resp. uitvalratio in de online aanvraagprocessen van deze producten/diensten.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Percentage inkomende calls die direct, juist en volledig door het callcenter worden afgehandeld (conform Antwoord)			80,00	80,00	80,00	80,00
Het doel is om ten minste 80% van de binnenkomende gesprekken direct en juist in het callcenter af te handelen, conform het landelijke dienstverleningsconcept Antwoord@. Tot op heden is echter geen methode voorhanden om dit goed te kunnen meten. Doorontwikkeling van het zaakstelsel CRM zou daarin kunnen voorzien. Daarnaast dient landelijk een evaluatie plaats te vinden van Antwoord@ als dienstverleningsconcept en de daaraan gekoppelde dienstverleningsnormen.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Verzorgen van adequate informatievoorziening aan de burgers en bedrijven

1. Post
Het KCC houdt regie op het zaakgericht werken binnen de gehele gemeentelijke organisatie. Dit houdt in dat het gehele proces (van binnenkomst t/m uitgaande correspondentie) wordt vastgelegd binnen het zaakstelsel. In 2017 hebben we de inkomende post voor circa 90%

digitaal verwerkt. De resterende 10% betreft vrijwel uitsluitend post die niet digitaal verwerkt hoeft te worden, zoals reclame.

We hebben in 2017 een toename gezien van de hoeveelheid binnengekomen elektronische post via het gemeentelijke mailadres info@venlo.nl.

2. Telefonie

De kwaliteit van onze telefonische dienstverlening staat al enige jaren onder druk. In 2017 hadden we ons tot doel gesteld om: a) de wachttijd bij inkomende calls te beperken tot maximaal 3 minuten bij gemiddelde drukte en 5 minuten in de drukere periodes; b) de telefonische bereikbaarheid van de gehele gemeente te verbeteren; en c) de mogelijkheden voor het KCC te vergroting om calls direct te beantwoorden (minder doorverbinden). We zijn daar onvoldoende in geslaagd. Om de gewenste verbetering te kunnen maken zijn de komende jaren investeringen nodig. In de meerjarenbegroting 2018 zijn daarvoor maatregelen opgenomen.

3. Centrale balie

De centrale balie is (en was in 2017) altijd open, wanneer het stadskantoor open is voor burgers. Er is daarom altijd minimaal één gastheer/-dame aanwezig, net als één iemand van beveiliging. Dit om de dienstverlening te kunnen aanbieden die we hebben afgesproken.

De gastvrouw/-heer is het aanspreekpunt voor burgers en zorgt ook voor de ontvangst en door-geleiding van bezoekers voor zowel bestuur als ambtenaren.

4. Webdiensten

Met de introductie van de nieuwe website, het centraliseren en professionaliseren van het beheer is in 2015 een stevige basis gelegd voor betere online dienstverlening. In 2017 is hierop verder gebouwd. Diverse klantreizen zijn verbeterd en oude formulieren zijn omgezet naar nieuwe (en toegankelijke) formulieren. Daarnaast is er geïnvesteerd in het beter bedienen van secundaire doelgroepen op de website, zoals potentiële investeerders en toeristen. Zij worden nog eenduidiger en eenvoudiger doorgeleid naar andere (speciaal daarvoor ontwikkelde) websites. Daarnaast willen we meer aandacht gaan besteden aan laaggeletterden door op een heldere en duidelijke manier te communiceren op het juiste taalniveau.

5. Media

In 2017 heeft Venlo sterker dan voorheen ingezet op de verschillende social media kanalen om de inwoners te bereiken. Het aantal volgers van het gemeentelijke Facebook-account is afgelopen jaar sterk gestegen, het aantal volgers op Twitter, Instagram en LinkedIn is licht gestegen. We zien dat we via deze kanalen een steeds hoger bereik weten te realiseren. Tegelijkertijd bieden deze kanalen ons de gelegenheid om naast het verstrekken van informatie óók in gesprek te komen met de inwoners. Daarnaast zetten we uiteraard nog steeds de traditionelere media in; Met het oog op Venlo, beeldkrant, 1Venlo. Voor het programma Met het oog op Venlo is in 2017 een nieuw format ontwikkeld in overleg met Omroep Venlo. Belangrijkste verandering is dat we niet langer als gemeente ons beleid 'verkopen' in het programma, maar we belichten een aan de gemeente gerelateerd onderwerp vanuit de optiek van een inwoner of vrijwilliger.

Tot slot hebben we ons in 2017 steeds de vraag gesteld aan welke informatie de inwoners behoefte hebben en die informatie prioriteit gegeven in de diverse media.

Wat heeft het gekost?

Publieke informatievoorziening

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten				
Lasten				
Saldo baten en lasten				
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Publieke informatievoorziening				

2.1.3

Levenszaken

Wat hebben wij bereikt?

Levenszaken heeft in 2017 een druk jaar gehad. We hebben meer reisdocumenten uitgegeven dan ooit tevoren en ook bij andere producten en diensten hebben we een sterk toegenomen vraag gezien. De wachttijden voor het maken van afspraken hebben daardoor onder druk gestaan.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal verstrekte reisdocumenten aan Nederlanders in Venlo + aan Nederlanders in het buitenland	28.183,00	33.470,00	32.362,00	25.676,00	6.734,00	1.795,00
In 2017 zijn, zoals begroot, meer reisdocumenten verstrekt dan een jaar eerder. De stijging bedraagt 19%. In de periode 2019-2024 zullen veel minder documenten worden verstrekt, omdat de geldigheid van reisdocumenten in 2014 is verlengd van 5 naar 10 jaar.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Wachttijd + transactietijd balie	21,50	18,64	15,00	15,00	15,00	15,00
We meten het gemiddeld aantal minuten wachttijd plus transactietijd aan de balie in de stadswinkel (gemiddelde over alle producten, uitgezonderd RNI). De wachttijd (d.w.z. het verschil tussen de tijd van de afspraak en de werkelijke tijd waarop men naar de balie wordt geroepen) is gedaald van gemiddeld 9 minuten in 2016 naar gemiddeld 7 minuten in 2017. De afhandeltijd aan de balie is in 2017 met ongeveer 1 minuut gedaald tot minder dan 12 minuten. De totale tijd die een burger in de stadswinkel in 2017 gemiddeld moest spenderen voor het afnemen van een product was daardoor 18,6 minuten.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Verzorgen van excellente dienstverlening aan burgers en bedrijven

1. *Beheer Gemeentelijke Basisadministratie*

In 2017 heeft het Rijk de ontwikkeling van een landelijke Basisregistratie Personen (BRP) voortijdig beëindigd. Deze voorzag een modernisering van de BRP die plaats-onafhankelijke dienstverlening mogelijk moest gaan maken.

2. *Burgerlijke Stand*

Dienstverleningsproducten inzake de burgerlijke stand worden stapsgewijs in digitale processen gegoten. In 2017 is het mogelijk geworden huwelijksaangifte te doen via de gemeentelijke website.
3. *Naturalisaties*

Voor de gemeente Venlo hebben zich op het vlak van naturalisaties geen nieuwe beleidsontwikkelingen voorgedaan. Het aantal aanvragen voor het Nederlanderschap is met 23% gestegen in 2017 ten opzichte van 2016. Naturalisaties blijven een gemeentelijke taak en worden dus niet overgeheveld naar de IND, hetgeen lange tijd onderwerp van landelijke discussie was.
4. *Persoonsdocumenten*

In totaliteit neemt het aantal verstrekte persoonsdocumenten af als gevolg van het toegenomen gebruik van eHerkenning (digitale identificaties voor bedrijven en organisaties). Daarnaast zien we een duidelijke toename van het aantal aanvragen voor persoonsdocumenten die via de website (volledig digitaal) verlopen. Het ligt misschien voor de hand hiervoor de digitaliserende samenleving als verklaring aan te wijzen, maar de relatief langere wachttijden voor het maken van een afspraak in de stadswinkel in 2017 hebben hier ook zeker een bijdrage aan geleverd.
5. *Beheer Register niet-ingezetenen (RNI)*

Bij niet-ingezetenen gaat het om personen die een zodanige relatie met Nederlandse overheidsinstanties hebben dat registratie van hun basispersoonsgegevens van belang is voor een goede uitvoering van bepaalde overheidstaken. In 2017 zijn bijna 19.000 inschrijvingen gerealiseerd, ongeveer 5.000 meer dan een jaar eerder. Daarmee zijn we de op een na grootste RNI-gemeente in Nederland met een aandeel van 11,8%.
6. *Reisdocumenten en rijbewijzen*

In 2017 zijn meer dan 33.000 reisdocumenten (paspoorten en identiteitskaarten) verstrekt, waarvan circa 7.500 aan Nederlanders die het buitenland wonen (grensgemeente). Dit is een stijging van 19% ten opzichte van 2016. Deze toename in combinatie met onze RNI-taken heeft gezorgd voor een grotere drukte in de stadswinkel en langere wachttijden aan de balies. Dit is opgevangen door extra avondopenstellingen en het inrichten van afhaalbalies. De extra

avondopenstellingen gelden tot maart 2019. Er zijn in 2017 bijna 13.000 rijbewijzen uitgegeven of verlengd.

7. Verkiezingen

In 2017 hebben we verkiezingen georganiseerd voor de Tweede Kamer. De opkomst in Venlo bedroeg 76,4%.

Wat heeft het gekost?

Levenszaken

	bedragen x €1.000			
	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	3.673	3.557	97%	-117
Lasten	3.584	3.449	96%	135
Saldo baten en lasten	89	107	121%	19
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Levenszaken	89	107	121%	19

Register niet-ingezetenen (RNI)

Meer werknemers uit het buitenland worden ingezet in de regio. Uit RNI zijn daarom hogere baten (€ 146.000) gerealiseerd. Om de toegenomen vraag op te vangen is de avondopenstelling van de stadswinkel (tijdelijk) verruimd. Dit heeft een hogere overhead tot gevolg. De wachttijd voor de diverse balieproducten nam hierdoor af.

Reisdocumenten

Lagere baten (€ 405.000) werden veroorzaakt door een forse afname van het aantal aangevraagde reisdocumenten door Nederlanders in het buitenland in het laatste kwartaal. De voornaamste verklaring hiervoor is de opgelopen wachttijden voor de aanvraag. Dit werd versterkt door personeel verloop en personele krapte. Klanten die over de grens wonen zijn vrij om te shoppen bij andere grensgemeenten. Dankzij lagere lasten/ afdracht rijksleges (€ 219.000) werden lagere baten voor een belangrijk deel gecompenseerd. Per saldo bedroeg het nadeel € 186.000.

Rijbewijzen

Het aantal jongeren dat eerder een rijbewijs haalt is toegenomen. Tegenover de hogere baten (€ 165.000) stonden hogere lasten/afdracht rijksleges (€ 56.000). Het voordeel bedroeg per saldo € 109.000.

Naturalisaties

Door het hogere aantal aanvragen voor het Nederlanderschap waren de inkomsten uit naturalisaties € 60.000 hoger. Daar staat een hogere rijksafdracht naturalisaties van € 44.000 tegenover. Per saldo dus een voordeel van € 16.000.

Persoonsdocumenten

De lagere inkomsten uit persoonsdocumenten (€ 82.000) worden veroorzaakt door een terugloop van het aantal verstrekte uittreksels. De vraag naar uittreksels neemt af vanwege digitale e-herkenning.

2.1.4

Gemeentearchief

Wat hebben wij bereikt?

Een groot aantal in- en externe klanten is in 2017 geholpen door het verstrekken van informatie en het geven van adviezen en hulp bij onderzoek. Een middel om met de teruglopende personele bezetting toch tot goede dienstverlening te komen is in te zetten op digitalisering, waarbij een scherpe scheiding tussen wettelijke en niet-wettelijke taken wordt aangehouden.

Wat betreft de wettelijke taken worden overheidsarchieven projectgewijs gedigitaliseerd, zo mogelijk met subsidies van derden, waaronder het programma Metamorfoze van de Rijksoverheid. Zoveel mogelijk wordt aan de voorkant een bijdrage geleverd aan digitalisering. De intensieve medewerking aan het project PRIO moet op termijn vruchten afwerpen op het gebied van een goede digitale informatiehuishouding. Veel aandacht is ook gegeven aan digitalisering van bestaande overheidsarchieven, zoals de bouwdoSSIers en de milieudoSSIers.

Wat betreft niet-wettelijke taken is ook in 2017 weer dankbaar gebruik gemaakt van de inzet van inmiddels ca. 50 vrijwilligers, die zich verdienen maken door verzorging, beschrijving en digitalisering van particuliere archieven en collecties. Voor de kwaliteit van de dienstverlening van het archief is de medewerking van deze vrijwilligers van groot belang.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Digitalisering van archief (verhouding analoge vs. digitale werkzaamheden)	34,00		39,00	43,00	47,00	50,00

Werkzaamheden van medewerkers van het Gemeentearchief zijn globaal te verdelen in werkzaamheden ten behoeve van het analoge (papieren) archief en het digitale archief. De verhouding tussen beide soorten werkzaamheden geeft een indicatie van de voortgang van de digitalisering. We beogen een gestage stijging van de digitale werkzaamheden in verhouding tot de analoge.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Het Gemeentearchief heeft in 2017 invulling gegeven aan de drie producten van dit team: beheer, dienstverlening en acquisitie. Bijzondere aandacht was er voor het toezicht op de gemeentelijke archivering.

Beheer:

In 2017 is gewerkt aan de digitalisering van een van de belangrijkste Venlose archieven, de stadsrekeningen over de periode 1349-1795. Deze extern uitgevoerde digitalisering heeft enige vertraging opgelopen. Het project digitalisering

Bouwdossiers werd nagenoeg voltooid; geadviseerd is over digitalisering van de Milieudossiers. In totaal zijn 180 kostbare charters geconserveerd en gedigitaliseerd.

De verwerking van de aanvullingen op eerder overgebrachte overheidsarchieven werd voltooid, op de formele overbrenging na (2018). Begonnen is met de sanering, verbetering van de ontsluiting en digitalisering van de collectie kaarten en prenten. De verzorging, ontsluiting en digitalisering van particuliere archieven en collecties is intensief voortgezet dankzij de medewerking van ca. 50 vrijwilligers.

Dienstverlening:

Als vanouds zijn in- en externe klanten bediend via de studiezaal, website, social media, e-mail, post en telefoon. Leerlingen van het voortgezet onderwijs gebruikten het archief intensief voor hun projecten. Door personeelsgebrek konden in 2017 echter geen klassen uit het basisonderwijs worden ontvangen. We hebben de samenwerking voortgezet met de Venlo Academie, die een pakket cursussen over de cultuurhistorie van onze gemeente levert.

In samenwerking met het Stadtarchiv van partnerstad Krefeld is een groot project uitgevoerd in het kader van het Lutherjaar 1517-2017.

De reeds eerder gedigitaliseerde akten van de Burgerlijke Stand van alle stadsdelen zijn in 2017 daadwerkelijk beschikbaar gekomen via de website. Voorbereidingen zijn gestart voor de herdenking van 675 jaar stadsrechten in 2018.

Het aantal digitaal beschikbare beelddocumenten is in 2017 opnieuw fors gegroeid door de inzet van de vrijwilligers. Het gaat om een niet-wettelijke taak, die echter van groot belang is voor de kwaliteit van de dienstverlening. Door minimale ambtelijke inzet (begeleiding) wordt op deze wijze toch veel resultaat geboekt.

Acquisitie:

Het gemeentearchief levert een groot aandeel in het project PRIO, in het kader van de verbetering van de digitale informatiehuishouding van de gemeente. Voorts is gewerkt aan de voorbereiding van de periodieke rapportage over het horizontale toezicht op de archiefzorg.

De archieven en collecties zijn aangevuld door diverse particuliere aanwinsten, zoals het archief van de Stichting Passiespelen.

Toezicht

Op basis van de aanbevelingen in het rapport van de gemeentearchivaris betreffende het 'Horizontaal Toezicht op de overgebrachte en niet-overgebrachte archieven van de gemeente Venlo' en in de rapportage van Onderzoeksbureau KBenP is gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de archivering. In 2017 is daartoe het project PRIO (Project Informatiebeheer op Orde) ingericht en een projectmanager benoemd. De actualisering van de beleidskaders is één van

prioritaire aandachtspunten. Alle bestaande beleidskaders zijn onderzocht op lacunes en voorstellen zijn gedaan tot aanpassing en verbetering. Als gevolg daarvan heeft de gemeenteraad de 'Archiefverordening gemeente Venlo 2017' goedgekeurd die in de plaats kwam van de uit 2010. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft in aansluiting hierop het Besluit Informatiebeheer Gemeente Venlo 2017 vastgesteld, dat in plaats kwam van een dergelijk besluit uit 2010. In het Besluit Informatiebeheer 2017 zijn ook de taken en bevoegdheden van het 'Strategisch Informatieoverleg' (SIO) vastgelegd, zoals het Archiefbesluit dat sinds 2012 voorschrijft. Het SIO bewaakt de ketengerichte belangenafweging in de informatiehuishouding. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de stuurgroep van het project PRIO tijdelijk aangewezen als 'Strategisch Informatieoverleg'. Wat betreft de actualisering van de beleidskaders voldoet de gemeente Venlo daarmee weer aan de bestaande wet- en regelgeving.

Wat betreft de overige onderdelen van het projectplan PRIO, waaronder de invoering van een kwaliteitssysteem ter bewaking van de kwaliteit van de archivering, de aanwijzing van verantwoordelijken voor het analoge en digitale dossierbeheer zijn stappen gezet, maar zijn nog geen definitieve besluiten genomen.

Wat heeft het gekost?

Gemeentearchief

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	9	3	34%	-6
Lasten	690	677	98%	13
Saldo baten en lasten	-681	-674	99%	7
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Gemeentearchief	-681	-674	99%	7

2.1.5 Regionale samenwerking

Wat hebben wij bereikt?

Samen met de andere Noord-Limburgse gemeenten hebben we in 2017 verder gewerkt aan de concretisering van de regionale thema's en programma's uit het regionaal programma 'Werken aan de Regio Venlo 2015-2018'.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Kwalitatief oordeel van buurgemeenten over regionale bestuurskracht (strategisch, tactisch, operationeel)						
In 2017 is aan bestuurders in de regio gevraagd hun oordeel te geven over de wijze waarop Venlo de rol van centrumgemeente vervult. Hieraan is geen kwantitatieve indicator gekoppeld. Over het algemeen is men positief over de samenwerking in de regio. Er is sprake van collegialiteit, belangrijk voor het goed functioneren van de Regio Venlo. Tegelijkertijd is er ruimte voor ontwikkeling. Op sommige thema's ontbreekt soms een heldere, gezamenlijke visie en zijn de verschillende gemeenten geneigd vooral te denken vanuit de eigen lokale belangen.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal regionale samenwerkingsverbanden						
Van het aantal intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn geen tellingen beschikbaar, omdat het aantal niet wordt gezien als een indicatie van de kwaliteit.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Regio Venlo

Als centrumgemeente coördineren wij de samenwerking binnen de 'Regio Venlo'. Deze samenwerking is gebaseerd op de strategische visie 'Regio in balans' en het op basis daarvan uitgewerkte regioprogramma 2015-2018. De in het regioprogramma opgenomen regionale samenwerkingsthema's en programma's zijn belegd bij de deelnemende gemeenten en onder onze regie nader uitgewerkt. Naast de reguliere ambtelijke en bestuurlijke overleggen hebben we in 2017 een tweetal regiodagen en informatiemarkten georganiseerd voor bestuurders en managers van de deelnemende gemeenten.

In 2017 zijn wij gestart met de actualisatie van de strategische visie als opmaat naar een nieuw te formuleren regioprogramma voor de komende vier jaar.

Samenwerking Venray en Horst aan de Maas

Met de gemeenten Venray en Horst aan de Maas hebben we een samenwerkingsverband op het gebied van bedrijfsvoeringsaspecten. Deze samenwerking is in 2017 op de volgende items geïntensiveerd:

- Gegevenshuis Limburg Noord;
- Human Resource Management;
- Informatie en communicatie technologie,
- Klant Contact Centrum
- Sociaal Domein, relatie naar de modulair gemeenschappelijke regeling Limburg Noord;
- Shared Services, in welke vorm wordt er op de bedrijfsvoeringsitems samengewerkt.

Met betrekking tot genoemde items is met Venray en Horst aan de Maas proactief afgestemd om de uitvoering gezamenlijk op te pakken. Op het gebied van personeel zijn bijvoorbeeld vacatures uitgewisseld en is gezamenlijk een nieuw personeelsadministratiesysteem (YouForce) geïmplementeerd.

Voor informatiemanagement is in 2017 gestart met het ontwikkelen van één visie en voor het gegevenshuis is een plan opgesteld om tot één gegevenshuis Limburg Noord te komen.

ICT NML

In 2017 is hard gewerkt aan het formaliseren van de samenwerking met Roermond, Weert en Nederweert. De samenwerking verloopt naar wens en eind 2017 hebben alle betrokken gemeenteraden ingestemd met de formalisering van de bedrijfsvoering organisatie (BVO) ICT-Noord Midden Limburg. Daarnaast hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden met gemeenten die graag willen toetreden waaronder Venray, Horst aan de Maas en Bergen.

Wat heeft het gekost?

Regionale samenwerking

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	300	252	84%	-48
Lasten	688	691	101%	-3
Saldo baten en lasten	-388	-440	113%	-52
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Regionale samenwerking	-388	-440	113%	-52

2.1.6

Werken voor derden

Wat hebben wij bereikt?

Ook in 2017 heeft Venlo taken uitgevoerd voor andere gemeenten. In het bijzonder gaat het bij dit collegeproduct 'werken voor derden' om de samenwerking met Venray op het Werkplein en het beheer van de openbare ruimte.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Opbrengsten van werken voor regiogemeenten	2.281.000,00					

De baten voor het collegeproduct "werken voor derden" zijn afkomstig uit de samenwerking met de gemeente Venray in het Werkplein en met andere gemeenten op het terrein van Openbare Werken. Het voorlopige realisatiecijfer voor 2016 is lager dan begroot. De voornaamste reden is het overboeken van onderhanden werk bij Openbare Werken naar 2017 (totaal € 185.000). Tegenover deze baten staan ook lasten. Deze opbrengsten zijn dus niet besteedbaar.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Ook in 2017 heeft Venlo taken voor de gemeente Venray uitgevoerd op het gebied van werk en inkomen. In de afgelopen jaren hebben we acties ingezet om het tekort op het Venrayse BUIG-budget (het budget waarmee de bijstandsuitkeringen worden betaald) te verkleinen. Voor 2017 was de druk op het budget kleiner omdat Venray een positieve uitschieter was bij de verdeling van het budget. We blijven aandacht houden voor de kwaliteit van de dienstverlening.

Met betrekking tot het beheer van de openbare ruimte heeft de gemeente Venlo in het afgelopen jaar voornamelijk werkzaamheden uitgevoerd voor Greenport Venlo in de begeleiding van de realisatie van de te ontwikkelen Klavers. Tevens hebben wij voor een tweetal kleine projectontwikkelaars projecten begeleid welke hun in Venlo gerealiseerd hebben.

Wat heeft het gekost?

Werken voor derden

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	2.580	2.594	101%	15
Lasten	1.499	1.550	103%	-50
Saldo baten en lasten	1.080	1.045	97%	-36
Onttrekkingen aan reserves (baten)	65		0%	-65
Toevoegingen aan reserves (lasten)		223		-223
Saldo verrekening met reserves	65	-223	-345%	-288
Totaal resultaat collegeproduct: Werken voor derden	1.145	821	72%	-324

Gemeente Venray

De gerealiseerde opbrengsten waren € 130.000 lager dan begroot. Het restant is geboekt als inkomsten en uitgaven met saldo 0.

De uitgaven waren lager dan begroot in 2017 omdat de workshops voor Venray zijn gestopt. Daardoor waren minder huurkosten, reiskosten en bewaking nodig. Het saldo is toegevoegd aan de reserve 'regionale samenwerkingsverbanden'.

Werken openbare ruimte

In 2017 zijn meer inkomsten gegenereerd doordat nog kosten zijn gedeclareerd bij Greenport Venlo voor werk dat in 2016 is verricht (en intern in 2016 is geboekt).

2.2 Openbare orde en Veiligheid

Programma 02: Openbare orde en Veiligheid

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	185	236	128%	51
Lasten	9.117	9.038	99%	79
Saldo baten en lasten	-8.933	-8.802	99%	130
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat programma 02	-8.933	-8.802	99%	130

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Veiligheid	-2.153	-1.978	92%	175
Resultaat Crisisbeh. & rampenbestrijd.	-204	-199	98%	5
Resultaat Brandweezorg	-6.576	-6.625	101%	-49
Totaal resultaat programma 02	-8.933	-8.802	99%	130

2.2.1

Veiligheid

Wat hebben wij bereikt?

De indicatoren aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners laat een gelijkblijvende trend zien, terwijl het aantal woninginbraken per 1000 inwoners in 2016 gedaald is, maar nog boven het niveau van 2014 ligt. Helaas zijn de cijfers voor 2017 nog niet beschikbaar. Wel constateren wij dat Venlo ten opzichte van de landelijke cijfers minder goed scoort.

Overigens geldt voor de drie grote grensgemeenten (Maastricht, Enschede en Venlo) hetzelfde beeld wat betreft een minder goede score dan de landelijke cijfers. Wellicht ligt een gedeeltelijke verklaring van de minder goede score in de ligging aan de grens.

De inzet van de verschillende preventieve en repressieve maatregelen rondom de aanpak van (brom-, snor- en) fietsendiefstal werpt vruchten af. In verband hiermee is de prioritering opgeheven. In 2016 bedroeg het aantal fietsdiefstallen per 1000 inwoners 8,2. Het vergelijkbare landelijke cijfer is 5,7

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	7,30					
Bron: CBS/waarstaatjegemeente.nl. In de aard van de indicator ligt opgesloten dat de invloed van gemeentelijk beleid op deze indicator zeer beperkt is. Laatste informatie betreft 2016. Ter vergelijking in NL was dat cijfer verder afgenomen naar 5,3, terwijl Venlo gelijk is gebleven.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	3,60					
Bron: CBS/waarstaatjegemeente.nl. Ter vergelijking: voor NL is het cijfer 2,3. Het laatst bekende jaar is 2016. Ook voor winkeldiefstallen geldt dat gemeentelijk beleid slechts marginaal van invloed is. Wel zien we sinds 2014 een gestage toename.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal woningdiefstallen per 1.000 inwoners	3,90					
Bron: CBS/waarstaatjegemeente.nl. Cijfer over NL in 2016: 2,3. Ten opzichte van 2015 is het aantal woningdiefstallen afgenomen, maar ligt nog steeds boven het niveau van 2014.						

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Drugsgerelateerde overlast	9,00					
% inwoners dat (veel) overlast ervaart gerelateerd aan drugsgebruik of drugshandel (bron veiligheidsmonitor)						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Buurt Bestuurt

In 2015 zijn de eerste pilots opgestart binnen de methodiek 'Buurt bestuurt' in de Vossener en Venlo-Zuid. De scope van Buurt Bestuurt is breder dan alleen openbare orde of politie-inzet. De ervaring leidt ertoe dat we de methode in meer wijken zullen toepassen. Wel dient in de communicatie met de uitdrukkelijk aandacht te worden geschonken aan verwachtingen management.

Helaas draagt het schietincident in Blerick eind 2017 niet bij aan het vergroten van het gevoel van veiligheid.

Woninginbraken

Gelet op het belang van het voorkomen en oplossen van woninginbraken blijft de integrale aanpak daarvan noodzakelijk. Hierbij moet worden gedacht aan:

- inzet communicatiemiddelen
- voorlichtingsacties door woningcorporaties
- "witte voetjes-acties" door de politie, d.w.z. melden aan bewoners van inbraakgevoelige situaties (b.v. openstaande deur)
- stimuleren en activeren van (wijk/buurt)bewoners door buurt-whatsapp.

Radicalisering

- plan van aanpak wordt uitgevoerd gericht op preventie; detectie; interventie.
- opbouwen en onderhouden van een sluitend netwerk van gemeenschappen en sleutelfiguren rondom het signaleren van radicalisering
- meldpunt voor sleutelfiguren, professionals en organisaties

Fietsendiefstal

Gelet op de effecten van de aanpak is besloten deze aanpak voor de toekomst geen prioriteit meer te geven.

- in beeld brengen hotspots
- cameratoezicht op de hotspots
- inzetten lokfietsen
- campagne gericht op burgers (wat kun jezelf doen/ venlo.nl/fiets-foetsie)

Cameratoezicht

Ter uitvoering van het Integraal Veiligheidsbeleid wordt cameratoezicht ingezet.

- 57 camera's, waarvan een aantal mobiele t.b.v. inzet bij evenementen, voetbalwedstrijden e.d.

Aanpak drugs en OMG

De opbrengsten van het project Helder (beëindigd in 2017) inpassen in de reguliere werkwijze, gericht op het verminderen en voorkomen van het drugsgebruik en -handel onder jongeren tot 23 jaar. Activiteiten:

- onderhouden netwerk rondom jongeren (ouders, scholen, huisartsen, ziekenhuis, (sport)verenigingen, jongerenwerkers, sociale wijkteams)
- voorlichtingsactiviteiten en trainingen gericht op herkennen drugsgebruik onder jongeren.

Jeugdoverlast

- structuur in aanpak aangebracht
- integrale aanpak overlastgevende jeugdgroepen
- aanpak gericht op "jonge aanwas" (instroom in de jeugdgroepen)
- zichtbaarheid straatcoaches vergroot (o.a. Buurt Bestuurt)

Wat heeft het gekost?

Veiligheid

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	145	191	132%	47
Lasten	2.297	2.169	94%	128
Saldo baten en lasten	-2.153	-1.978	92%	175
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Veiligheid	-2.153	-1.978	92%	175

In totaal laat het programma Openbare Orde en Veiligheid een positief saldo van ruim € 94.000 zien. Hiervan is reeds ruim € 50.000 verklaard in de VORAP 2017. De oorzaak is gelegen in ziekte en mutaties (o.a. detachering elders) in de personele bezetting, waardoor activiteiten vertraagd dan wel zijn uitgesteld. Verder is zeer terughoudend omgegaan in het doen van materiële uitgaven. Verder is sprake van een incidentele meevaller in de vorm van een terugbetaling Zorg en Veiligheid Huis over 2015 en 2016 van ruim € 80.000.

2.2.2

Crisisbeh. & rampenbestrijd.

Wat hebben wij bereikt?

De VRLN heeft geen informatie over de hieronder vermelde indicator. In overleg met de VRLN zal nagegaan worden of de indicator kan worden aangepast of dat de VRLN de gevraagde indicator gaat meten.

Wij beperken ons daarom tot hetgeen wij c.q. de VRLN op dit collegeproduct in 2017 hebben gedaan.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Opkomsttijd sleutelfunctionarissen (CvD, OvD, HOvD): aandeel van de gerealiseerde opkomsttijden van de sleutelfunctionarissen voldoet aan de wettelijke normtijd						
Bron: Veiligheidsregio Limburg-Noord. De VRLN heeft geen informatie over deze indicator. In overleg met de VRLN zal nagegaan worden of de indicator kan worden aangepast of dat de VRLN de gevraagde indicator gaat meten						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Bij het hanteren van crises en het bestrijden van rampen wordt landelijk onderstaande fasering gehanteerd. Ook in Venlo hanteren wij deze fasering

Fase	Reikwijdte van het incident
GRIP 1	Bronbestrijding. Incident van beperkte afmetingen. Afstemming de verschillende disciplines nodig.
GRIP 2	Bron- en effectbestrijding. Incident met duidelijke uitstraling naar de omgeving.
GRIP 3	Bedreiging van het welzijn van (grote groepen van) de bevolking binnen één gemeente.
GRIP 4	Gemeentegrensoverschrijdend en/of dreiging van uitbreiding en/of mogelijk schaarste aan primaire levensbehoeften of andere zaken.
GRIP 5	GRIP 4, meerdere regio's.
GRIP Rijk	Behoeftte aan sturing door het Rijk in situaties waarin de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn.

Gelukkig komen de niveaus GRIP 3 tot en met GRIP Rijk zelden of nooit voor. Desondanks is het zaak onze organisatie daarop voor te bereiden.

De voorbereiding vindt plaats door regelmatig te oefenen, waarvoor de benoemde risicotypen gebruikt worden.

Op het aspect grootschalige evenementen wordt door de multidisciplinaire samenwerking snel en adequaat gereageerd op extreme weersomstandigheden, maar ook op ongevallen (Venlo Stormt).

Het risicoprofiel van de veiligheidsregio Limburg Noord is in 2016 door de VRLN vastgesteld.

De veiligheidsregio heeft 37 crisistypen benoemd, waar vervolgens de volgende thema's (groepen van crisistypen) geprioriteerd zijn:

- maatschappelijke continuïteit: uitval vitale infrastructuur, uitval spraak- en datacommunicatie;
- maatschappelijke onrust: vluchtelingenstroom, terrorismedreiging, nucleaire incidenten;
- dierziekten overdraagbaar op mens: ziektegolf, besmettingsgevaar vanuit het buitenland;
- natuurbrandpreventie.

Wat heeft het gekost?

Crisisbeh. & rampenbestrijd.

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten		12		12
Lasten	204	211	103%	-7
Saldo baten en lasten	-204	-199	98%	5
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Crisisbeh. & rampenbestrijd.	-204	-199	98%	5

Kortheidshalve wordt u verwezen naar de toelichting op het onderdeel veiligheid. Financieel geeft het onderdeel crisisbeheersing en rampenbestrijding geen aanleiding voor op- of aanmerkingen.

2.2.3

Brandweezorg

Wat hebben wij bereikt?

De VRLN heeft geen informatie over de hieronder vermelde indicator. In overleg met de VRLN zal nagegaan worden of de indicator kan worden aangepast of dat de VRLN de gevraagde indicator gaat meten

Wij beperken ons daarom tot hetgeen wij en de VRLN op dit collegeproduct in 2017 hebben gedaan.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Geoefendheid personeel (aandeel medewerkers dat voldoet aan de eisen uit de nota Multidisciplinaire Vakbekwaamheid 2012)						
Bron: Veiligheidsregio Limburg-Noord. De VRLN heeft geen informatie over deze indicator. In overleg met de VRLN zal nagegaan worden of de indicator kan worden aangepast of dat de VRLN de gevraagde indicator gaat meten						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal uitrukken dat voldoet aan de normtijd						
De indicator wordt uitgedrukt in %. Realisatie 2014 en 2015 moet worden gelezen als 98% van de uitrukken voldoet aan de normtijd (15 min). Bron: Veiligheidsregio Limburg-Noord.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In het kader van de brandpreventie wordt door VRLN uitvoering gegeven aan 'Brandveilig Leven'.

Het voorziet onder meer in voorlichtingsbijeenkomsten naar aanleiding van een brand gericht op de slachtoffers. Bij ernstige incidenten worden ook dergelijke bijeenkomsten gehouden met omwonenden. Waar nodig is de gemeente hierbij betrokken. Verder wordt bij voorlichting(s-activiteiten) het nemen van preventie maatregelen door burgers benadrukt en ondersteund.

Wat heeft het gekost?

Brandweezorg

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	40	33	82%	-7
Lasten	6.616	6.658	101%	-42
Saldo baten en lasten	-6.576	-6.625	101%	-49
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Brandweezorg	-6.576	-6.625	101%	-49

De overschrijding op het onderdeel brandweezorg vindt zijn oorzaak in het besluit van het algemeen bestuur van de VRLN om de kosten van de CAO-wijziging door te berekenen aan de deelnemende gemeenten.

2.3 Participatie & werkgelegenheid

Programma 03: Participatie & werkgelegenheid

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	48.507	48.574	100%	67
Lasten	81.321	81.672	100%	-351
Saldo baten en lasten	-32.814	-33.098	101%	-284
Onttrekkingen aan reserves (baten)	708	135	19%	-573
Toevoegingen aan reserves (lasten)	632	796	126%	-164
Saldo verrekening met reserves	76	-661	-875%	-737
Totaal resultaat programma 03	-32.738	-33.759	103%	-1.021

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Arbeidsmarktparticipatie	-21.977	-23.392	106%	-1.414
Resultaat Maatschappelijke participatie				
Resultaat Inkomensondersteuning	-2.894	-2.595	90%	299
Resultaat Armoedebeleid	-7.867	-7.773	99%	94
Totaal resultaat programma 03	-32.738	-33.759	103%	-1.021

2.3.1

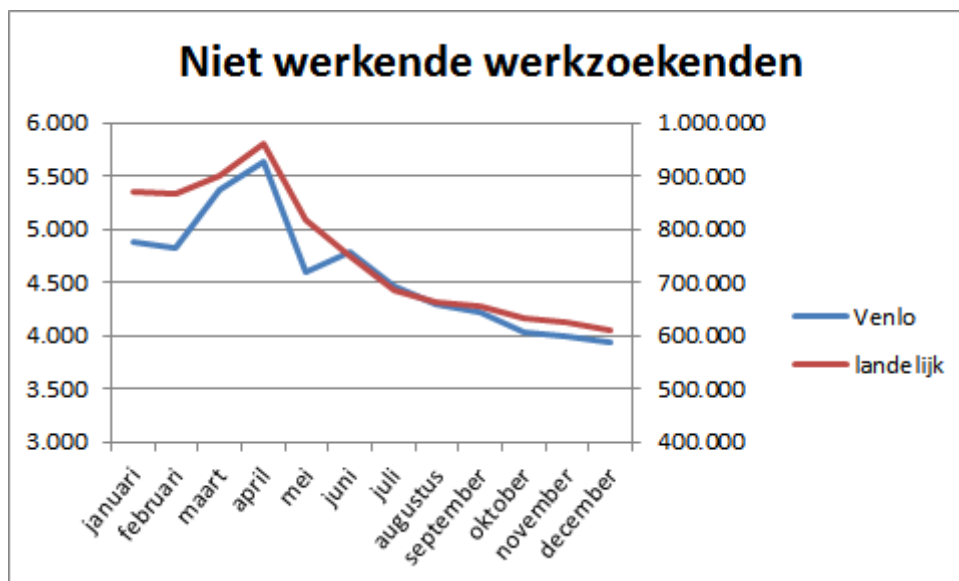
Arbeidsmarktparticipatie

Wat hebben wij bereikt?

Het product 'Arbeidsmarktparticipatie' richt zich op een inclusieve arbeidsmarkt. We willen bereiken dat iedereen (naar vermogen) deelneemt aan de arbeidsmarkt. Om dit te bereiken wordt ingezet op de volgende 4 onderdelen:

1. van onderwijs naar werk
2. van werk naar werk
3. van uitkering naar werk
4. werkgeversdienstverlening

De indicator laat zien dat het aandeel niet werkende werkzoekenden ten opzichte van de beroepsbevolking wederom is gedaald. Meer mensen zijn aan het werk gegaan. De activiteiten op het Werkplein hebben, naast de economische groei, bijgedragen aan een afname van het aantal niet werkende werkzoekenden in Venlo. Onderstaande grafiek laat zien hoe dit aantal zich in Venlo heeft ontwikkeld ten opzichte van de landelijke cijfers. (Bron: UWV)

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel niet werkende werkzoekenden ten opzichte van de beroepsbevolking, uitgesplitst naar leeftijd (27 jaar en 27+)	9,60	7,50	10,50	10,00	9,50	9,50
<p>Deze indicator geeft de verhouding weer van de niet werkende werkzoekenden ten opzichte van de beroepsbevolking. De doelstelling is om het aandeel niet werkende werkzoekenden te laten dalen waardoor zoveel mogelijk mensen meedoen in het arbeidsproces. Het aandeel niet werkende werkzoekenden tot 27 jaar is 0,24%.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Op de vier genoemde onderdelen hebben we het volgende gedaan:

1. Van onderwijs naar werk

In het kader van de aanpak Jeugdwerkloosheid is en wordt er intensief samengewerkt met gemeenten, onderwijspartijen en UWV: Baanwijs. Baanwijs is een netwerkorganisatie in de regio Noord-Limburg tussen gemeenten, UWV, onderwijspartijen VSO (voortgezet speciaal onderwijs), Pro (praktijkonderwijs), ROC (regionaal opleidingscentrum) en AOC (agrarisch opleidingscentrum). De ambitie van Baanwijs is dat alle kwetsbare jongeren in de regio Noord Limburg naar vervolgonderwijs gaan, een werkplek, een passende dagbesteding hebben en behouden of in een toeleidingstraject zitten.

Het convenant Baanwijs is afgesloten voor de periode juli 2015 tot juli 2017. Medio 2017 is daarom een evaluatie uitgevoerd. Deelnemende scholen, gemeenten en UWV hebben op beleids-, management-, en uitvoeringsniveau kunnen aangeven wat de ervaringen zijn met Baanwijs en hebben een advies kunnen geven voor de toekomst hoe de brug van school naar werk in de regio Noord Limburg moet worden georganiseerd en uitgevoerd.

De belangrijkste conclusies uit de evaluatie zijn:

- werken naar vermogen is leidend
- persoonlijk leerlingenoverleg op school en warme overdracht naar gemeente is van belang
- samenwerken in het netwerk van kwetsbare jongeren
- houd de jongeren tijdens overgangsmomenten (van school naar werk) in beeld.

Eind 2016 is er een onderzoek gestart (met behulp van financiering van ZonMW. de hoofdvraag van het onderzoek was: Wat werkt effectief in het begeleiden van

kwetsbare jongeren van school naar werk? Het onderzoek is in samenwerking met Berenschot uitgevoerd.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn opgenomen in de handreiking 'kwetsbare jongeren van school naar werk, de zeven succesfactoren'. De handreiking is onder andere opgesteld voor gemeenten en andere organisaties in Nederland voor het begeleiden van kwetsbare jongeren naar de arbeidsmarkt. De resultaten van dit onderzoek zijn eerder met de raad gedeeld (RIB nummer 17-059).

De uitkomsten van dit onderzoek zijn in een werkconferentie met betrokken partijen gedeeld. De uitkomsten worden meegenomen in het nieuw op te stellen convenant Baanwijs en zijn opgenomen in de actieagenda welke wordt uitgevoerd door zowel onderwijs als overheid.

Kwetsbare jongeren vinden we niet alleen bij het VSO, PrO en entreeonderwijs. Ook in het reguliere onderwijs treffen we jongeren aan die extra ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen in onze maatschappij. Voor deze jongeren, tot 23 jaar, is er een actietafel opgezet. Hiervoor is de samenwerking opgezocht met een gedragswerker, Citaverde College, Gilde Opleidingen, RMC en het werkplein. Ook de ervaringen van Baanwijs worden ingebracht in het team. Om thuiszitten te voorkomen worden zij pro-actief begeleid naar werk of een andere zinvolle dagbesteding.

2. Van werk naar werk

In de ideale situatie gaan werknemers die werkloos dreigen te raken over van de ene naar de andere baan. In de fase tussen werkloosheidsdreiging en het ontslag is er van alles mogelijk om een overgang van werk naar werk te stimuleren.

Het Werkgeversservicepunt (WSP) heeft aandacht voor de overgang van werk naar werk. Het WSP voert als brede HR-gesprekspartner gesprekken met werkgevers, waar de strategische personeelsplanning en het HR-beleid ook onderdeel van uitmaken.

3. Van uitkering naar werk

In alle 35 arbeidsmarktregio's waarin Nederland is ingedeeld, zijn Werkbedrijven ontstaan. Dit is een bestuurlijk samenwerkingsverband van sociale partners, gemeenten en UWV. Het bestuur van het Werkbedrijf Noord-Limburg is op 22 oktober 2015 aangesteld (door middel van het ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst). Het Werkbedrijf is een bestuurlijk netwerk dat de centrale spil vormt bij de arbeidsbemiddeling voor de doelgroep Banenafspraken uit het Sociaal Akkoord.

Het Werkbedrijf regio Noord-Limburg kiest voor een bredere opdracht en biedt dienstverlening aan alle werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. De primaire focus ligt bij de meest kwetsbare doelgroepen.

Bij de Banenafspraken hebben het rijk en sociale partners afgesproken om tot 2026 125.000 extra banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Hiervan worden 100.000 banen gecreëerd in de marktsector en 25.000 banen in de overheidssector. Dit zijn landelijke aantallen, er zijn geen doelstellingen per arbeidsmarktregio aangegeven. Het UWV publiceert op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Werkkamer sinds het derde kwartaal van 2015 een regionale trendrapportage banenafspraken. De rapportage die onlangs is verschenen, geeft de stand van zaken weer van eind derde kwartaal 2017. Het is een indicatie van de voortgang per arbeidsmarktregio. In Noord Limburg zijn 1.044 banen in de markt, 34 bij de overheid en 792 banen via uitzendcontracten/detacheringen gecreëerd. In totaal gaat het om 1.870 banen.

Het is de bedoeling dat de inwoners die onder de Participatiewet vallen een reguliere baan vinden, zo nodig met ondersteuning (bijvoorbeeld loonkostensubsidie). Vanuit het Werkplein zijn in het afgelopen jaar werkzoekenden begeleid richting de arbeidsmarkt.

Zo is het Aanvalsplan Venlo Werkt gepresenteerd. Binnen het Aanvalsplan staat het werken naar vermogen centraal. De kennis en kunde van werkzoekenden willen we direct bij hun aanmelding op een gestructureerde en methodisch verantwoorde wijze in beeld krijgen. Daarmee zijn we beter dan nu in staat in staat om met de werkzoekende gerichte vervolgstappen te ondernemen. Eind 2017 is een aanbesteding opgestart om een diagnose-instrument aan te schaffen. Het is de bedoeling om dit instrument nog in het eerste kwartaal van 2018 operationeel te hebben.

Ook zijn er meerdere projecten, die naast de begeleiding, er voor zorgen dat werkzoekenden makkelijker een baan vinden. Voor deze projecten worden zo veel mogelijk derde geldstromen ingezet zoals scholingsvouchers of ESF-middelen. Voorbeelden van deze projecten zijn werkgeversvragen via het WSP (zoals Bauhaus, ABC, Beej Benders, VDL et cetera). Daarnaast zijn er diverse (leerwerk)projecten gestart zoals het logistiek paspoort waar werkzoekenden opgeleid worden om als logistiek medewerker aan het werk te gaan. In de schilderbranche is een ander project gestart in samenwerking met VOS Company en Kloosterdorp Steyl. Deelnemers worden via het project opgeleid tot erkend schilder. Ze krijgen op deze manier werkervaring én hebben zicht op een baan. Tijdens het project ontvangen deelnemers een salaris en wordt hen op de werkvloer alles over het schildersvak bijgebracht.

We maken al enkele jaren gebruik van het scholingsfonds van de provincie. Dit is een subsidieregeling waarmee we uitkeringsgerechtigden (van gemeente en UWV) een vakgerichte opleiding kunnen bieden die nodig is voor een baan. In 2017 zijn 17 scholingsvouchers ingezet voor een totaalbedrag van ruim € 22.000. In 2017 konden de laatste vouchers van de 2e tranche ingezet worden. Eind 2017 is een nieuwe subsidieaanvraag ingediend voor een 3e tranche scholingsvouchers.

In 2017 zijn in 215 statushouders begeleid door coaches van het werkplein. Dit heeft in 67 gevallen geleid tot beëindiging van de uitkering. 36 statushouders zijn

parttime aan het werk. In veel gevallen combineren zij werk met het volgen van inburgeringslessen.

De gemeente heeft Social Return on Investment (SROI) als beleidsuitgangspunt bij de inkoop van werken, diensten en leveringen. Ook wordt bij het verstrekken van subsidies een sociale paragraaf opgenomen in de subsidiebeschikking. Bij elke organisatie waar we inkopen of subsidie verstrekken wordt beoordeeld of we mensen kunnen plaatsen of een werkervaringsplek kunnen bieden. In 2017 hebben we 21 werkzoekenden een reguliere baan kunnen bieden, zijn 79 werkzoekenden gestart op een werkervaringsplaats en zijn er 2 leerlingwerkplekken bijgekomen. Het doel van de werkervaringsplaatsen is dat de deelnemer het CV met recente werkervaring kan invullen en daardoor een grotere kans heeft op betaald werk. Op dit moment stroomt ongeveer een derde deel van de deelnemers op een werkervaringsplaats uit naar een betaalde baan en blijft daardoor minimaal 1 jaar of langer uitkeringsonafhankelijk.

Belangrijke organisaties waar werkzoekenden geplaatst zijn, zijn de bibliotheek waar werkzoekenden de functie van gastvrouw/gastheer vervullen en iemand werkzaam is in de ICTen SV Blerick, VCH Blerick, Wieler en skate omgeving Herungerberg, SC Irene, SV Velden, Venlose Boys en VVV-03 waar diverse werkzoekenden werkzaamheden verrichten in het kader van facilitair en onderhoud. Ook bij Medipoint en Proteion zijn werkzoekenden in het kader van SROI werkzaam.

4. Werkgeversdienstverlening

In 2015 is het Werkgeversservicepunt Noord-Limburg van start gegaan en deze is daarmee de uitvoerende netwerkorganisatie waarin de zeven Noord-Limburgse gemeenten, UWV en de 3 Noord-Limburgse Sw-organisaties INTOS, NLW en WAA samenwerken. Partijen richten zich op het gezamenlijk professionaliseren van de werkgeversdienstverlening waarbij de vraag van de ondernemers centraal staat. De besluiten van het bestuur van het Werkbedrijf gelden als (beleidsmatig) kader voor de partijen die aangesloten zijn bij het Werkgeversservicepunt regio Noord-Limburg (WSP).

De resultaten van het WSP in 2017 zijn als volgt:

Contact werkgevers	Norm jaarplan 2017	Realisatie 2017
In contact zijn	2200	2303
In gesprek als brede HR-gesprekspartner	300	375
In gesprek zijn ihkv werving en selectie	750	743
In gesprek zijn over doelgroepen (banenafpraak etc)	200	205
Vacatures		
Aantal behandelde vacatures	1150	3069
Aantal vervulde vacatures	700	820

Uit de cijfers blijkt dat de contacten met de werkgevers ongeveer gelijk zijn aan de verwachting. Het aantal vacatures dat het WSP heeft behandeld is fors hoger en dat heeft ook geleid tot een hoger aantal vervulde vacatures.

Om de ambities te realiseren wordt er ingezet op de volgende activiteiten:

- Accountmanagement
- Verbinding van accountmanagement en werkzoekendendienstverlening
- Transparantie arbeidsmarkt
- Marketing en communicatie
- Competentieontwikkeling accountmanagers
- Aansturing WSP team

Het WSP in Noord-Limburg is met het opstellen van een jaarplan en het formuleren van gezamenlijke ambities een voorloper in Nederland.

Een belangrijk onderwerp dat niet direct past binnen een van deze vier deelgebieden is de ontwikkeling van de WAA. De omvorming van WAA van een multi MKB-bedrijf (ingezet in 2104) naar een sociaal, duurzaam - detacheringsbedrijf is nagenoeg afgerond. Dit betekent dat de eigen activiteiten van de WAA inmiddels vrijwel allen vervreemd zijn, deels aan de gemeenten, deels aan het bedrijfsleven.

Met de overdracht van activiteiten zijn ook de SW-medewerkers meegegaan. WSW-medewerkers met een loonwaarde van 40% of meer, hebben een passende werkplek in het reguliere bedrijfsleven of bij de overheid. Medewerkers met een lagere loonwaarde werken in of vanuit het Huis van de Wijk (KanDoen). Voor deze laatste groep zijn wij als gemeente vanaf 1 januari 2018 verantwoordelijk. De verwachting is dat medio 2018 iedereen een plek heeft in de wijk.

Deze koers is dus inmiddels vrijwel volledig doorlopen. De financiële effecten worden inmiddels ook steeds duidelijker. Het bedrijfsresultaat van de WAA Groep is de laatste jaren aanzienlijk verbeterd, maar doordat de rijksoverheid de (voor de WAA en gemeenten niet-beïnvloedbaar) de rijksbijdrage verder afbouwt, daalt het tekort van de WAA als geheel niet in dezelfde mate. De financiële uitdaging blijft daarmee onverminderd aanwezig.

Onder andere als gevolg van het aangescherpte beleid, het gewogen inboeken van incidentele baten, meevallers op de frictiekosten-reserveringen, het prudente kostenverlagingsbeleid vanuit de WAA en de verbeterde bedrijfsresultaten, verwachten we dat de gemeentelijke bijdrage aan de WAA voor 2018 verlaagd zal kunnen worden ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Als volgende stap wordt onderzocht of en hoe we de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Participatiewet (Pw) binnen de gemeentelijke organisatie kunnen organiseren. Daarmee anticiperen we op de veranderingen die het Rijk richting Wsw inmiddels heeft doorgevoerd (op slot gezet voor nieuwe instroom, afbouw van subsidie voor zittende werknemers). Deze volgende zet is vertaald in het project WerkOntwikkelBedrijf Venlo. De bedoeling is dat dit project een Businessplan oplevert dat inzicht geeft in hoe de samenvoegde organisatie vorm en inhoud kan krijgen en financieel bestendig de toekomst in kan gaan.

Wat heeft het gekost?

Arbeidsmarktparticipatie

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	2.296	1.799	78%	-498
Lasten	24.793	25.094	101%	-301
Saldo baten en lasten	-22.497	-23.295	104%	-798
Onttrekkingen aan reserves (baten)	708	135	19%	-573
Toevoegingen aan reserves (lasten)	189	232	123%	-43
Saldo verrekening met reserves	519	-97	-19%	-616
Totaal resultaat collegeproduct: Arbeidsmarktparticipatie	-21.977	-23.392	106%	-1.414

ESF-verantwoording

Het betreft de ESF subsidie Actieve Inclusie periode 2017-2018. Deze ESF subsidie is bestemd voor de arbeidsmarktregio Limburg Noord. De subsidie is bedoeld voor innovatieve regionale projecten. Regionaal wordt een projectplan opgesteld, de verwachting is dat deze projecten in 2018 gaan lopen. Het restant van de middelen wordt toegevoegd aan de reserve 'Arbeidsmarktbeleid regio' zodat de middelen beschikbaar blijven voor de arbeidsmarktregio.

Jeugdwerkloosheid

Deze middelen hebben betrekking op meerdere jaren en zijn bestemd voor de arbeidsmarktregio Noord Limburg. Met de betrokken partners in de regio worden projecten geïnitieerd, de afgelopen periode was het mogelijk om voor een groot deel van deze projecten gebruik te maken van derde geldstromen. Het restant van de middelen wordt toegevoegd aan de reserve 'Arbeidsmarktbeleid regio' zodat de middelen beschikbaar blijven voor de arbeidsmarktregio.

Leningen BBZ 2004

De afgelopen jaren is een trend zichtbaar dat er steeds minder aanvragen voor BBZ leningen worden ingediend. Ook zijn er meer alternatieve financieringswijzen als crowdfunding en Qredits.

Reintegratie

Het overgrote deel van het overschot wordt ingezet ten gunste van het evenwicht sociaal domein. Daarnaast is er nog een klein overschot. De reden hiervan is dat we voor de diverse projecten gebruik hebben kunnen maken van derde geldstromen. Vanwege de economische situatie is het ook gelukt om veel mensen een plek op de arbeidsmarkt te bieden zonder inzet van middelen. De ondersteuning door de coaches op het Werkplein is succesvol gebleken om werkzoekenden te begeleiden naar een baan.

Werkbedrijf

Deze middelen hebben betrekking op meerdere jaren en zijn bestemd voor het werkbedrijf van de arbeidsmarktregio Noord Limburg. Het restant van de middelen wordt toegevoegd aan de reserve 'Regionaal werkbedrijf' zodat de middelen beschikbaar blijven voor de arbeidsmarktregio.

Wet Sociale Werkvoorziening

Sinds 2015 maakt de tekortfinanciering WAA onderdeel uit van het budgettair kader Sociaal Domein en is deze bijdrage niet apart begroot. In de raming van het budgettair kader Sociaal Domein is in de Finrap 2017 rekening gehouden met een tekort van € 2.800.000. In werkelijkheid komt het tekort nu uit op € 3.000.000. Kijkend naar het totaal budget WSW is dat een niet voorziene afwijking van 1%.

In de meicirculaire 2017 is de Rijksbijdrage WSW aangepast per gemeente. Zoals eerder aangekondigd in de septembercirculaire 2016 is met de VNG afgesproken de verdeling van de WSW-middelen te verdelen aan de “betalende (werk) gemeente” in plaats van de “woongemeente”. Hierdoor is het uitgangspunt voor verdeling de gemeente waar een WSW-er een dienst verband heeft in plaats van de woonplaats. Het veelvoorkomende, onderlinge verrekenen van de rijksuitkering tussen de gemeentes is nu verleden tijd.

De stelselwijziging heeft voor onze gemeente nadelig uitgepakt. Voorheen kregen wij voor meer aantallen SW-ers rijksuitkering dan er daadwerkelijk voor onze rekening kwamen. Nu is dat omgedraaid. De ontstane afwijking nadat de prognose voor de finrap is afgegeven komt doordat een na-verrekening over 2016 niet in deze prognose is meegenomen. Deze na-verrekening heeft betrekking op de financiële afhandeling van de vervreemding van product-markt combinaties die volledig voor rekening van Venlo komen en niet van de overige schapsgemeentes Beesel en Bergen.

2.3.2

Maatschappelijke participatie

Wat hebben wij bereikt?

Uit de Stadspeiling 2017 blijkt dat in 2017 65% van de Venlose bevolking maatschappelijk actief is. Zij verrichten vrijwilligerswerk, mantelzorg of doen op een andere manier iets terug voor de samenleving.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel mensen dat maatschappelijk actief is (vrijwilligerswerk/ mantelzorg/ wederkerigheid)	63,00	65,00	57,00	58,00	59,00	60,00

Deze indicator geeft het aandeel mensen dat maatschappelijk actief is door vrijwilligerswerk, mantelzorg of een vorm van wederkerigheid weer. Het doel is om het aandeel mensen dat maatschappelijk actief te laten toenemen.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Er is een dekkend netwerk Huizen van de Wijk gerealiseerd. Ontmoeten en ontplooiën zijn twee belangrijke functies die in en door de wijk worden aangeboden om participatie te bevorderen. In de Huizen van de Wijk worden diverse activiteiten georganiseerd zoals de open inloop, eetpunten, repair café's en er zijn scootmobielpools. In een aantal Huizen van de Wijk is een KanDoen voorziening. KanDoen wordt ook deel op aparte locaties uitgevoerd. Al met al zijn er behoorlijk wat buurtbewoners actief in de Huizen van de Wijk.

KanDoen is een voorziening voor mensen met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van werk en arbeidsmatige activiteiten. KanDoen wordt georganiseerd op locaties in de wijk en zoekt actief draagvlak in de wijk om op die manier iedereen naar vermogen mee te laten doen. Voor deze doelgroepen geldt dat erkend en herkend worden in de eigen wijk bijdraagt aan een gevoel van eigen waarde, gezondheid en welzijn.

KanDoen en de wijk zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De deelnemers van KanDoen kennen de wijk en zijn in staat om mee te doen in de wijk. KanDoen werkt samen met de wijk en de wijk investeert in KanDoen.

KanDoen staat open voor mensen vanuit de Participatiewet, voor mensen met een Wsw-indicatie, voor mensen met een behoefte aan arbeidsmatige activiteiten en voor geïnteresseerde wijkbewoners. KanDoen wordt ingezet als instrument door de coaches van het werkplein. Zij begeleiden actief werkzoekenden en stimuleren iedereen om zo veel mogelijk mee te doen in de samenleving.

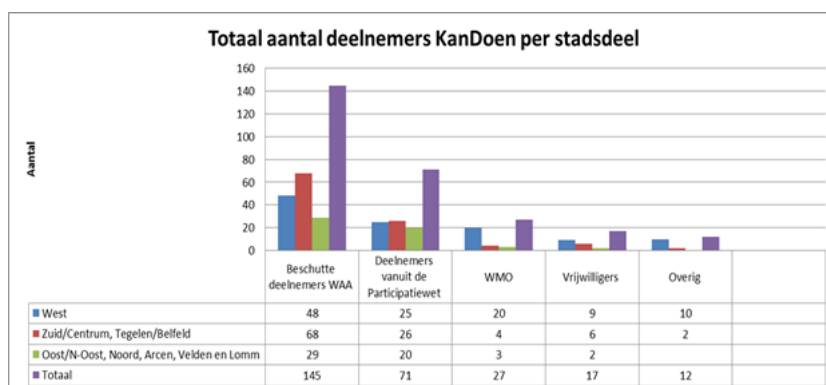
Het KanDoenteam biedt deskundige coaching op maat van de wijk. In elk stadsdeel is een KanDoenteam actief.

Deelnemers boeken sociale en maatschappelijke vooruitgang op meerdere leefdomen, stijgen op de participatieladder of zijn in staat om hun huidige niveau van functioneren te behouden. Deelnemers van KanDoen stromen door binnen KanDoen, stromen uit naar vrijwilligerswerk, beschut werk buiten KanDoen of een reguliere baan.

KanDoen en de overige wijkvoorzieningen zoals het Sociaal Wijkteam, de Open Inloop en Informatie en Advies zijn met elkaar verbonden waardoor tijdig en adequaat signalen opgepakt worden en er alert wordt gereageerd op een gewijzigde ondersteuningsbehoefte.

In 2017 heeft de focus gelegen op de plaatsing van Wsw-medewerkers van NV WAA Groep naar KanDoen. Er zijn 69 medewerkers geplaatst waardoor eind 2017 145 Wsw-medewerkers bij KanDoen arbeidsmatig actief is. Drie belangrijke randvoorwaarden moesten worden ingevuld: passende begeleiding, passend werk en een passende locatie. De gemeente heeft een werkaanjager aangesteld waardoor het benodigde en passende werk is aangetrokken. In Tegelen is een derde aparte KanDoen-locatie geopend. Aan de professionele KanDoen-teams zijn medewerkers van NV WAA Groep en van team Werk toegevoegd.

Het volgende overzicht geeft een beeld van de activiteiten die plaatsvinden bij KanDoen. Niet elke KanDoen biedt dezelfde activiteiten. De aantallen kunnen daarom per stadsdeel een verschillend beeld geven. Ook kan een activiteit niet plaatsvinden in een bepaald stadsdeel.

Verder heeft het product veel raakvlakken met de producten van programma 4. Een meer uitgebreide rapportage over de thema's die vallen onder maatschappelijke participatie is te vinden in programma 4.

Op verzoek van uw raad hebben we in 2017 ingezet op het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid in Venlo. In maart is het Aanvalsplan Laaggeletterdheid vastgesteld door het college. Dit plan bevat 4 actielijnen: draagvlak creëren, (h)erkennen en doorverwijzen, opleiden en onderhouden. In 2017 is de focus gelegd op de actielijnen draagvlak creëren, (h)erkennen en doorverwijzen en opleiden.

In samenwerking met de gemeente heeft de Stichting Lezen en Schrijven workshops georganiseerd voor collega's van de verschillende afdelingen om hen bewust te maken van de problematiek laaggeletterdheid, dit probleem te herkennen in hun contacten met burgers en bespreekbaar te maken. Zo zijn de coaches op het Werkplein getraind (jongerencoaches, klantadviseurs schuldhulpverlening en medewerkers PlanGroep), maar ook medewerkers sociale wijkteams, bewonersondersteuners en leerplicht- en RMC consulenten.

In het kader van de wet Taaleis (basiskennis van de Nederlandse taal voor bijstandsgerechtigden) zijn op de locatie van de bibliotheek workshops georganiseerd voor mensen met een bijstandsuitkering. Hierdoor is de drempel weggenomen om de stap naar het Taalhuis te zetten. Meteen na afloop van de workshop kon een afspraak gemaakt worden bij het Taalhuis.

In november 2016 is het Taalhuis gestart en in maart 2017 is het officieel geopend in de bibliotheek Venlo. Hier kan iedere inwoner van Venlo terecht met een vraag over taal, rekenen of digitale vaardigheden. Vrijwilligers zijn opgeleid om deskundige adviezen te geven over een passend taaltraject. Binnen het Taalhuis werken de organisaties samen die in Venlo actief zijn op het gebied van taalvaardigheden: de bibliotheek, Gilde Educatie, Groen Licht, GGD/JGZ, Wel.kom, Stichting Lezen en schrijven en de gemeente.

In november 2017 is er een Taalpunt geopend in Huis van de Wijk Boulevard Hazenkamp in Blerick waar wijkbewoners informatie en advies krijgen over taal, rekenen en computervaardigheden.

Tijdens de landelijke week van de analfabetisering/laaggeletterdheid begin september is in de het Stadskantoor en op het Werkplein een stand ingericht met allerlei informatiemateriaal over taalcursussen. Daarnaast werden er die week via Intranet 'weetjes' gepubliceerd over taal en was er een digitale taalquiz.

De financiële middelen voor bovengenoemde activiteiten zijn vrijgemaakt uit de bestaande budgetten voor volwasseneneducatie (WEB) en de subsidies aan de bibliotheek. Daarnaast is er personeel inzet geleverd vanuit de gemeente om met name organisaties bij elkaar te brengen, zaken te coördineren en te regisseren en zo te komen tot een efficiënt functionerend netwerk in Venlo.

De wijziging van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) in 2015 maakte het mogelijk bij andere organisaties taaltrajecten voor volwassenen in te kopen dan een ROC. De verplichte inkoop mocht in 3 jaar stapsgewijs afgebouwd worden. Vanaf 2018 zijn deze middelen vrij te besteden. In 2017 is een aanbesteding voorbereid waarbij in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg is afgesproken dat 50% van het beschikbare WEB budget wordt besteed aan de inkoop van formele

trajecten volwasseneneducatie die prioritair worden ingezet voor bijstandsgerechtigden en jongeren zonder startkwalificatie. Het betreft een afspraak tussen de gemeenten Venlo, Venray, Horst aan de Maas, Peel en Maas en Beesel. Inmiddels is bekend dat de formele taaltrajecten vanaf 2018 door Gilde Educatie worden uitgevoerd. De overige 50% van de WEB-middelen worden in Venlo ingezet voor het subsidiëren of inkopen van andere vormen van volwasseneneducatie. Dit betreft taal- en digitale vaardigheden bij de Bibliotheek, taal- en empowerment trajecten bij de stichting Groen Licht, taaltrajecten voor migranten bij bureau Educatie en korte intensieve trajecten bij de Volksuniversiteit. Ook de vele informele taalinitiatieven in de wijken worden ondersteund. De vrijwilligers die deze taalgroepjes begeleiden kunnen voor training en ondersteuning terecht bij de professionals van het Taalhuis.

We mogen concluderen dat er een aardig dekkend aanbod begint te ontstaan, zodat alle inwoners van Venlo met een taalvraag ergens terecht kunnen. Er is echter nog veel werk aan de winkel. Het vinden, motiveren en activeren van die burgers voor wie Nederlands de moedertaal is, maar die moeite hebben met lezen en schrijven, vormt de grootste uitdaging.

Wat heeft het gekost?

Maatschappelijke participatie

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten				
Lasten				
Saldo baten en lasten				
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Maatschappelijke participatie				

2.3.3

Inkomensondersteuning

Wat hebben wij bereikt?

Het bieden van inkomensondersteuning is een wettelijke taak. Als iemand recht heeft op een uitkering, moeten we die verstrekken. Door inkomensondersteuning maken we het mogelijk dat geld geen probleem is om deel te nemen in de maatschappij.

De indicator laat zien dat het aandeel van het Venlose bijstandsvolume ten opzichte van het landelijke bijstandsvolume is gedaald. Het Venlose bijstandsvolume heeft zicht dus gunstiger ontwikkeld dan landelijk. Dit wordt veroorzaakt door de aantrekkende economie waardoor meer mensen een baan vinden maar ook door het 'Aanvalsplan Venlo Werkt'. Binnen het aanvalsplan staat werken naar vermogen centraal. In 2017 zijn al de eerste stappen gezet in de vernieuwde aanpak van het werkplein.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Volume bijstandsbestand in verhouding tot landelijke trend	0,79	0,78	0,79	0,79	0,79	0,79

Dit percentage geeft het aandeel van het Venlose bijstandsbestand ten opzichte van het landelijke bijstandsbestand weer. De ambitie is om deze verhouding gelijk te houden, de indicator is op deze manier gekoppeld aan de landelijke ontwikkelingen.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

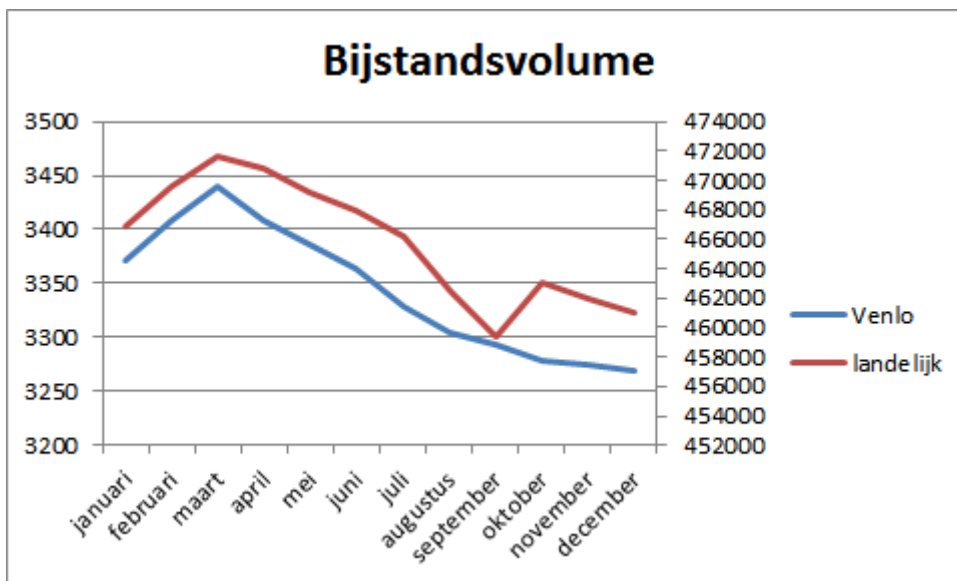
Iemand moet zo kort mogelijk van de inkomens voorziening gebruik maken. We verwachten daarom dat de inwoner iets terug doet voor de ontvangen diensten en er alles aan doet om snel mogelijk een baan te vinden of op een andere manier voldoende middelen krijgt om in zijn bestaan te voorzien. De gemeente is verantwoordelijk om de noodzakelijke faciliteiten te bieden.

Voor het betalen van de uitkering ontvangen we een budget van het Rijk, het BUIG budget. Begin oktober 2017 is het budget voor 2017 definitief vastgesteld op € 44.878.251. Daarnaast is in december 2017 van het Rijk een voorschot van € 610.989 ontvangen vanwege verhoogde asielinstroom. Bij de Vorap was de verwachting dat dit budget niet toereikend zou zijn. Bij de Finrap is deze prognose in positieve zin bijgesteld. Op dat moment was nog niet bekend hoe hoog het voorschot vanwege verhoogde asielinstroom zou zijn.

Uiteindelijk is het resultaat op inkomensondersteuning positief vanwege het ontvangen voorschot en het feit dat het bijstandsvolume zich gunstiger heeft

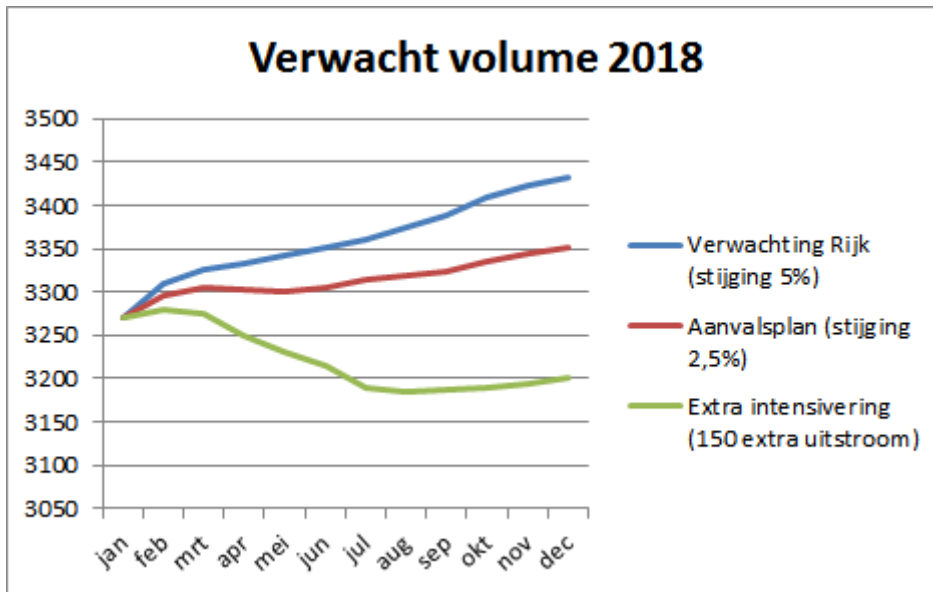
ontwikkeld dan verwacht. Dit komt enerzijds door de economische ontwikkelingen in de regio waardoor het beroep op bijstand is afgenomen maar ook de inzet van het werkplein heeft zijn bijdrage geleverd. Na de zomerperiode is een start gemaakt met de uitvoering van het "Aanvalsplan Venlo Werkt". De recruitmenteaanpak die de basis vormt van het aanvalsplan wordt geïmplementeerd. Dit heeft al effect gehad op de volume cijfers.

Volgens het CBS is het aantal bijstandsuitkeringen in 2017 gedaald met 1,25%. In Venlo is het bestand in 2017 gedaald met 3,02%. In 2017 hebben we niet te maken met een piek in de instroom als gevolg van de huisvesting van statushouders.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 11 oktober 2017 bekend gemaakt dat het voorlopige BUIG budget 2018 voor de gemeente Venlo €44.934.567 bedraagt. Om de uitgaven aan uitkeringen te beperken is in oktober 2017 het "Aanvalsplan Venlo Werkt" vastgesteld. Het uitgangspunt van dit aanvalsplan is dat zo veel mogelijk werkzoekenden naar vermogen werken. In het aanvalsplan wordt beschreven hoe we dit willen bereiken. Er wordt periodiek gemonitord of de gestelde doelen worden bereikt.

In het aanvalsplan worden een drietal scenario's geschetst, een verwachte volume stijging van 5% op grond van prognoses van het rijk, de ambitie van het aanvalsplan om het volume met 2,5% te laten stijgen en de extra intensivering waarbij het volume met 150 uitkeringen extra daalt. Uitgaande van de huidige stand van zaken, levert dat de volgende volume ontwikkeling op:

Uitgaande van de gemiddelde kosten van een uitkering in 2017, is de verwachting dat de uitgaven binnen het budget blijven als het scenario zoals geschetst bij de extra intensivering (150 extra uitstroom) werkelijkheid wordt.

De ontwikkeling van het volume is niet de enige factor die een rol speelt bij deze verwachting. Ook het aantal mensen met parttime inkomsten speelt een rol. De flexibilisering op de arbeidsmarkt zorgt er voor dat de werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt steeds vaker uit parttime en tijdelijk werk bestaat. Een groeiende groep heeft bijstand als aanvulling op onregelmatige en lage inkomsten. We zien dat in Venlo relatief veel bijstandsgerechtigden een aanvullende uitkering bovenop hun inkomen nodig hebben.

Wat heeft het gekost?

Inkomensondersteuning

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Verschil
Baten	46.128	46.698	101%	569
Lasten	48.578	48.728	100%	-149
Saldo baten en lasten	-2.450	-2.030	83%	420
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)	444	564	127%	-121
Saldo verrekening met reserves	-444	-564	127%	-121
Totaal resultaat collegeproduct: Inkomensondersteuning	-2.894	-2.595	90%	299

Inkomensondersteuning

Op grond van de verdeelsystematiek van het Rijk wordt objectief het budget voor uitkeringsverstrekking vastgesteld. Deze verdeelsystematiek leidt er al een aantal jaren op rij toe dat we minder budget krijgen dan nodig. We verstrekken in Venlo meer bijstandsuitkeringen dan waar het model van uit gaat. Omdat de stijging van het Venlose bijstandsbestand de afgelopen jaren lager was dan de landelijke stijging wordt het verschil tussen het aantal uitkeringen dat we daadwerkelijk verstrekken en het aantal uitkeringen volgens het model kleiner. We lopen daarmee langzaam in op het verdeelmodel. Aangezien we in december 2017 van het Rijk een voorschot op de BUIG hebben ontvangen vanwege de verhoogde asielinstroom, is het uiteindelijke resultaat positief.

De landelijke berichtgeving geeft echter aan dat het bijstandsvolume zal blijven stijgen. Om het volume in Venlo substantieel te laten dalen is in oktober 2017 het Aanvalsplan Venlo Werkt vastgesteld. We zien binnen de arbeidsmarktregio Noord-Limburg vanwege de aantrekkende economie kansen op werk ontstaan. We zien een groei in vacatures en bedrijven die zich vestigen in de regio. Vanwege de toenemende krapte staan werkgevers meer dan ooit open voor werkzoekenden met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. De bedrijven weten de weg naar het werkgeversservicepunt goed te vinden. Het aanvalsplan speelt hier op in met de recruitmentaanpak. Met deze aanpak beogen we dat nog meer werkzoekenden een kans krijgen op de arbeidsmarkt en dat het bijstandsvolume gaat dalen zodat we binnen het budget kunnen blijven. Het werkgeversservicepunt verwacht aankomende periode veel vacatures te kunnen vervullen (bijvoorbeeld in Tradeport Noord). Als regio faciliteren we de groei van bedrijven en trekken nieuwe bedrijven aan. Daarbij zetten we in op het arbeidspotentieel van de regio: iedereen met arbeidsvermogen gaat aan het werk. Daardoor verminderen wij de uitkeringslast en stimuleren wij de economische groei. Er zijn echter veel factoren van invloed op de samenstelling en ontwikkeling van het bijstandsvolume. Slechts een beperkt

deel daarvan is beïnvloedbaar door gemeenten. Hierdoor is het op dit moment lastig te voorspellen of de maatregelen uit het aanvalsplan voldoende recht doen aan de gestelde opgave. We gaan de maatregelen daarom periodiek monitoren zodat er tijdig bijgesteld kan worden.

In 2017 hebben we wederom een groot aantal statushouders gehuisvest, voornamelijk in het kader van gezinshereniging. Dit betekent dat een uitkering voor een alleenstaande wordt omgezet in een uitkering voor een echtpaar. Het effect op het bijstandsvolume is daarom nihil. Omdat een uitkering voor een echtpaar hoger is dan een uitkering voor een alleenstaande (ongeveer € 300 per maand) is er wel een effect op de gemiddelde kosten van een uitkering.

2.3.4

Armoedebeleid

Wat hebben wij bereikt?

Onder het armoedebeleid vallen een aantal regelingen voor minima en schuldhelpverlening. De inzet van deze producten zorgt ervoor dat de armoede in de maatschappij wordt bestreden en dat meedoen in de samenleving makkelijker wordt.

De indicator laat zien dat het aandeel Venlose huishoudens met een inkomen onder de 110% van het sociaal minimum ten opzichte van het landelijke aandeel met 0,01% is gedaald. De daling is het gevolg van de aantrekkende economie, er zijn meer mensen aan het werk waardoor het inkomen toeneemt. Aan de andere kant zien we dat de bekendheid en het gebruik van de voorzieningen in het armoedebeleid toeneemt. Deze voorzieningen zorgen er voor dat iemand, ondanks de financiële situatie, kan meedoen in de samenleving.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel huishoudens met een inkomen onder de 110% van het sociaal minimum ten opzichte van landelijke aandeel	0,78	0,77	0,77	0,76	0,76	0,75

Deze indicator geeft het percentage weer van de Venlose huishoudens met een inkomen onder de 110% van het sociaal minimum ten opzichte van het landelijke aantal. Het doel is dat de armoede in Venlo licht daalt ten opzichte van de landelijke ontwikkeling door de samenwerking met het maatschappelijk middenveld en het betere bereik van voorzieningen.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In mei 2015 is het (in co-creatie opgestelde) herijkte armoedebeleid aan de raad gepresenteerd en vervolgens door het college vastgesteld. De conclusie was dat het bestaande armoedebeleid nog voldeed, maar het is aangevuld met een zevental speerpunten:

1. Eigen kracht en zelfredzaamheid
2. Kinderen en armoede
3. Preventie en schuldhelpverlening
4. Netwerk
5. Noodfonds in relatie tot bestaande fondsen
6. Gezondheid en sport
7. Sociale Wijkteams en Huizen van de Wijk

In navolging van het introduceren van het Kindpakket in 2016 hebben we het volgende ondernomen.

In de Week van het Geld (maart 2017) heeft de wethouder samen met een medewerker van de Rabobank een gastles gegeven op een basisschool waar ook een quiz over (zak)geld gespeeld werd.

In dezelfde periode is samen met de seniorenraad een boekje gemaakt genaamd "Seniorenpakket", waarin we alle regelingen op het gebied van inkomen en zorg voor gepensioneerden bij elkaar hebben gezet. Dit is door de wethouder gepresenteerd bij de KBO in Tegelen. Nu is dit document verbonden aan de sociale kaart van Venlo. Daarnaast is een flyer over dit pakket ontwikkeld en verspreid over de Huizen van de Wijk. Deze flyer wordt nog verder verspreid.

In samenwerking met het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds is het netwerk van intermediairs vergroot. Ook is de samenwerking verstevigd.

Op dit moment werken we samen met 5 fondsen, zijnde Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds, Stichting Leergeld, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job. Er is een boekje gemaakt waar alle regelingen die voor kinderen aangevraagd kunnen worden in vermeld staan met daarbij ook uitleg over de fondsen en de contactgegevens. Deze boekjes zijn verspreid over het gehele maatschappelijke veld.

Omdat Venlo een voorbeeld is voor de samenwerking tussen de fondsen onderling hebben we bezoek gehad van het landelijke ondersteuningsteam "Kansen voor alle kinderen".

Het project "NoCredit GameOver" was erg succesvol. "NoCredig GameOver" is een stadsspel voor jongeren van de 4e klas middelbare school. Ze hebben een schuld van € 1.400 en de opdracht is om deze schuld zo snel mogelijk op te lossen. De jongeren gaan vervolgens de stad in met een tablet met contactgegevens van diverse maatschappelijke organisaties. Wij hebben daarvoor een netwerk van partners (o.a. banken, uitzendbureaus, incassobureau, politie, schuldhulpmaatje, Humanitas, jongerenservicepunt, Mediamarkt) die hun medewerking verlenen aan dit project. De partners geven de jongeren geen oplossingen maar leggen keuzes voor. Afhankelijk van de gemaakte keuzes worden de schulden steeds lager.

Zowel de jongeren als de partners zijn enthousiast over dit project.

Ook is het project "Speaking Minds" in samenwerking met Save the children en Gilde Opleidingen uitgevoerd. In dit project zijn een dertigtal 2e jaars leerlingen aan de slag gegaan met de politiek rondom armoedebeleid. Zij hebben uitleg gekregen hoe politiek werk en hebben een tweetal vragen gekregen over armoede.

Zij hebben interviews gehouden onder medeleerlingen en hebben hun adviezen gepresenteerd. Deze adviezen worden meegenomen in het nieuwe armoedebeleid.

Voor de collectieve zorgverzekering is een concessieovereenkomst gesloten met VGZ en er is een verordening in voorbereiding waarin 'uitsluitend recht' wordt geregeld voor VGZ. Op deze manier hoeven we de collectieve zorgverzekering niet aan te besteden en kunnen we een langere samenwerking met VGZ realiseren. Daardoor hebben we met VGZ voor 2018 al de volgende afspraken kunnen maken:

- vroegsignalering, bij 2 maanden premieachterstand krijgen we een signaal
- bij wanbetalers in samenhang met een schuldentraject zijn maatwerkoplossingen mogelijk
- er is een leertuin met GGZ gestart waarbij coaches en behandelaren samenwerken. Er is aandacht voor het herkennen van een psychische stoornis of verslaving en de aanpak kan worden afgestemd.

Eind 2017 heeft onderzoeksbureau KWIZ het huidige armoedebeleid geëvalueerd. Daarbij is met name gekeken naar de effecten van de minimaregelingen op (arbeids)participatie. Ook is gekeken in hoeverre sprake is van een armoedeval. De evaluatie bestaat enerzijds uit een inkomenseffectrapportage en anderzijds uit een enquête onder Venlose minima. Het college en de raad worden op korte termijn geïnformeerd over de resultaten.

In januari 2017 is het vernieuwde kaderstellende beleidsplan "Een integrale aanpak schuldhulpverlening 2017-2020 vastgesteld. Met dit beleidsplan zijn de kaders vastgesteld die worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma is gereed en zal binnenkort worden vastgesteld door het college. Vanwege de financiële situatie in het sociaal domein zal voor 2018 worden ingezet op voortzetting van de wettelijke taak van schuldhulpverlening.

Ondanks een nog niet vastgesteld uitvoeringsprogramma heeft de uitvoering gewoon doorgelopen en konden inwoners bij de gemeente terecht voor ondersteuning bij financiële problemen.

De aanpak en werkwijze schuldhulpverlening is verder doorontwikkeld en we mogen concluderen dat er een goede kwaliteitsbodem is gelegd onder de integrale aanpak schuldhulpverlening in Venlo.

Schuldhulpverlening is in Venlo opgesplitst in twee fases. In de eerste fase komt een melding binnen bij de klantadviseurs schuldhulpverlening. De klantadviseur brengt de situatie in kaart en zorgt dat de cliënt waar nodig (andere) adequate hulpverlening krijgt. Indien nodig wordt budgetbeheer of bewindvoering opgestart. Door het inzetten van de klantadviseurs is het merendeel van de cliënten geholpen in deze eerste fase.

In de tweede fase wordt de schuldhulpverlening uitgevoerd door PlanGroep. PlanGroep wordt al sinds september 2009 ingehuurd om schuldhulpverlening te bieden aan burgers die financiële problemen hebben. Wanneer door de klantadviseur wordt ingeschat dat een schuldentraject een realistische kans slagen heeft wordt een cliënt doorverwezen naar PlanGroep.

Ook de samenwerking met budgetbeheerders en bewindvoerders is in 2017 verder doorontwikkeld. Na een evaluatie is de samenwerking in de vorm van een poule van bewindvoerders omgezet naar een (samenwerkings)convenant met bewindvoerders die aan gestelde kwaliteitseisen voldoen. We zetten met name in op de kwaliteit van de bewindvoerders en de samenwerking met de gemeente. Belangrijkste doel van het convenant is de samenwerking tussen schuldhulpverlening vanuit de gemeente en bewindvoerderskantoren in de verschillende fasen van beschermingsbewind (opstart, uitvoer, afbouw, uitstroom) nog beter op elkaar af te stemmen en daarmee de kosten voor Venlo te beperken.

In het kader van preventie van financiële problemen en schulden zijn er een aantal zaken voortgezet. De samenwerking (door middel van de in maart 2016 getekende intentieovereenkomst) met Antares, Woonwenz en Wonen Limburg in het kader van vroegsignalering van schulden en voorkomen van huisuitzettingen is in 2017 naar tevredenheid voortgezet. Datzelfde geldt ook voor de samenwerking met Water Maatschappij Limburg (WML) ter voorkoming van afsluiten van water.

Voor extra ondersteuning (naast de inzet van professionals) en preventie van financiële problemen en schulden is de subsidiëring van vrijwilligersorganisaties die met getrainde vrijwilligers werken in de schuldhulpverlening voortgezet (SchulpHulpMaatje (SHM) en Humanitas, project thuisadministratie). Beide organisaties hebben tevens speciale projecten ontwikkeld voor de aanpak van jongeren met financiële problemen en schulden.

Wederom zijn er in 2017 regelmatig workshops budgetteren aangeboden aan zowel jongeren als volwassenen die een aanvraag voor een uitkering hebben gedaan. Het project "Moneywise" is in 2017 inhoudelijk voorbereid en kan begin 2018 van start gaan. Dit initiatief richt zich op statushouders die nog maar kort in Nederland zijn en niet op de hoogte zijn van de Nederlandse regels en gewoonten. De statushouders worden middels een training van 4 bijeenkomsten geïnformeerd over de kosten van levensonderhoud in Nederland en hoe zij kunnen voorkomen dat er financiële problemen ontstaan met als doel bewustwording en preventie.

Wat heeft het gekost?

Armoedebeleid

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Verskil
Baten	83	78	94%	-5
Lasten	7.950	7.851	99%	99
Saldo baten en lasten	-7.867	-7.773	99%	94
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Armoedebeleid	-7.867	-7.773	99%	94

Armoedebeleid

Een belangrijk wettelijk onderdeel van het armoedebeleid is de bijzondere bijstand. Financieel gaan hier ook de meeste middelen naar toe. Het recht op bijzondere bijstand wordt grotendeels bepaald door wetgeving en jurisprudentie die de beleidsvrijheid steeds verder beperkt. Er is al een aantal jaren een stijging te zien van de uitgaven bijzondere bijstand aan de kosten van bewindvoering waardoor het budget onder druk staat. Dit is ook landelijk een zorgpunt. De kantonrechter beslist of er een bewind wordt toegekend, de gemeente heeft daar geen invloed op. Diverse interventies hebben nog geen resultaat opgeleverd.

2.4 Zorg en Welzijn

Programma 04: Zorg en Welzijn

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	8.069	8.396	104%	327
Lasten	125.666	148.726	118%	-23.060
Saldo baten en lasten	-117.597	-140.330	119%	-22.734
Onttrekkingen aan reserves (baten)	2.639	2.622	99%	-17
Toevoegingen aan reserves (lasten)	70	38	54%	32
Saldo verrekening met reserves	2.569	2.585	101%	16
Totaal resultaat programma 04	-115.028	-137.746	120%	-22.718

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Sociale Basisondersteuning	-23.354	-20.676	89%	2.679
Resultaat Beschermd wonen	-41.521	-46.340	112%	-4.818
Resultaat Sociale Wijkteams	-44.058	-64.837	147%	-20.780
Resultaat Gezondheid van burgers	-6.095	-5.893	97%	202
Totaal resultaat programma 04	-115.028	-137.746	120%	-22.718

2.4.1

Sociale Basisondersteuning

Wat hebben wij bereikt?

- We hebben het laagdrempelige gebruik van gemeenschapsaccommodaties mogelijk gemaakt en ondersteund;
- Er zijn integrale uitvoeringsplannen voor de Witte Kerk en de Bantuin opgesteld;
- Er hebben meer dan 3.200 bezoekers de verschillende Informatie & Adviespunten bezocht;
- Vrijwilligers hebben meer dan 400 huisbezoeken bij 75+'ers afgelegd;
- Alle professionele begeleiders in de Open Inloop zijn in het bezit van een geldig BHV-diploma. In elke locatie zijn de richtlijnen voor HACCP (voedselveiligheid), de huisregels en is het calamiteiten- en agressieprotocol bekend. En, bij elke locatie voldoet de inrichting aan de veiligheidsnormen;
- Het gemiddeld aantal bezoekers per dag van de Open Inloop is met ongeveer 40 toegenomen;
- In totaal hebben 144 bewonersgroepen een aanvraag voor een bijdrage uit het SAM-fonds ingediend;
- Er is voor 2018 in totaal € 70.000 toegekend aan de wijk Vastenavondkamp voor een pilot buurtbudget.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel inwoners dat minder dan één keer per week contact heeft met niet-huisgenoten (vereenzaming)				4,20	4,20	4,20
Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel (Wmo)cliënten dat vindt dat de geboden hulp of ondersteuning zeer veel of redelijk veel bijdraagt aan de mogelijkheid om te kunnen blijven meedoen in de maatschappij/samenleving				70,00	70,00	70,00
Tot en met 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling. Deze indicator kan niet worden gemeten middels de stadspeiling. Wel wordt iets gemeten in het jaarlijks verplichte CEO WMO. Het aandeel wmo-clienten dat vindt dat de ondersteuning die zij ontvangen (grotendeels) aan de behoefte voldoet is in 2017 84%						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Gemeenschapsaccommodaties

In 2017 hebben wij het laagdrempelige gebruik van gemeenschapsaccommodaties mogelijk gemaakt en ondersteund. Wij hebben gemeenschapsaccommodaties die ons eigendom, zijn verhuurd en in stand gehouden. Ook hebben wij de voorbereidingen gedaan om de huren van de door ons verhuurde gemeenschapsaccommodaties te harmoniseren.

Wij hebben aan zeven beheersstichtingen subsidie verleend op basis van de subsidieregelingen functieverbetering en exploitatiesteun gemeenschapsaccommodaties. Daarnaast hebben we het opstellen van integrale plannen voor accommodaties met meervoudige opgaven in 2017 ter hand genomen. Eind 2017 zijn integrale plannen opgeleverd voor de Witte Kerk en de Bantuin.

In 2017 is tevens het locatieonderzoek naar de definitieve huisvesting van een aantal instellingen in Tegelen afgerond. Besluitvorming over dit onderzoek, en over het integrale plan voor de Zuidpilaar is voorzien voor 2018. Ook zijn nieuwe scenario's voor een MFA Op de Berg in Venlo-Oost opgesteld.

Huizen van de wijk

In januari heeft het college de beleidsuitgangspunten voor de doorontwikkeling van het concept Huis van de Wijk vastgesteld. In dit kader is het van belang dat er wordt gewerkt aan het bereiken van, waar mogelijk, synergie door het combineren van het concept Huis van de Wijk met gemeenschaps-accommodaties. Hierbij zijn huizen van de wijk huurders van gemeenschapsaccommodaties. Sociale wijkteams werken zoveel mogelijk vanuit deze huizen van de wijk.

Om ervoor te zorgen dat de huizen van de wijk 'aansluiting blijven vinden' binnen het sociaal domein, zijn we een verkenning gestart naar de positie van het huis van de wijk. Een positie als huis van de wijk in relatie tot ontwikkelingen binnen het sociale domein zoals de herijking van de sociale wijkteams, de doorontwikkeling van de Open Inloop, het toepassen van de methodiek van prestatiedenken en de beperkte beschikbaarheid van financiële middelen voor huisvesting.

Informatie en advies

In 2017 hebben meer dan 3.200 bezoekers de verschillende Informatie & Adviespunten bezocht. Uit de contacten met deze inwoners bleek dat een groeiend aantal bezoekers de Nederlandse taal niet of slecht spreekt. Ook valt op dat bezoekers vaker met meerdere vragen en dat de vragen veelal van financieel-administratieve aard zijn.

Ook zijn de huisbezoeken door vrijwilligers bij 75+'ers onderdeel geworden van de Informatie & Adviespunten, evenals de informele cliëntondersteuning. Het streven is dat inwoners zoveel mogelijk gebruik gaan maken van de vrijwillige cliëntondersteuners en minder van ondersteuning door beroepskrachten. Tot slot is de integratie van het jongerenservicepunt in de Informatie & Adviesfunctie voorbereid.

Verder heeft de 2^e helft van 2017 in het teken gestaan van de overgang naar de nieuwe werkwijze vanaf 2018, namelijk het werken met integrale buurtteams waarbij de Informatie & Adviesfunctie de 'toegangspoort' is voor inwoners voor deze algemene voorzieningen. In deze buurtteams wordt al intensief samengewerkt met het algemeen maatschappelijke werk, een andere algemene voorziening. Op de integrale buurtteams gaan wij nader in onder 'Maatschappelijke participatie'.

Open inloop

In 2017 hebben wij gewerkt aan vijf speerpunten:

1. Het verbeteren van de samenwerking tussen de sociale wijkteams en de Open Inloop en andere voorliggende voorzieningen (KanDoen, Informatie & Advies, vrijwilligersondersteuning, mantelzorgondersteuning etc.). Deze samenwerking vraagt blijvend aandacht;
2. Het garanderen van de veiligheid: alle professionele begeleiders zijn in het bezit van een geldig BHV-diploma en in elke locatie zijn de richtlijnen voor HACCP (voedselveiligheid), de huisregels en is het calamiteiten- en agressieprotocol bekend. En, bij elke locatie voldoet de inrichting aan de veiligheidsnormen;
3. Het verbeteren van een gebalanceerde inzet van professionals en vrijwilligers: door een evenwichtiger taakverdeling is de professioneel begeleider in staat om de doorontwikkeling van de Open Inloop mogelijk te maken en is het tekort aan professionele begeleiding opgelost;
4. Het vervangen van een maatwerkvoorziening door de Open Inloop: door de Open Inloop laagdrempeliger en toegankelijker te maken voor kwetsbare deelnemers is het gemiddeld aantal deelnemers per dag met circa 40 toegenomen ten opzichte van 2016. De samenvoeging van de Open Inloop met maatwerk dagbesteding heeft geleid tot twee Open Inloop+ locaties die geschikt zijn voor kwetsbaardere ouderen;
5. Het vergroten van de bekendheid van de Open Inloop.

SAM-fonds

In 2017 zijn de middelen in het SAM-fonds wederom volledig gebruikt (€ 253.000). In totaal hebben 144 bewonersgroepen een aanvraag voor een bijdrage uit het SAM-fonds ingediend. Er zijn veel aanvragen ontvangen voor een bijdrage in het kader van Whatsapp buurtpreventie. Hiermee werd een bijdrage geleverd aan het vergroten van het gevoel van veiligheid en het versterken van de contacten op straat- en buurt niveau.

In oktober 2017 is op basis van een motie voor 2018 € 35.000 toegekend aan de wijk Vastenavondkamp voor een pilot buurtbudget. Naast deze middelen uit het SAM-fonds is voor deze pilot € 35.000 beschikbaar gesteld uit het budget Beheer Openbare Ruimte.

Maatschappelijke participatie

Uiteindelijk worden de voorgaande instrumenten ingezet om de maatschappelijke participatie van onze inwoners te behouden en daar waar mogelijk te vergroten. In het kader van de communicatie hebben wij in 2017 een bewaarboekje en nieuwe site Samen zijn wij Venlo met sociale kaart gemaakt. Deze communicatiemiddelen zijn begin 2018 gepresenteerd.

In 2017 hebben 1.873 mantelzorgers gebruik gemaakt van de waardering van de gemeente Venlo (de vouchers). Dit is een forse stijging ten opzichte van 2016 en we kunnen stellen dat we nu meer mantelzorgers in beeld hebben.

Ook hebben we de subsidieregeling voor vrijwilligersorganisaties 'Zorg voor elkaar' aangepast op basis van de ervaringen in 2016.

Door onze nieuwe uitvraag hebben de organisaties die algemene voorzieningen aanbieden in Venlo (bewonersondersteuning, cliëntondersteuning, vrijwilligerscentrale, Informatie & Advies, mantelzorg, informele zorg en algemeen maatschappelijk werk) de handen ineen geslagen. Zij hebben samen met de gemeente fors geïnvesteerd in een nieuwe integrale aanpak. Vanaf 2018 zijn de schotten tussen deze voorzieningen weg en werken de partners actief samen in buurtteams.

Wat heeft het gekost?

Sociale Basisondersteuning

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Verschil
Baten	3.284	3.473	106%	189
Lasten	29.277	26.771	91%	2.506
Saldo baten en lasten	-25.993	-23.298	90%	2.695
Onttrekkingen aan reserves (baten)	2.639	2.622	99%	-17
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	2.639	2.622	99%	-17
Totaal resultaat collegeproduct: Sociale Basisondersteuning	-23.354	-20.676	89%	2.679

Kortheidshalve verwijzen wij u voor een toelichting op het resultaat naar de paragraaf sociaal domein.

2.4.2

Beschermd wonen

Wat hebben wij bereikt?

Het aantal cliënten beschermd wonen is in 2017 gegroeid van 956 naar 1030 cliënten. Het betreffen zowel cliënten die zorg in natura ontvangen als middels een PGB indicatie. De zorg werd verzilverd bij 41 zorgorganisaties. Het is een diverse groep mensen, die een gebrek aan zelfregulatie en zelfregie ervaren en ook met eventuele steun van anderen, niet zelf kunnen zorgen voor een stabiele woonplek en een goed leven.

- De Regiovisie Bijzondere Doelgroepen is in 2017 vastgesteld in alle 13 gemeenten van de regio Noord- en Midden-Limburg;
- De producten beschermd wonen en beschermd thuis zijn ontwikkeld en ingekocht voor 2018;
- Accountmanagement is geïntensiveerd en doorontwikkeld;
- Er heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden op de monitoring van het beschermd wonen;
- Afspraken rond de landelijke toegankelijkheid zijn verbeterd;
- Er is in 2017 geïnvesteerd in onderzoek naar de doorstroom van intramurale beschermd wonen plekken naar zelfstandig wonen in de wijk;
- Er is geïnvesteerd in de relatie met woningbouwcorporaties en beschermd wonen is onderdeel van de prestatieafspraken 2018.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Klantentevredenheid ten aanzien van algemene ondersteuning (centrale toegang, sociale wijkteams)	80,00	84,00		70,00	70,00	70,00

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

De Regiovisie bijzondere doelgroepen is gericht op normalisatie van de doelgroep. We streven naar een inclusieve samenleving waarin de doelgroep beschermd wonen een plek heeft. Niet naast, maar tussen de andere inwoners van onze stad. Ook voor beschermd wonen zijn in 2017 alle voorbereidingen getroffen om met behulp van de methodiek prestatiedenken de nieuwe aanbesteding vorm en inhoud te geven. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in de diensten beschermd wonen en beschermd thuis. Beschermd wonen is begeleiding van cliënten vanuit een intramurale woonvoorziening met 24-uurs aanwezigheid van ondersteuning

en begeleiding en toezicht door professionals in de directe omgeving. Een inwoner met beschermd thuis woont zelfstandig en ontvangt planbare en niet planbare zorg en ondersteuning, veelal in zijn eigen woning. Er wordt 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid geboden door een professional in de nabijheid.

In 2017 is het relatiemanagement ook op het gebied van beschermd wonen nader vorm en inhoud gegeven en is er fors geïnvesteerd in het versterken van de relatie met de aanbieders. Een resultaat van het toepassen van de methodiek van prestatiedenken was dat het aantal gecontracteerde zorgaanbieders voor beschermd wonen en beschermd thuis is verminderd van 36 naar 22.

Daarnaast hebben wij de monitoring van beschermd wonen verder verbeterd omdat we ook willen kunnen meten of we de verwachte transformatie c.q. verschuiving van beschermd wonen naar beschermd thuis realiseren. Om deze transformatie mogelijk te maken hebben wij de relatie met de woningbouwcorporaties verstevigd en dit heeft geresulteerd in het feit dat de doorstroom beschermd wonen is opgenomen in de prestatieafspraken 2018. In dit kader hebben wij ook intensief samengewerkt met de 13 regiogemeenten op de beleidsterreinen huisvesting, productontwikkeling, doorstroom en doordecentralisatie van middelen.

Tenslotte kunnen we melden dat de afspraken over de landelijke toegankelijkheid zijn verbeterd.

Wat heeft het gekost?

Beschermd wonen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	2.000	2.264	113%	264
Lasten	43.521	48.603	112%	-5.082
Saldo baten en lasten	-41.521	-46.340	112%	-4.818
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Beschermd wonen	-41.521	-46.340	112%	-4.818

Beschermd wonen

Kortheidshalve verwijzen wij voor een toelichting op het financieel resultaat naar de paragraaf sociaal domein.

2.4.3

Sociale Wijkteams

Wat hebben wij bereikt?

- Wij hebben de integrale toegang tot zorg en ondersteuning vorm en inhoud gegeven met de sociale wijkteams;
- Wij hebben de regionale toegang tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang verzorgd;
- Wij hebben samen met maatschappelijke partners een nieuw concept ontwikkeld voor maatschappelijk opvang: maatschappelijke opvang 2.0;
- Wij hebben op basis van een evaluatie de integrale toegang voor zorg en ondersteuning opnieuw ingericht;
- Wij hebben de nieuwe methodiek van prestatiedenken voor een viertal aanbestedingen toegepast;
- Wij hebben inwoners op basis van een leefzorgplan maatwerkondersteuning en zorg geboden in het kader van de Wmo 2015 en de Jeugdwet.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Klanttevredenheid ten aanzien van de maatwerkondersteuning				7,00	7,00	7,00

Tot en met 2016 is deze prestatie-indicator niet meegenomen in de Stadspeiling. Deze kan ook niet worden gemeten in de stadspeiling Wel is in het CEO WMO iets soortgelijks gemeten. In 2017 is dit: de gemiddelde waardering door wmo-clienten t.a.v. de kwaliteit van de ondersteuning in de vorm van een rapportcijfer: 7,4.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In 2017 hebben wij een evaluatie uitgevoerd naar de toegang tot onze zorg en ondersteuning: de sociale wijkteams plaatsgevonden. Op basis van de bevindingen hebben wij de toegang met ingang van 2018 opnieuw ingericht. Dat betekent dat de tweede helft van 2017 veel tijd is geïnvesteerd in het verzorgen van de toegang tot zorg en ondersteuning terwijl daarnaast is gewerkt aan de voorbereiding en implementatie van de nieuwe toegang. Op basis van de evaluatie zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Het aantal sociale wijkteams wordt teruggebracht van 12 tot 6;
- Naast de 6 sociale wijkteams wordt er een wijkteam+ ingericht voor complexe casussen waar een directe interventie nodig is, voor casussen waarbij specialistische kennis vereist is en casussen waar sprake is van een direct veiligheidsrisico;

- De regisseursrol van de wijkteamleden is duidelijker neergezet en de rol van wijkteamleden als verbinder met verwijzers en scholen is geconcretiseerd. Wij zijn blijven werken vanuit het uitgangspunt 'GezinsPlan' Regisseur. In dit kader heeft de Hogeschool Arnhem Nijmegen ons opnieuw ondersteund in de deskundigheidsbevordering van de wijkteamleden en het verstevigen van netwerken in de wijken.
- Om vroegtijdig te kunnen signaleren en optimaler gebruik te kunnen maken van voorliggende en algemene voorzieningen, zijn aan het onderwijs en de huisartsen vaste wijkteamleden gekoppeld. Deze afspraken zijn ook met andere rechtstreekse verwijzers gemaakt zoals de jeugdartsen en Bureau Jeugdzorg Limburg en de William Schrikker groep;
- We zijn gestopt met de uitvoeringsteams individuele ondersteuning en jeugd (gezinscoaches);
- Voortaan arrangeren wijkteamleden niet meer een vastomlijnd arrangement (uren, volume en product) dat door de zorgaanbieder moet worden uitgevoerd maar wordt er een doel bepaald dat door de inzet van de zorgaanbieder moet worden bereikt: methodiek van prestatiedenken.

Opmerking: ook in 2017 heeft de gemeente deelgenomen aan het onderzoek van de Universiteit Twente en BMC naar de mogelijkheden om de draagkracht van inwoners te versterken, naast het bieden van ondersteuning bij draaglast. De ervaringen die hierbij worden opgedaan kunnen vervolgens direct weer in de praktijk worden toegepast door wijkteamleden.

Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH)

In maart 2017 is de 'Regiovisie Bijzondere Doelgroepen 2017 – 2020' vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de toegang tot beschermd wonen voor de regio Noord- en Midden-Limburg tot de doordecentralisatie van de taken beschermd wonen en maatschappelijke is belegd bij het ZVH. Na de doordecentralisatie van deze taken zullen de regio's Noord-Limburg en Midden-Limburg als aparte regio's verder gaan. Dit heeft ook consequenties voor het ZVH.

Het ZVH is in 2017 gebiedsgericht gaan werken en sluit structureel aan bij de lokale ondersteuningsstructuur van de Noord-Limburgse gemeenten. Hierdoor komt de adviserende en ondersteunende rol van het ZVH bij lokale complexe casuïstiek beter tot zijn recht. In 2017 is het ZVH verhuisd naar het UWV Werkplein.

Het vereenvoudigen van de complexe bestuurlijke 'aansturing' hebben we in 2017 niet kunnen realiseren. De breedte van het werkveld en het geografische werkgebied van het ZVH omvat nu eenmaal verschillende bestuurlijke overlegtafels die niet makkelijk in elkaar geschoven kunnen worden. De ambtelijke

beleidsmatige sturing op het ZVH is echter wel veranderd waardoor beter een afgestemde koers kan worden gevolgd.

In 2017 heeft het ZVH expertise ontwikkeld op de thema's radicalisering, verwarde personen en niet-uitzetbare vreemdelingen.

Inkoop maatwerkvoorzieningen 2017 en 2018

In de inleiding is reeds aangegeven dat in 2017 de start is gemaakt met het toepassen van de methodiek van prestatiedenken. Vanuit deze nieuwe methodiek formuleert de gemeente de WAT-vraag. Wij geven aan WAT er moet worden bereikt aan maatschappelijke effecten en doelstellingen door de ingezette ondersteuning. Deze effecten of doelstellingen worden niet geformuleerd op het niveau van een individuele burger maar op het niveau van de samenleving. De aanbieder geeft aan HOE hij een bijdrage kan leveren aan het bereiken van de maatschappelijke effecten in de vorm van prestaties.. Hierbij geldt dat hij moet kunnen onderbouwen dat de voorgestelde werkwijze (bewezen) effectief is. Deze methodiek heeft uiteindelijk geleid tot een viertal 'nieuwe' aanbestedingen:

- Algemeen Maatschappelijk Werk;
- Begeleiding Individueel (Wmo);
- Maatwerkdiensten Jeugd;
- Beschermd Wonen en Beschermd Thuis.

Hulpmiddelen

We hebben het indicatieprotocol voor de toekenning van een hulpmiddel aangescherpt. In oktober zijn we gestart met een pilot om de samenwerking met de leverancier van de hulpmiddelen te optimaliseren, waarbij we voornamelijk werkprocessen efficiënter hebben ingericht. Uit een tussenevaluatie blijkt dat medewerkers in de toegang en de backoffice minder tijd kwijt zijn per aanvraag. Ook de leverancier ervaart voordelen.

Huishoudelijke hulp

Met ingang van 2017 zijn de uitvoeringsteams huishoudelijke hulp gestopt. De ca. 800 inwoners die voorheen ondersteuning ontvingen vanuit de uitvoeringsteams zijn begeleid naar de maatwerkvoorziening. De meeste mensen zijn terug gegaan naar hun oorspronkelijke zorgaanbieder en deze wijziging is over het algemeen goed verlopen.

Voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp heeft Venlo samen met de regiogemeenten een raamovereenkomst. Het aantal zorgaanbieders dat op grond van deze raamovereenkomst huishoudelijke hulp verleent in Venlo is in 2017 gegroeid van vier naar negen. Het totaal aantal cliënten huishoudelijke hulp evenals het gemiddeld aantal uren huishoudelijke hulp per cliënt zijn in 2017 vrijwel gelijk gebleven.

Uitvoeringsteams individuele ondersteuning

In 2017 zijn de vier uitvoeringsteams voortgezet. Met de vier uitvoeringsteams zijn gemiddeld ruim 600 klanten per maand van ondersteuning voorzien. Daarbij handelde het om trajecten die konden variëren van ‘een vinger aan de pols houden’ (waakvlam) tot langdurige trajecten van individuele begeleiding.

In 2017 hebben we een evaluatie uitgevoerd naar de werkwijze van de uitvoeringsteams. Op basis van deze evaluatie en als gevolg van de keuze voor de methodiek van prestatiedenken hebben wij besloten om met ingang van 1 januari 2018 niet verder te gaan met het zelf leveren van zorg en ondersteuning en hebben wij de teams individuele ondersteuning ontmanteld. De ervaringen die zijn opgedaan, zijn meegenomen in de aanbesteding voor 2018 van het perceel Begeleiding Individueel. Hierbij hebben wij veel aandacht besteed aan het op een zo soepel mogelijke wijze begeleiden van inwoners naar een gecontracteerde zorgaanbieder (waar mogelijk dezelfde aanbieder) en daar waar dat mogelijk was naar het algemeen maatschappelijk werk.

Logeren/ kortdurend verblijf als respijtzorg

Kwetsbare inwoners uit de regio Noord-Limburg die tijdelijk niet thuis kunnen verblijven, willen we snel en makkelijk op een passende plek laten opnemen. Los van eerst de vraag of er een indicatie is of een vraag ten aanzien van de financiering.

Op initiatief van het Zorgkantoor en Zorgverzekeraar VGZ en de gemeente Venlo heeft in januari 2017 een bijeenkomst plaatsgevonden met vertegenwoordigers van een aantal Verzorging & Verpleeginstellingen, Cohesie en ziekenhuis Viecuri over het thema kortdurend verblijf in de regio. De problemen waar Zorgkantoor en Zorgverzekeraars (VGZ), gemeente Venlo maar ook andere aanbieders mee worden geconfronteerd werd samengevat als ‘verkeerde beddenproblematiek’.

Hierom is een speciaal ingestelde werkgroep (huisartsengroep Cohesie, ziekenhuis Viecuri, gemeenten, zorgaanbieders, zorgverzekeraar en zorgkantoor VGZ) in 2017 gestart met een project waarin de volgende hoofdactiviteiten zijn uitgevoerd:

- De grootste groep cliënten met het grootste probleem is als eerste opgepakt: Eerste Lijns Verblijf (ELV);
- De aanbieders in de regio die ELV bieden, hebben een inventarisatie gemaakt van de beschikbare plekken;
- Er zal een digitaal platform komen waarop de beschikbaarheid van plekken inzichtelijk wordt gemaakt.;
- Om voldoende voortgang te boeken is begonnen met het thema ‘actuele bedden capaciteit betaald vanuit de Zorgverzekeringswet’ (ELV). Hierna wordt het project gefaseerd uitgebreid naar de problematiek in het kader van de Wet langdurige zorg en de Wmo.

De kosten voor de ontwikkeling/aanschaf van de app zijn gegarandeerd door Zorgkantoor VGZ.

Opmerking: binnenkort komt een applicatie waarmee huisartsen in Noord- en Midden-Limburg in één oogopslag kunnen zien welke zorginstellingen een bed vrij hebben voor een spoedeisend en kortdurend verblijf. Deze applicatie moet voorkomen dat huisartsen en verpleegkundigen onnodig allerlei instellingen afbellen om hun patiënten onder te brengen.

Maatschappelijke Opvang

Op basis van de uitgangspunten die zijn benoemd in de Regiovisie bijzondere doelgroepen 2017-2020 hebben wij in nauwe samenwerking met de regiegemeenten en de zorginstellingen in 2017 gewerkt aan de nieuwe aanpak maatschappelijke opvang Noord-Limburg. Vanaf 2018 gaan Moveoo, het Zelfregiecentrum, het Leger des Heils, Rendiz en Vincent van Gogh starten met een kleinschalig opvangconcept waarin (dreigend) dakloze inwoners intensief worden begeleid om zo snel mogelijk weer een eigen dak boven hun hoofd te krijgen. Door deze nieuwe aanpak kan in de loop van 2018 de centrale nachtopvang in Venlo worden gesloten.

Er zijn ook grote stappen gezet om de toegang tot maatschappelijke opvang te verbeteren. Uit een evaluatie is gebleken dat de toegang tot deze zorg te versnipperd was georganiseerd. In 2017 heeft het Centraal Meld- en Actiepunt nog regie op de in-, door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang in Noord- en Midden-Limburg gevoerd. De toegang kan echter efficiënter en effectiever worden georganiseerd door de regie op deze doelgroep lokaal te beleggen in het wijkteam+. Dit wordt vanaf 2018 geëffectueerd.

Vrouwenopvang

Wij hebben ook in 2017 de vrouwenopvang voor de regio Noord- en Midden-Limburg door de Mutsaersstichting laten verzorgen. In het kader van de vrouwenopvang zijn in de regio 18 bedden beschikbaar voor vrouwen, aangevuld met de eventueel meekomende kinderen. In 2017 hebben 51 vrouwen en 49 kinderen gebruik gemaakt van de vrouwenopvang. Ongeveer 65% van deze vrouwen was afkomstig uit de regio Noord- en Midden-Limburg. De overige vrouwen kwamen elders uit het land. Voor de vrouwenopvang hanteren wij de vuistregel dat vrouwen 3 maanden in deze opvang verblijven. In bijna 80% van de gevallen is dit gelukt. Bij de overige gevallen is deze termijn fors overschreden. Voornamelijk omdat er in aansluiting op de opvang geen passende huisvesting beschikbaar was.

Ook hebben wij in 2017 het gebruik van Aware gefaciliteerd. Aware is een alarmeringssysteem dat vooral gebruikt wordt bij stalking. Met de inzet van Aware kan in sommige gevallen vrouwenopvang worden voorkomen. In 2017 hebben 39 personen van dit systeem gebruik gemaakt.

Toezicht en handhaving in de Wmo

In 2017 hebben de 7 gemeenten in de regio Noord-Limburg de functie Toezichthouder Wmo gezamenlijk ingevuld. De inzet van de toezichthouder is door centrumgemeente Venlo uitgebreid met de taak toezicht houden beschermd wonen voor de regio Noord- en Midden-Limburg. Deze toezichthouder heeft enerzijds meldingen van incidenten en calamiteiten volgens protocol opgepakt, maar heeft ook proactief onderzoek gedaan naar aanbieders waarover signalen waren gemeld.

In totaal hebben zorgaanbieders 7 meldingen gedaan bij de toezichthouder. Deze meldingen zijn gevolgd door maatregelen en/of vervolgacties. In 2017 is tweemaal een risico-gestuurd onderzoek uitgevoerd door de toezichthouder, gevolgd door maatregelen, een onverwacht bezoek of een gesprek met een medewerker. De betrokken aanbieders hebben de adviezen overgenomen en geïmplementeerd in hun organisatie.

De samenwerking met de wijkteams en de sociale recherche is verder vormgegeven. In het eerste halfjaar van 2018 wordt in het kader van een regionale aanpak verder invulling gegeven aan de rol van de sociale recherche in de Wmo. En dit in samenhang en afstemming met de rol van de toezichthouder Wmo.

Maatwerkvoorzieningen jeugd

We hebben ingezet op het sluitend krijgen van de keten rondom jeugdigen en het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende maatschappelijke partners. Hierbij is de verdere verbinding gezocht met o.a. huisartsen, gecertificeerde instellingen (Bureau Jeugdzorg en de William Schrikker Groep), de Raad voor de Kinderbescherming en het onderwijs. Daarnaast is met deze partners gekeken hoe de integrale toegang (sociale wijkteams) efficiënter en beter georganiseerd en ingericht kan worden. Deze bevindingen zijn meegenomen bij de evaluatie en herinrichting van de toegang zoals is aangegeven onder 'sociale wijkteams'.

Daarnaast zijn de ervaringen met betrekking tot de maatwerkdiensten Jeugd uit de afgelopen jaren meegenomen bij het toepassen van de methodiek van prestatiedenken voor de aanbesteding van de maatwerkdiensten jeugd. Daarnaast hebben wij een aantal interne controles verder aangescherpt zoals het toepassen van het woonplaatsbeginsel en het onderzoeken van de mogelijkheden van voorliggende voorzieningen.

Regionaal is gewerkt aan het doorontwikkelen van de toegang tot de crisishulpverlening. De definitieve inrichting van deze toegang wordt in 2018 met onder andere de betrokken aanbieders verder vormgegeven.

Veilig Thuis

In 2017 heeft veilig Thuis 7.440 nieuwe casussen opgepakt. Een aanzienlijk gedeelte hiervan, namelijk 1.966 casussen, was afkomstig uit Venlo. In 109 van deze casussen was de situatie zo onveilig dat Veilig Thuis een onderzoek heeft uitgevoerd.

Naast het aannemen en afhandelen van meldingen en het geven van adviezen heeft Veilig Thuis in 2017 ingezet op het scholen van medewerkers van de lokale teams. In totaal zijn 550 professionals uit de regio Noord- en Midden-Limburg getraind in het werken met de Meldcode en het bespreekbaar maken van signalen. Hiervan waren bijna 200 professionals werkzaam bij de gemeente Venlo: medewerkers gezinscoachteams, uitvoeringsteams, schuldhulpverleners, Lokaal InterventieTeam, leerplicht en het jongerenteam.

Veilig Thuis wil expert zijn in de brede aanpak van huiselijk geweld en heeft veel geïnvesteerd in het verbreden en verdiepen van kennis op het gebied van ouderenmishandeling en financiële uitbuiting, loverboyproblematiek en het bieden van ondersteuning aan mensen met een verstandelijke beperking. Hiervoor zijn ook de relevante netwerken voor het kunnen adviseren over deze doelgroepen versterkt. Bijzondere aandacht is hierbij uitgegaan naar het optimaliseren van de samenwerking met de justitiële keten. Veilig Thuis is hier landelijk best-practice in geworden.

Wat heeft het gekost?

Sociale Wijkteams

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	2.179	2.040	94%	-139
Lasten	46.237	66.877	145%	-20.641
Saldo baten en lasten	-44.058	-64.837	147%	-20.780
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Sociale Wijkteams	-44.058	-64.837	147%	-20.780

Alle wijkteams

Korthedshalve verwijzen wij u voor de toelichting op het financieel resultaat naar de paragraaf sociaal domein.

2.4.4

Gezondheid van burgers

Wat hebben wij bereikt?

- Mede dankzij de extra impuls van de coördinator Gezonde School werken 4 V(S)O scholen in Venlo aan het behalen van het themacertificaat 'voeding';
- Eind 2017 is het lokale reanimatienetwerk in Venlo bijna 100% dekkend. Hiermee hebben we de overlevingskans bij acute hartstilstand verder vergroot.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde score van inwoners op '(on)gezonde leefstijl'		4,80	4,70	4,70	4,70	4,70
De score betekent dat de gemiddelde inwoner tussen de 4 en 5 (4,8) van de 6 gezondheidsfactoren gezond scoort. (BMI, roken, overmatig drinken, groentenorm, fruitnorm en ontbijten)						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel inwoners dat voldoet aan de combinorm		65,50	63,00	63,00	63,00	63,00
Combinorm betekent dat je ofwel voldoet aan de fitnorm of aan de NNGBnorm.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel inwoners dat voldoet aan de fit-norm		22,20	28,00	28,00	28,00	28,00
definitie fitnorm: minimaal 3x per week 20 minuten inspannende sport/zware lichamelijke activiteit te beoefenen.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Lokaal Gezondheidsbeleid

Het lokaal gezondheidsbeleid 2017-2020 'Vitaal Venlo' is in maart vastgesteld. Het centrale uitgangspunt is het begrip Positieve Gezondheid. Daarbij gaat het over hoe je veerkrachtig en betekenisvol kunt leven, met de nadruk op gezondheid en gedrag in plaats van ziekte en zorg. Positieve Gezondheid wordt in de uitvoering consequent meegenomen in projectplannen en activiteiten.

In het gezondheidsbeleid is verder sterk geprioriteerd op de belangrijkste uitdagingen op het gebied van de volksgezondheid en op de thema's die lokaal het meeste draagvlak hebben: dementie, bewegen, overgewicht, roken en

eenzaamheid. Deze thema's zijn in het uitvoeringsprogramma in vijf maatschappelijke bewegingen gegoten waarmee we samen met onze partners de beweging naar een Vitaal Venlo zetten:

1. JOGG: in het derde jaar als JOGG gemeente is de beweging krachtig voortgezet. JOGG Venlo is in de regio en landelijk een voorbeeldgemeente;
2. Dementievriendelijk Venlo: om te komen tot een inclusieve samenleving hebben we voor mensen met dementie een maatschappelijk netwerk en een lokale werkgroep 'Dementievriendelijk Venlo' geïnitieerd. Deze werkgroep vergroot de bewustwording, ontplooit allerlei activiteiten en verbindt in de wijk;
3. Rookvrije Generatie: een Venlose initiatiefgroep heeft in oktober een brede startbijeenkomst gepresenteerd waarbij de visie en het activiteitenplan voor de komende jaren werden toegelicht;
4. Bewegen: zowel voor jeugdigen als voor ouderen ligt de focus op het verminderen van inactiviteit, vooral onder kwetsbare groepen. Programma's als de beweegpas en wandelvoetbal dragen hieraan bij;
5. Tenslotte is eind 2017 het lokale reanimatienetwerk in Venlo bijna 100% dekkend. Hiermee hebben we de overlevingskans bij acute hartstilstand verder vergroot.

Het thema Eenzaamheid zal in 2018 verder worden uitgewerkt.

Een verenigingspedagoog is ingezet om verenigingen te ondersteunen bij het creëren van een veilig en plezierig (sport) klimaat voor jeugdigen. Hij verzorgt trainingen en workshops voor vrijwilligers en legt de verbinding tussen verenigingsleven en jeugdzorg.

Wat heeft het gekost?

Gezondheid van burgers

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	606	619	102%	13
Lasten	6.631	6.475	98%	156
Saldo baten en lasten	-6.025	-5.856	97%	169
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)	70	38	54%	32
Saldo verrekening met reserves	-70	-38	54%	32
Totaal resultaat collegeproduct: Gezondheid van burgers	-6.095	-5.893	97%	202

2.5 Onderwijs en Jeugd

Programma 05: Onderwijs en Jeugd

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	4.900	4.706	96%	-194
Lasten	16.051	15.981	100%	71
Saldo baten en lasten	-11.151	-11.275	101%	-123
Onttrekkingen aan reserves (baten)	148	148	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)	96	96	100%	
Saldo verrekening met reserves	52	52	100%	
Totaal resultaat programma 05	-11.099	-11.223	101%	-123

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Adequate leeromgeving	-10.075	-10.184	101%	-109
Resultaat Competentie ontwikkeling	-645	-582	90%	63
Resultaat Toezicht op competentieontw.	-379	-456	120%	-77
Totaal resultaat programma 05	-11.099	-11.223	101%	-123

2.5.1

Adequate leeromgeving

Wat hebben wij bereikt?

Huisvesting

In 2017 is een aanvang gemaakt met de bouwvoorbereiding van onderwijshuisvestingsprojecten die in 2018 tot realisatie komen. Het betreft:

- De renovatie van de oude LTS aan de Roerdompstraat ten behoeve van Praktijkschool 't Wildveld en VSO-school de Velddijk.
- De vervangende nieuwbouw van SO-school De Wijnberg en de uitbreiding van de VSO-school De Wijnberg.
- De aanpassing van het VSO-schoolgebouw aan de Hulsterweg 1 ten behoeve van de islamitische basisschool Al Andalous.

In 2017 hebben wij met de schoolbesturen voor primair onderwijs (inclusief speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) een principe afspraak kunnen maken over de toekomstige invulling van de Venlose onderwijshuisvesting

Vanaf 2015 heeft er een wezenlijke wijziging in onze verantwoordelijkheid op het gebied van huisvesting plaatsgevonden. Voor wat betreft het primair onderwijs beperkt de gemeentelijke huisvestingsplicht zich tot nieuwbouw, uitbreiding, ingebruikneming, verplaatsing, eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair, medegebruik en herstel/vervanging van schade ingeval van bijzondere omstandigheden. De gewijzigde verantwoordelijkheid dient behalve in de onderwijswetgeving ook tot uitdrukking te komen in een aanpassing van de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Venlo 2010'. De VNG heeft deze wetswijziging gebruikt om de modelverordening tekstueel te herzien en waar mogelijk te dereguleren en te vereenvoudigen. Zodra het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen voor primair onderwijs is afgerond, zullen wij de nieuwe verordening aan u ter vaststelling voorleggen.

Onderwijshuisvesting schakelklassen

Met ingang van 1 mei 2017 is het Venlose Asielzoekerscentrum gesloten. Als gevolg hiervan zijn ook de vier schakelklassen (kinderen krijgen in deze klassen een extra aanbod van Nederlandse taal), specifiek ingericht voor asielzoekerskinderen, per genoemde datum gesloten (locaties: Kleurrijk, Taal & Lent, Gemmaschool en de Zuidstroom)

Venlo kent nog een 7-tal reguliere schakelklassen ingericht voor leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen. In deze klassen zitten voornamelijk leerlingen van statushouders en kinderen van arbeidsmigranten. Echter autochtone leerlingen welke de Nederlandse taal onvoldoende beheersen kunnen

eveneens geplaatst worden in een schakelklas. Zo'n 70-80 kinderen hebben gedurende 12 maanden deelgenomen aan het extra aanbod taalonderwijs.

Scholen waar een schakelklas is aangehaakt zijn: Kleurrijk, Taal en Lent, De Regenboog 2 x, Mikado, De Schalm en Harlekijn. De hieruit voortvloeiende kosten worden gedekt uit de rijks doeluitkering Onderwijs Achterstanden Beleid.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Actueel Integraal HuisvestingsPlan (jaarlijkse herijking)			1,00	1,00	1,10	1,10

De waarde van 1,00 voor deze indicator betekent dat er in 2017 een integraal huisvestingsplan is opgesteld. Dit plan wordt in 2019 geactualiseerd.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Huisvesting

In 2017 hebben we met de schoolbesturen voor primair onderwijs (inclusief speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) een principe afspraak gemaakt over de onderwijshuisvesting en de daaraan verbonden bekostiging.

De schoolbesturen hebben een spreidingsplan van benodigde toekomstige schoolgebouwen en schoollocaties opgesteld. Aan de hand van dit spreidingsplan is de behoefte qua schoolgebouwen bepaald.

De geldstromen welke beschikbaar zijn om te komen tot adequate onderwijshuisvesting zijn verdeeld over de gemeente Venlo en de Venlose schoolbesturen. Sinds 2015 zijn de schoolbesturen in het primair onderwijs verantwoordelijk voor zowel het binnen-onderhoud als het buiten-onderhoud van schoolgebouwen. Hiermee zijn zowel de taak van buiten-onderhoud als de financiële middelen hiervoor vanuit de gemeenten overgegaan naar de schoolbesturen. De gemeente is nog steeds verantwoordelijk als het gaat om de bekostiging van zaken als nieuwbouw en uitbreiding.

Gekozen uitgangspunt bij het onderdeel bekostiging is om te komen tot een combinatie van beschikbare geldstromen vanuit de gemeente Venlo en schoolbesturen; de voordelen van een duurzaam gebruik, lagere exploitatielasten en lagere onderhoudskosten komen ten gunste van de schoolbesturen en wordt zodoende door de schoolbesturen middels een bijdrage terugverdiend.

Via Rib 2017-083 en via een met de schoolbesturen gegeven presentatie op 11 oktober 2017 is de gemeenteraad hierover uitgebreid geïnformeerd. Na deze bijeenkomst en de vaststelling in november 2017 van de meerjarenbegroting, waarin de financiële uitwerking van de gemaakte afspraak is opgenomen, hebben wij in werkgroepverband de gesprekken over de uitwerking van het strategisch huisvestingsplan hervat. In het laatste kwartaal van 2017 en eerste kwartaal van 2018 wordt de laatste hand gelegd aan de uitwerking van het strategisch huisvestingsplan en het concept van ondersteunende budgetovereenkomsten en medio 2018 zullen wij de gemeenteraad een voorstel doen om de gemaakte afspraken te bekrachtigen en juridisch te verankeren.

Het voortgezet onderwijs heeft de komende jaren te maken met een gestage krimp qua leerlingenaantallen. Hoewel de gemeente de huisvesting (en de middelen) van het voortgezet onderwijs heeft door-gedecentraliseerd, wordt deze ontwikkeling en de consequenties daarvan nauwlettend gevolgd. In 2017 hebben wij het OGVO middels het voeren van diverse gesprekken ondersteund om te komen tot een nieuw financieringsarrangement.

Bewegingsonderwijs

Het faciliteren van bewegingsonderwijs is een specifiek onderdeel van onze verantwoordelijkheid op het terrein van onderwijshuisvesting. Via deze verantwoordelijkheid wordt een belangrijk deel van de sportinfrastructuur mede bekostigd (relatie met programma 7 Sport- en Cultuurbevordering).

Leerlingenvervoer

De Europese aanbesteding van het leerlingenvervoer voor alle Noord-Limburgse gemeenten is in mei 2017 met succes afgerond.

De geplande verplaatsing van de Islamitische basisschool naar Venlo-Zuid werd als gevolg van procedurele redenen nog niet geëffectueerd. De verplaatsing zal in de loop van 2018 zijn beslag krijgen.

In het najaar van 2017 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart om het leerlingenvervoer op Noord-Limburgse schaal in te vlechten in het zogenaamde doelgroepenvervoer (combinatie van vervoersvoorzieningen gebaseerd op de Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet). Uitgangspunt hierbij is om middels een gezamenlijke aanpak maximale synergievoordelen behalen. De geplande ingangsdatum is 1 augustus 2020.

Wat heeft het gekost?

Adequate leeromgeving

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Verskil
Baten	262	339	129%	77
Lasten	10.486	10.672	102%	-186
Saldo baten en lasten	-10.223	-10.333	101%	-109
Onttrekkingen aan reserves (baten)	148	148	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	148	148	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Adequate leeromgeving	-10.075	-10.184	101%	-109

- *Nadeel van € 206.000 op de lasten*

Het nadeel zit met name op de huisvesting van het primair onderwijs: o.a. € 147.000 hogere OZB, die we moeten vergoeden aan de schoolbesturen; € 90.000 extra energiekosten van niet meer in gebruik zijnde schoolgebouwen die we als gevolg van nieuw gemeentelijk vastgoedbeleid moeten betalen; € 33.000 meer kosten calamiteiten. Hier staan € 64.000 lagere lasten tegenover op diverse andere huisvestingskosten.

2.5.2

Competentie ontwikkeling

Wat hebben wij bereikt?

Voorkomen voortijdig schoolverlaten

Het Regionaal Meld- en Coördinatie (RMC) regio Noord- en Midden-Limburg scoort met een percentage van 1,42% verzuim (2015-2016) onder het landelijke gemiddelde. De gemeente Venlo scoort 1,91% verzuim (2015 = 2,2%).

	2013-2014			2014-2015			2015-2016		
	dln	vsv	vsv%	dln	vsv	vsv%	dln	vsv	vsv%
Venlo	7509	167	2,22	7405	163	2,2	7294	139	1,91

De gemeente Venlo blijft zich nadrukkelijk inzetten voor een verdere verlaging van het aantal voortijdig schoolverlaters. Een verdere verlaging van het % VSV vereist dat er nog meer wordt ingezet op een 1:1 aanpak. De individuele casussen worden complexer (casussen zijn veelal multi-problem).

De rol van het RMC en de contactgemeente (Venlo) is verder uitgebreid. De vroegtijdige school verlaten (VSV) opgave is door het Rijk uitgebreid met: het creëren van een sluitend vangnet voor "kwetsbare" jongeren. Dit betreft jongeren binnen het VSO, Pro, entree onderwijs en oud vroegtijdig schoolverlaters.

Om te komen tot een integrale en effectieve aanpak en samenwerking, wordt vanuit de RMC taak eraan gewerkt om bestaande programma's en plannen; vanuit RMC-VSV-aanpak en vanuit beleidsvelden (jeugd), wmo en arbeidsparticipatie en verder de wijze van aanbod arbeidsmatige dagbesteding met elkaar te verbinden. Doel is mede zoveel als mogelijk jongeren richting (passende) arbeid of vervolgopleiding te brengen, waarbij aandacht is voor het blijven ontwikkelen van aanwezige talenten van jongeren.

Opvallend is dat de leeftijd van jongeren welke zich melden bij de gemeente voor ondersteuning, of overgaan naar een andere vorm van onderwijs, verder daalt, dit komt mede voort uit het "beleid" van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs om sober om te gaan met toelaatbaarheidsverklaringen (basis is tot 18 jaar), dit terwijl jongeren feitelijk tot 20 jaar onderwijs binnen VSO zouden kunnen volgen.

VVE / Peuterspeelzaalwerk

Gemeenten ontvangen vanaf 2016 financiële middelen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk peuters een peuterspeelzaal of een andere voorschoolse voorziening bezoeken voordat ze instromen in het primair onderwijs. in 2017

hebben wij hiervoor een budget ontvangen van € 117.776,00. De komende 4 jaren loopt dit bedrag op tot €353.327 in 2021.

In 2017 ging 95% van de 2 en 3 jarigen in Venlo naar een gesubsidieerde peuterspeelzaal of naar een kinderdagverblijf.

Kinderen met een taal en/of ontwikkelingsachterstand krijgen extra ondersteuning in de vorm van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) op een VVE-gecertificeerde peuterspeelzaal, VVE-gecertificeerd kinderdagverblijf en in de groepen 1 en 2 van het primair onderwijs.

in 2017 zijn er naast alle peuterspeelzalen ook drie kinderdagverblijven die VVE aanbieden. Zo hebben we een dekkend netwerk van VVE in Venlo en hebben ouders ook keuzevrijheid.

Doordat bovendien de samenwerking tussen de peuterspeelzalen en de scholen is verbeterd, wordt de doorlopende zorg- en leerlijn van ieder individueel kind sterker.

Passend onderwijs

Passend onderwijs beoogt dat zo veel mogelijk leerlingen onderwijs kunnen volgen in een thuisnabije omgeving. Zo worden ze het best voorbereid op een vervolgopleiding en kunnen ze zo goed mogelijk meedoen in de samenleving. Indien het passend is, kunnen kinderen naar een speciale onderwijsvoorziening (speciaal onderwijs). De positieve uitkomsten van passend onderwijs zullen uiteindelijk zichtbaar moeten worden in de volgende maatschappelijke resultaten:

- Meer jongeren behalen een startkwalificatie;
- Meer jongeren verwerven duurzaam een inkomen naar vermogen uit (passende) arbeid;
- Meer jongeren participeren actief in de samenleving.

Deze uitkomsten zijn alleen haalbaar als gemeente, onderwijs en ouders/verzorgers blijven investeren in een sluitend systeem voor passende ondersteuning voor jeugdigen. Hiervoor hebben het Voortgezet Speciaal Onderwijs/Praktijkonderwijs en gemeente Venlo afspraken gemaakt om jongeren zoveel als mogelijk vanuit school richting arbeid/inkomen en/of participatie/meedoen te brengen. Daarbij wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van bestaande netwerken.

Blijvende aandachtsgebieden zijn:

- Het verbeteren van het zogenoemde ondersteuningsprofiel van het reguliere onderwijs. De basisondersteuning van het reguliere onderwijs dient nog te worden vergroot om de doelstelling vanuit passend onderwijs te kunnen waarmaken;
- Het heroverwegen van de governance structuur van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Hiervoor zijn onder ander de financiële uitdagingen van deze samenwerkingsverbanden in beeld gebracht. Deze zouden de geformuleerde ambitie in de toekomst niet negatief mogen beïnvloeden;
- Het op overeenstemming gericht overleg tussen het onderwijs en gemeenten werkt. Bij het uitvoeren van de voormalige decentralisatieopgaven en het realiseren van de doelstellingen vanuit Passend Onderwijs vragen de verbindingen tussen het onderwijs, de aanbieders van jeugdzorg en de gemeente aandacht.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel 20-29 jarigen met minimaal afgeronde opleiding op HAVO/VWO/MBO niveau		89,10				
	Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling. waar is de ambitie?					
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Schaalscore van de inwoners voor de mate waarin men de afgelopen 12 maanden actief is geweest mbt het volgen van nieuws/documentaires en het lezen van de krant of informatieve boeken of artikelen in andere media (permanente ontwikkeling)		6,90				
	Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling. waar is de ambitie?					
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Bereik VVE-voorziening voor doelgroep (kinderen met VVE-indicatie)			90,00	90,00	90,00	90,00
	Het streven is dat 90% van de VVE-doelgroep ook daadwerkelijk een VVE- locatie (peuterspeelzaal of kinderdag verblijf) bezoekt voor 10 uur per week.					

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Regionaal Meld- en Coördinatie (RMC)

De Regionale Meld- en Coördinatie (RMC) wetgeving is terug te vinden in de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra en is erop gericht dat leerlingen het onderwijs verlaten met een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. We (blijven) investeren in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Dit gebeurt door het invullen van de RMC-functie voor Venlo, Beesel en Peel en Maas.

Vanuit onze rol als contactgemeente voor RMC regio 38 (Noord- en Midden-Limburg) hebben wij een bijdrage geleverd aan het nieuwe convenant voor de periode 2017-2021. Het convenant tussen gemeenten en schoolbesturen is erop gericht om het percentage VSV-ers verder terug te dringen.

Duitse taal.

Wij zetten ons nadrukkelijk in om scholen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs) ertoe te bewegen om onderwijs van c.q. in de Duitse taal aan te bieden zoals ook is verwoord in het coalitieprogramma 'Verbinden vanuit vertrouwen en verantwoordelijkheid'. Hierbij sluiten we waar mogelijk aan bij Europese en landelijke programma's en maken we gebruik van de ervaringen van het voortgezet onderwijs in Venlo. In 2017-2018 steunen wij wederom een pilot- project binnen het primair onderwijs (in samenwerking met voortgezet onderwijs) om kennis te maken met de Duitse taal en cultuur. Deze pilot wordt mede gefinancierd met behulp van een Interreg-subsidie en een bijdrage vanuit de gemeente Nettetal. Wij blijven inzetten op een verdere uitbreiding qua kennismaking met Duitse taal en cultuur over meerdere Venlose scholen.

Voortijdig school verlaten (VSV)

Het is ons streven om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk, en liefst alle, jongeren uit Venlo het onderwijs verlaten en de arbeidsmarkt betreden met minimaal een startkwalificatie. De afgelopen jaren is het aantal voortijdig schoolverlaters aanzienlijk afgenomen. De kern van de toegepaste aanpak is de intensieve samenwerking tussen scholen en gemeenten.

Een verdere verlaging van het percentage voortijdig schoolverlaten vereist dat er nog meer wordt ingezet op een één op één aanpak. De individuele casussen worden complexer en dienen te worden opgepakt in samenwerking tussen beleidsvelden jeugd, wmo, arbeidsparticipatie en onderwijspartners.

In 2016 zijn wij gestart met het opstellen van een uitgangspuntennotitie onderwijs. Als gemeente zijn wij niet verantwoordelijk voor de kwaliteit (inhoud) van het onderwijs. Wat we met de uitgangspuntennotitie duidelijk willen maken, is dat

onderwijs 'loont' en in alle gevallen zou moeten zijn gericht op het verkrijgen van arbeid/inkomen en/of participatie/meedoen.

VVE/ Peuterspeelzaalwerk

In 2017 hebben we veel geïnvesteerd in het implementeren van een goede toeleidingsprocedure van peuters naar een peuterspeelzaal. De JGZ (jeugdgezondheidszorg/consultatiebureaus) heeft hierin een cruciale rol, want daar komen alle kinderen op consult bij het bereiken van de leeftijd van 2 en 3 jaar. Ieder kwartaal wordt het bereik van de peuterspeelzaal en de andere voorschoolse voorzieningen door de JGZ samen met de kinderopvangorganisaties in beeld gebracht.

De kwaliteit van VVE wordt steeds beter doordat de pedagogisch medewerkers op de groepen goed geschoold zijn en er periodiek overleg plaatsvindt tussen de organisaties en de gemeente. Er wordt dan geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen daar waar mogelijk samen oplossingen gezocht voor knelpunten die zich voordoen in de dagelijkse praktijk.

Wat heeft het gekost?

Competentie ontwikkeling

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	3.656	3.314	91%	-341
Lasten	4.262	3.858	91%	404
Saldo baten en lasten	-606	-543	90%	63
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)	39	39	100%	
Saldo verrekening met reserves	-39	-39	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Competentie ontwikkeling	-645	-582	90%	63

2.5.3

Toezicht op competentieontw.

Wat hebben wij bereikt?

Voor dit collegeproduct is de volgende tactische doelstelling geformuleerd: het verzorgen van adequaat toezicht op competentieontwikkeling.

De gemeente is in het kader van het recht op onderwijs en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) verantwoordelijk voor het toezicht op basis van de Leerplichtwet en heeft hiervoor leerplichtambtenaren benoemd.

De Regionale Meld en Coördinatie (RMC) wetgeving is terug te vinden in de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra en is erop gericht dat leerlingen het onderwijs verlaten met een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. We (blijven) investeren in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Dit gebeurt door het invullen van de RMC -functie voor Venlo, Beesel en Peel & Maas.

Het bewaken van het recht op onderwijs en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) is onze taak. De ontwikkeling van de resultaten op de geformuleerde tactische doelstelling wordt gevolgd met de volgende indicator

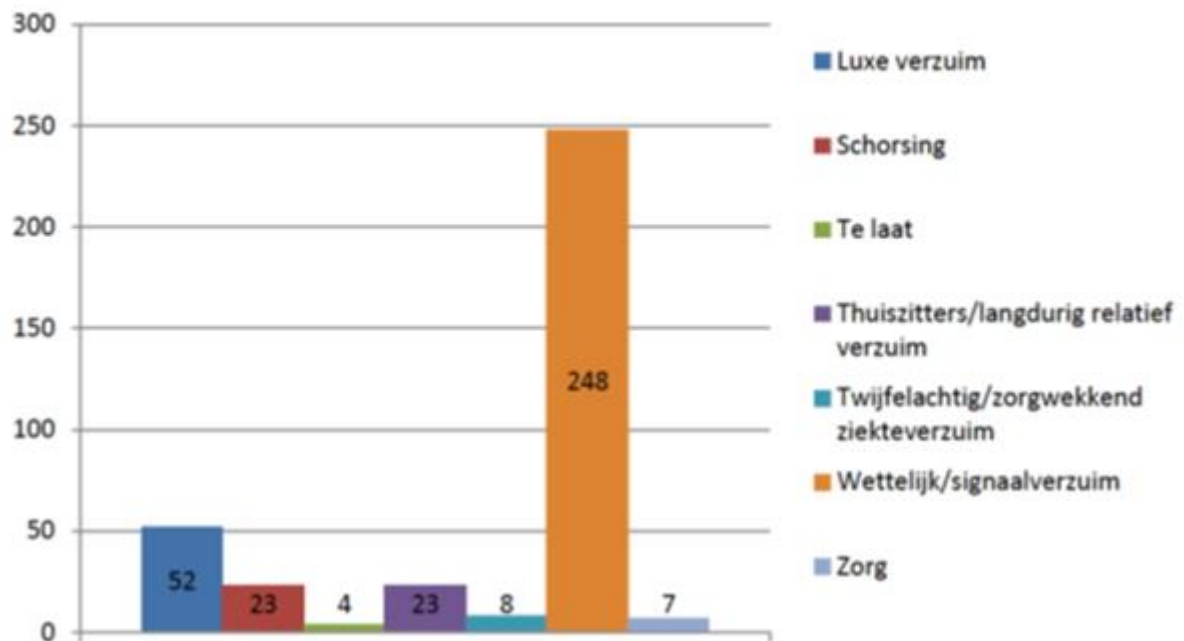
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Schoolverzuim	2,32					

Het absoluut verzuim (leerplichtige jongeren) in schooljaar 2015-2016 bedroeg o. Het aantal meldingen relatief verzuim (leerplichtige jongeren) in schooljaar 2015-2016 bedroeg 429 op een totaal van 18.453 leerplichtige jongeren (2,32%).

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

De ontwikkeling van de resultaten op de geformuleerde tactische doelstelling wordt gevolgd met de volgende indicator

Verzuimmeldingen leerplicht 2016-2017

Wat heeft het gekost?

Toezicht op competentieontw.

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	982	1.053	107%	71
Lasten	1.304	1.451	111%	-147
Saldo baten en lasten	-322	-399	124%	-77
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)	57	57	100%	
Saldo verrekening met reserves	-57	-57	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Toezicht op competentieontw.	-379	-456	120%	-77

Toelichting nadelig saldo - € 77.000

Dit betreft voornamelijk hogere kosten voor het RMC, waar ook hogere baten voor het RMC tegenover staan. Per saldo een tekort van € 77.000.

2.6 Economie en Toerisme

Programma o6: Economie en Toerisme

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	4.670	5.695	122%	1.024
Lasten	8.814	11.115	126%	-2.302
Saldo baten en lasten	-4.143	-5.421	131%	-1.277
Onttrekkingen aan reserves (baten)	22	22	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)		5		-5
Saldo verrekening met reserves	22	16	76%	-5
Totaal resultaat programma o6	-4.122	-5.404	131%	-1.282

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Versterken reg.Kennisinfrastr	-240	-128	53%	112
Resultaat Bevord.Agrof.log.en maakindus.	-1.045	-1.045	100%	
Resultaat Bevorderen toerisme	-587	-492	84%	95
Resultaat Ontwikkelen bedrijventerreinen	-2.250	-3.739	166%	-1.489
Totaal resultaat programma o6	-4.122	-5.404	131%	-1.282

2.6.1

Versterken reg.Kennisinfrastr

Wat hebben wij bereikt?

De onderwijs- en kennisinfrastructuur moet een belangrijke bijdrage leveren aan het vasthouden en aantrekken van hoogopgeleide mensen voor de stad en regio. Dit vraagt om de aanwezigheid van sterke onderwijs- en kennisinstellingen met een duidelijk eigen profiel, excellente samenwerking met het bedrijfsleven en kennistransfer. De gemeente Venlo heeft hierbij in 2017 vanuit haar faciliterende rol een bijdrage geleverd aan de volgende resultaten:

1. *Ondersteunen uitbreiding WO-onderwijs en -onderzoek*

Het aantal opleidingen van de UM (2 masters en University College) is in 2017 gelijk gebleven, maar het aantal studenten is weer toegenomen (circa 150).

Daarnaast werd de University College Venlo uitgeroepen tot beste University College van Nederland. Zij kwam als beste van elf University Colleges van Nederland naar voren in de Keuzegids 2018 en mag zich volgens de maatstaven van Keuzegids, 'topopleiding' noemen.

2. *Stimuleren van uitbreiding HBO-onderwijs en -onderzoek*

Het aantal opleidingen van Fontys (10) en HAS (3) in Venlo is in 2017 gelijk gebleven, maar ook binnen het HBO is het aantal studenten weer toegenomen (circa 4.200). De opleiding Mechatronica van de Fontys Hogescholen is volgens de keuzegids HBO 2018 de beste van Nederland.

In 2017 is de definitieve intentieovereenkomst gesloten met de HAS voor de periode 2017-2022 en is een partnerschap aangegaan met Fontys Sporthogeschool. Fontys Venlo is bovendien de initiatiefnemer van het grensoverschrijdende samenwerkingsproject "High Potentials Crossing Borders" (INTERREG)

3. *Versterken positie MBO ten opzichte van de arbeidsmarkt en HBO.*

Er is in 2017 gestart met onderzoek naar kansen realisatie CIV Maakindustrie. Daarnaast is het CIV Gebouwde omgeving onder leiding van Gilde Opleidingen uitgewerkt, toegekend in kader van de RIF regeling CIV en inmiddels gestart.

4. *Aanjagen van en stimuleren van C2C in curricula MBO, HBO en WO*

In kader van het C2C jaar is veel aandacht besteed aan het aanjagen en stimuleren van C2C in het onderwijs. Zo worden, mede naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad, de inspanningen die door de Hochschule Niederrhein worden geleverd bij het oprichten van een C2C /Circulaire economie faculteit in Venlo, gefaciliteerd.

Mede doordat er in 2017 géén nieuwe opleidingen zijn gestart, was er in 2017 sprake van onderuitputting van het budget (zie toelichting bij 'Wat heeft heft gekost').

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Studenten MBO, HBO en WO speerpuntensectoren (studerend in Venlo)	6.041,00	5.918,00	6.360,00	6.515,00	6.515,00	6.515,00
<p>Aantal op 1 oktober van lopend studiejaar ingeschreven studenten bij een technische of economische opleiding in Venlo gericht op een beroeps carrière binnen de agrofood, industrie of logistiek. Definitieve cijfers voor studiejaar 2017-2018 zijn nog niet beschikbaar. In de raming voor de periode 2018-2021 wordt er vanuit gegaan dat het aantal studenten zich gaat stabiliseren. Verondersteld wordt dat het aantal HBO en WO studenten zal blijven toenemen, maar dat het aantal MBO studenten als gevolg van ontgroening zal gaan afnemen. Bron: onderwijsinstellingen (inventarisatie beleidsmedewerker).</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Opleidingen MBO, HBO en WO (speerpunten)	14,00	14,00	17,00	17,00	17,00	17,00
<p>Aantal volwaardig geaccrediteerde opleidingen die opleiden voor een beroeps carrière binnen de agrofood, industrie en logistiek; minoren worden niet meegenomen Bron: Onderwijsinstellingen (inventarisatie beleidsmedewerker). Het aantal studies is in 2017 niet toegenomen en daarmee is de doelstelling niet bereikt. Hierbij wordt aangetekend dat naar verwachting in de periode 2018-2021 het aantal opleidingen zal stabiliseren omdat verwacht wordt dat de nadruk in die jaren vooral zal liggen op het ontwikkelen en implementeren van minoren.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

We hebben in 2017 de volgende faciliterende activiteiten uitgevoerd:

- We hebben bestuurlijk en ambtelijk het trekkerschap van het regionale thema Kennisinfrastructuur vervuld.
- We hebben samen met de provincie Limburg periodiek overleg gehad met de Universiteit van Maastricht, onder andere over het nemen van flankerende maatregelen (zie programma 8).
- We hebben zowel bilaterale als collectieve gesprekken gevoerd met het HBO (Fontys en HAS)
- We zijn in gesprek gebleven met het MBO (Gilde Opleidingen en Citaverde) om de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te verbeteren en de instroom en doorstroom te bevorderen.

- We zijn in gesprek met alle onderwijsinstellingen over C2C activiteiten.

Zoals eerder gemeld hebben deze inspanningen in 2017 niet geleid tot nieuwe opleidingen. Dit verklaart mede waarom er in 2017 sprake is van onderuitputting van het budget (zie toelichting 'Wat heeft het gekost').

Wat heeft het gekost?

Versterken reg.Kennisinfrastr

	bedragen x €1.000			
	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten				
Lasten	240	128	53%	112
Saldo baten en lasten	-240	-128	53%	112
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Versterken reg.Kennisinfrastr	-240	-128	53%	112

Er was in 2017 sprake van onderuitputting van budget als gevolg van het feit dat ontwikkelingen in het onderwijs en op de arbeidsmarkt nooit parallel lopen aan onze jaarcyclus. Zo vragen ontwikkelingen in het onderwijs, bijvoorbeeld de voorbereiding en realisatie van nieuwe opleidingen, substantiële bijdragen die wij niet uit één jaarcyclus kunnen dekken. En omdat wij mede afhankelijk zijn van de onderwijsinstellingen en het rijk, kunnen wij ook niet precies voorspellen wanneer nieuwe opleidingen leiden tot het afroepen van onze bijdragen. Het realiseren van nieuwe opleidingen vergt vaak lange voorbereidingstijd van de onderwijsinstellingen en besluitvorming door de rijksoverheid. Op deze manier is het beschikbaar budget in 2017 niet in z'n geheel besteed. In 2018 zal een voorstel worden gedaan om de in 2017 niet benutte financiële middelen in een bestemmingsreserve te storten om vervolgens van hieruit nieuwe ontwikkelingen te kunnen financieren.

2.6.2

Bevord.Agrof.log.en maakindus.

Wat hebben wij bereikt?

Het bevorderen van de regionale economie is primair gericht op versterking van (de crossovers tussen) de drie in onze regio krachtig aanwezige speerpuntsectoren. C2C (innovatieve economische concepten) en sustainability vormen daarbij een belangrijke rode draad. De gemeente Venlo heeft vanuit haar faciliterende rol een bijdrage geleverd aan de volgende resultaten:

1. *Ondersteuning vorming netwerken speerpuntsectoren*

In 2017 is de Economic Development Board Noord-Limburg (EDB) gestart met het opstellen van een regionale economische actieprogramma primair gericht op innovatie en arbeidsmarkt vanuit het centrale thema 'Circular & Beyond'. Ingezet wordt op het verbinden van duurzaamheid en circulair denken aan innovatie (C2C, Blue en Biobased Economy) en arbeidsmarkt (Leven Lang Leren en duurzame inzet).

2. *Versterken relatiebeheer binnen speerpuntsectoren*

Het ondersteunen van ondernemersverenigingen en casemanagement heeft in 2017, evenals voorgaande jaren, veel resultaten opgeleverd. Deze resultaten zijn veelal minder zichtbaar of niet volledig toe te schrijven aan dit onderdeel. Genoemd kan worden de 'Centrale nieuwjaarsborrel ondernemers'. Op 12 januari 2017 hebben MKB Venlo, Ondernemend Venlo en LLTB Venlo, daarbij ondersteund door de gemeente Venlo, voor het eerst een gezamenlijke nieuwjaarsborrel georganiseerd in de Maaspoort.

3. *Ondersteunen van starters- en innovatiestimulering speerpuntsectoren*

De campusontwikkeling is in een stroomversnelling terecht gekomen met de aanstelling van de CEO Brightland Campus Greenport Venlo BV en de realisatie van een aantal concrete initiatieven en investeringen, waaronder Circulair Design Center (Villa Flora), Biotreatment Center (Waterpaviljoen Greenpark), onderzoeksfaciliteit 'de Cooker' (Villa Flora), en de oprichting van een fonds van 17 miljoen euro voor innovatieve ondernemers..

Vanuit de regionale BING-middelen is een bijdrage geleverd aan vier innovatieprojecten rondom de drie onderzoeks- en innovatielijnen van de Campus, namelijk 'Eiwit Innovatie', 'Circular Science Centre', 'Bio Treat Centre' en 'Interreg potentiaalstudie Bio-economie'.

Ook is samen met de Rabo Bank (initiatiefnemer) en Venlo Partners gestart met de pilot Starters in Venlo ('Sterk van start'). Dit project haakt voor wat detailhandel betreft aan aan het project De Nieuwe Winkelstraat.

4. Versterken C2C / sustainability speerpuntsectoren

Tijdens het driedaagse C2C congres is volop aandacht geschonken aan C2C als economisch verdienmodel voor bedrijven en hebben Venlose C2C bedrijven het podium gekregen; zowel in de Maaspoort als tijdens de excursies.

In 2017 zijn daarnaast C2C ExpoLAB, Blue Innovation Center en gemeente Venlo gezamenlijk gestart met Venlo Regionomics, waarbij C2C geïnspireerde ideeën in een half jaar tijd vertaald zijn in business cases. De EDB heeft als strategie ontwikkeld "Circular and beyond". Verdere positionering van de regio zal plaatsvinden als innovatieve circulaire regio. Daarbij ziet EDB als uitdaging om circulaire innovatie aan te jagen in de speerpuntsectoren.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Arbeidsplaatsen speerpuntsectoren economie			24.500,00	24.800,00	25.000,00	25.300,00
<p>Aantal arbeidskrachten die beroepsmatig minimaal 12 uur per week betaalde activiteiten verrichten (inclusief uitzendkrachten, maar exclusief seizoensarbeid) binnen de agrarische sector, industrie en logistiek (vervoer & opslag en groothandel). Bron: LISA. Meest actuele cijfer heeft betrekking op 2014. Cijfers 2018-2021 betreft een raming op basis van een groeiambitie van 1%, uitgaande van de stand 2014. CPB (2015) gaat uit van maximaal 0,7% werkgelegenheidsgroei per jaar in de periode 2001-2020 (scenario Global Economy). Door het ontbreken van gegevens over 2015, 2016 en 2017 is niet vast te stellen of de ambitie is gerealiseerd. Overigens stelt het LISA deze data per sector niet meer gratis ter beschikking. Momenteel wordt met het CBS gekeken naar vervangende cijfers.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Door acquisitie gerealiseerde arbeidsplaatsen topsectoren			500,00			
<p>Betreft het aantal arbeidskrachten die beroepsmatig minimaal 12 uur per week betaalde activiteiten verrichten (inclusief uitzendkrachten) op het moment van de start van bedrijfsactiviteiten van bedrijven (binnen de speerpuntsectoren) die zich vestigen op een nieuw uitgegeven bedrijfskavel op de eigen bedrijventerreinen van de gemeente Venlo en dus niet de werklocaties waarvoor DCGV/TPN/VGP aan de lat staat. Deze indicator is gerelateerd aan het begin 2015 vastgestelde acquisitieplan 2015-2017. Derhalve slechts voor de jaren 2015-2017 een raming is opgesteld, die afgeleid is van de doelstellingen in het acquisitieplan. Voor 2017 zijn nog geen gegevens beschikbaar. Voor de periode 2018-2021 is vooralsnog geen ambitie geformuleerd omdat er (nog) geen middelen beschikbaar zijn voor acquisitie voor die periode (zie claim).</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

We hebben in 2017 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- We hebben ambtelijke ondersteuning geleverd aan de EDB, Campus Organisatie, SMART LCV, Techno Valley, Ondernemend Venlo etc.
- Het relatiebeheer is verder geïntensiveerd, onder andere om het bedrijfsleven te verbinden aan de campusontwikkeling, de EDB, het BING het C2C jaar, het WSP en branding.
- We hebben op ambtelijk en bestuurlijk deelgenomen aan diverse regionale economische gremia als trekker danwel vertegenwoordiger van de gemeente Venlo (o.a. Regionaal Coördinerend Overleg, Programma Overleg Regio Venlo en Portefeuillehoudersoverleg Economisch Domein).
- We hebben samen met andere partners concrete projecten opgepakt ter stimulering van (C2C geïnspireerde) starters en innovaties.

Wat heeft het gekost?

Bevord.Agrof.log.en maakindus.

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	36	5	13%	-32
Lasten	1.103	1.072	97%	31
Saldo baten en lasten	-1.066	-1.067	100%	
Ottrekkingen aan reserves (baten)	22	22	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	22	22	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Bevord.Agrof.log.en maakindus.	-1.045	-1.045	100%	

Per saldo is de balans volledig conform begroting. Een nuancering is echter op zijn plaats. Zo zijn bijvoorbeeld de kosten van onze inspanningen tijdens het C2C jaar 2016-2017 ruim binnen het budget gebleven. Inzet van interne expertise met bijbehorende loonkosten heeft in mindere mate plaatsgevonden in verband met prioritering in andere dossiers. Daar staat tegenover dat het budget voor innovatiebevordering met € 128.000,- is overschreden. Dit komt doordat de provinciale bijdrage aan de vervlechting Noord-Westhoek ad. € 2 miljoen pas in 2018 zal worden ontvangen. Hierdoor bleven de rente- en afschrijvingslasten van o.a. het krediet Proces- en Capaciteitsmiddelen Campus in 2017 op dit collegeproduct drukken.

2.6.3

Bevorderen toerisme

Wat hebben wij bereikt?

De nadruk bij de structuurversterking van de toeristische functie ligt in Arcen, het stedelijk centrum en Kloosterdorp Steyl. De Maas vormt daarbij een belangrijke verbindende schakel. De twee opgaven in de begroting 2017 hebben de volgende lokale en regionale resultaten opgeleverd:

1. *Stimuleren en faciliteren van (ondernemers) initiatieven in de toeristische speerpuntgebieden Arcen, stedelijk centrum en Steyl*

In het kader van het Toeristisch Recreatief ActieProgramma (TRAP) is in 2017 een aantal (impuls)projecten opgestart en uitgevoerd. Concreet te noemen zijn o.a. de toeristische bewegwijzering in Arcen, Velden en Lomm, het Knopen Lopen netwerk in Steyl-Tegelen-Venlo, de officiële opening van de Maasfietsroute en het fietsevenement Grensland Mooiste.

In het kader van de ambitie D2 Toerisme langs de Maas uit het coalitieprogramma is samen met de provincie Limburg financiële ondersteuning gegeven aan het Ontwikkefonds Kloosterdorp Steyl. Hiermee kan de transformatieopgave van leegstaande kloostergebouwen daadwerkelijk invulling krijgen.

In 2017 heeft de stichting Kloosterdorp Steyl als eerste mijlpaal nadere afspraken gemaakt over de inrichting van een Ambachtsschool Nieuwe Stijl in voormalige kloostergebouwen.

Verder is in nauwe samenspraak met alle cultuurtoeristische partners in Steyl opdracht verleend voor het opstellen van een marketing- en communicatieplan ter verdere positionering van Kloosterdorp Steyl.

Binnen de regionale samenwerking op het terrein van de vrijetijdseconomie is een belangrijk resultaat geboekt, namelijk de vaststelling van het Regionaal Actieprogramma Vrijetijdseconomie. Dit vormt de basis om in de komende jaren de gezamenlijke uitvoering van concrete projecten binnen vijf actielijnen ter hand te nemen.

2. *Gezamenlijk met regionale partners promoten en vermarkten van de toeristische regio Noord-Limburg*

In 2017 heeft intensief overleg plaatsgevonden over de invulling van de regionale toeristische promotie en marketing door de stichting Leisure Port. Dit heeft geleid tot een bijgesteld jaarplan 2017, dat door Leisure Port is uitgevoerd.

Uiteindelijk is geen overeenstemming verkregen over voortzetting van deze promotie- en marketingtaak door de stichting Leisure Port in 2018, waarmee deze

stichting dus formeel haar activiteiten per 31.12.2017 heeft beëindigd. De lokale toeristische (ondernemers)platforms actief binnen de regio Venlo hebben inmiddels een alternatief voorstel voor uitvoering van de primaire toeristische promotie en informatievoorziening, ingaande 1.1.2018, aan de gemeenten voorgelegd.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Toeristische overnachtingen	765.300,00	764.000,00	788.500,00	800.250,00	812.250,00	
<p>Betreft aantal overnachtingen op basis van de heffing toeristenbelasting door BSGW. Definitieve cijfers van voorafgaand jaar komen pas na 1 juli beschikbaar. Dat betekent dat voor 2017 nog geen definitieve gegevens beschikbaar zijn. Voorlopige cijfers tonen echter aan dat het aantal toeristische overnachtingen in de periode 2013-2016 sterker is toegenomen dan eerder geraamd; het gerealiseerde aantal overnachtingen was in 2016 zelfs al hoger dan de raming voor 2017 (begroting 2017). Voor de periode 2018-2021 wordt daarom ingezet op een bijgestelde jaarlijkse groei van 1,5% met de voorlopige cijfers uit 2016 als basis. Daarbij blijft voorop staan dat de komende jaren in de T&R sector niet groei, maar kwaliteitsverbetering centraal staat.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Arbeidsplaatsen T&R	3.360,00	3.310,00	3.360,00	3.360,00	3.360,00	3.360,00
<p>Aantal arbeidskrachten die beroepsmatig minimaal 12 uur per week betaalde activiteiten verrichten (inclusief uitzendkrachten, maar exclusief seizoensarbeid) binnen de toeristische sector (Bron: LISA). In de periode 2011-2015 is het aantal arbeidsplaatsen met 10% gedaald. In 2016 was er voor het eerst sinds jaren sprake van groei (1,5%). Bij de raming voor de periode 2018-2021 wordt echter uitgegaan van stabilisatie (peiljaar 2016). Omdat de aandacht de komende jaren vooral ligt op kwaliteitsverhoging, wordt een sterke groei van de werkgelegenheid in de toeristische sector niet realistisch geacht.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

We hebben in 2017 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Op lokaal niveau is de gemeente Venlo in de samenwerking met de partners opgetreden als regisseur bij de uitvoering van het lokaal toeristische Actieprogramma (TRAP).
- We hebben actief ondernemersinitiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd in de toeristische speerpuntgebieden Arcen, stedelijk centrum en Kloosterdorp Steyl.
- We hebben actief initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd die leiden tot versterking van de Maas als schakel tussen de drie speerpuntgebieden.

- We hebben actief initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd die leiden tot herbestemming en versterking van de cultuurtoeristische ontwikkeling in Kloosterdorp Steyl.
- Gezamenlijk met de andere regiogemeenten is gewerkt aan een meerjarig regionaal programmaplan vrijetijdseconomie en zijn ervaringen opgedaan met de bestuurlijke POL-afspraken vrijetijdseconomie.

Wat heeft het gekost?

Bevorderen toerisme

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten		2	660%	2
Lasten	587	494	84%	93
Saldo baten en lasten	-587	-492	84%	95
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Bevorderen toerisme	-587	-492	84%	95

De kosten bedroegen in 2017 € 95.000 minder dan begroot. Voor alle deelbudgetten voor de verschillende onderdelen geldt dat er in 2017 in beperkte mate sprake was van onderschrijding van de begrote kosten. Zowel bij de uitvoering van de regionale toeristische promotie en marketing, als bij de uitvoering van het Toeristische actieprogramma en de investeringen in toeristische speerpuntgebieden waren de kosten lager dan begroot.

2.6.4

Ontwikkelen bedrijventerreinen

Wat hebben wij bereikt?

Ter bevordering van de regionale economie wordt ingezet op het stimuleren van bedrijvigheid op werklocaties door het beschikbaar hebben en actief aanbieden - via case- en accountmanagement en acquisitie - van een aantrekkelijk en gedifferentieerd aanbod aan werklocaties en commercieel vastgoed. C2C en arbeidsmarkt vormen daarbij twee sleutelbegrippen. De gemeente Venlo heeft in 2017 een bijdrage geleverd aan de volgende resultaten:

1. *Zorgen voor voldoende gedifferentieerd (regionaal) aanbod nieuwe werklocaties geïnspireerd door C2C gedachtengoed*

De implementatie van de Vervlechting van de uitvoeringsorganisaties in het Klaver-4 gebied is begin 2017 afgerond. Het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is als uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk voor zowel de bedrijventerreinen als het kennislandschap (Campus Vastgoed) in het Klaver 4- gebied.

In 2017 zijn de regionale POL-visies Bedrijventerreinen en Kantoren vastgesteld en zijn de ambtelijke POL-werkgroepen Werklocaties (bedrijventerreinen en Kantoren) en Detailhandel samengevoegd tot het Regionaal Programmeringsoverleg Economie.

Mede naar aanleiding van de regionale visie bedrijventerreinen is er per bedrijventerrein in Venlo een factsheet met een toekomstvisie opgesteld die per terrein inzicht geeft in de daadwerkelijke herstructureringsopgave, knelpunten en acties. Deze informatie is mede gebaseerd op een samen met Ondernemend Venlo georganiseerde enquête van ondernemers en inloopbijeenkomsten op alle bedrijventerreinen.

2. *Bijdragen aan aanpak van de (regionale) leegstandsproblematiek kantoren en bedrijfspanden*

Ook in 2017 zijn er kantoorlocaties in onze binnenstad getransformeerd naar huisvesting voor studenten, starters en jongwerkkenden, zoals bijvoorbeeld het voormalige bankgebouw van de Rabobank (The Safe).

In 2017 is, mede in het kader van de leegstandsproblematiek, gestart met de uitvoering van het centrumplan Tegelen (zie programma 10).

3. *Uitvoeren acquisitieplan 2015-2017; jaarschijf 2017*

Naast een viertal buitenlandse missies zijn er in 2017 ook events georganiseerd in Venlo, waaronder (voor de derde keer) het logistieke congres van de Eyefortransport (EFT), en hebben er ontvangsten van buitenlandse delegaties plaatsgevonden in Venlo. Verder is geïnvesteerd in deelname aan relevante netwerken en is nieuw promotiemateriaal ontwikkeld. In 2017 richtten de

acquisitieinspanningen zich primair op de logistiek met een focus op e-commerce en het cluster agrofood met een focus op technologische ontwikkelingen. In 2017 is ook extra aandacht geweest voor het netwerk van overheden, kennisinstellingen en ondernemers in de steden aan de andere kant van de grens, zoals Krefeld, Mönchengladbach en Viersen. Daarnaast is, in samenwerking met Venlopartners, veel aandacht geweest voor acquisitie-activiteiten voor de binnenstad.

De acquisitie-inspanningen inzake de eigen bedrijventerreinen heeft geleid tot de verkoop van één kavel en het verlenen van 5 (per ultimo 2017) nog openstaande opties aan bedrijven met een totale verwachtingswaarde van € 3,5 miljoen.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal starters			100,00	100,00	100,00	100,00
<p>Aantal in het Handelsregister van het KvK ingeschreven economisch actieve starters in een jaar. Het aantal starters varieert per jaar, maar de lang jaarlijkse trend bedraagt circa 100 starters per jaar. Actuele cijfers zijn momenteel niet vrij beschikbaar via de KvK. Dit zou wel weer beschikbaar moeten komen op termijn. Omdat er geen budget meer beschikbaar is voor startersondersteuning wordt in de raming uitgegaan van stabilisatie van het aantal starters rond het lang jaarlijkse gemiddelde van 100.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal oprichtingen			80,00	90,00	100,00	110,00
<p>Aantal in het Handelsregister van de KvK ingeschreven economisch actieve oprichtingen in een jaar. Het aantal oprichtingen in 2016 en 2017 is nog niet bekend. Als ambitie wordt uitgegaan van een toename van het aantal oprichtingen van ca 10% (basisjaar 2015).</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Uitgifte (rest)kavels	3,01		2,60	2,60	1,30	1,30
<p>Betreft uitsluitend uitgifte bedrijventerreinen onder eigen exploitatie en beheer in hectare. Uitgifte in K4 gebied (TPN, VGP en Freshpark) zijn niet meegenomen (Bron: REBIS; provincie Limburg 2017). Gegevens van 2017 zijn nog niet beschikbaar. De ambitie is gebaseerd op het acquisitieplan 2015-2017 dat begin 2015 is vastgesteld. Het gaat om 4 ha extra uitgifte in periode 2015-2017 bovenop de gemiddelde uitgifte van de afgelopen 5 jaar op eigen bedrijventerreinen (1,3 ha). Gezien de doorlooptijd van acquisitie en uitgifte, worden de resultaten van de inspanningen in kader van het acquisitieplan voor de periode 2015-2017 ingeboekt in de periode 2016-2018. Na 2018 wordt weer uitgegaan van het vijfjaars gemiddelde. In 2016 bedroeg de uitgifte op de eigen bedrijventerreinen ruim 3 ha. Dat ruim 1,7 ha meer dan het vijfjaars gemiddelde. Indien deze uitgifte ook in 2017 en 2018 wordt gerealiseerd is voldaan aan de ambitie van 4 ha extra uitgifte in de periode 2016-2018.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- We hebben in 2017 de volgende faciliterende activiteiten uitgevoerd:
 - o We hebben overleg gevoerd en samengewerkt met onder andere Ondernemend Venlo en de ondernemers(verenigingen) in Tegelen-Centrum en Blerick-Centrum (zie programma 10)

- o We zijn bestuurlijk en ambtelijk actief betrokken bij het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo en de gebiedsontwikkeling in het Klaver 4-gebied.
- o We waren ambtelijk betrokken bij het Werkgroep POL-uitwerking Werklocaties en de opvolger hiervan het Regionale Programmeringsoverleg Economie.
- o We hebben uitvoering gegeven aan de jaarschijf 2017 van het Acquisitieplan 2015-2017.

Wat heeft het gekost?

Ontwikkelen bedrijventerreinen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	4.634	5.687	123%	1.054
Lasten	6.884	9.421	137%	-2.537
Saldo baten en lasten	-2.250	-3.734	166%	-1.483
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)		5		-5
Saldo verrekening met reserves		-5		-5
Totaal resultaat collegeproduct: Ontwikkelen bedrijventerreinen	-2.250	-3.739	166%	-1.489

Zowel de baten als lasten waren in 2017 groter dan begroot. Per saldo is er echter sprake van een negatieve overschrijding van € 1.489.000. De reden is meerledig, namelijk:

Het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo BV met de focus op met name de realisatie en uitgifte van bedrijfskavels heeft zich in 2017 zeer positief ontwikkeld. In de Kwartaalrapportages 2017 is hier inzicht in gegeven. De positieve resultaten op deze grondexploitaties kan pas bij de gemeente worden ingerekend aan het einde van de looptijd van de grondexploitaties.

Het resultaat van de concept-jaarrekening van de Campus Vastgoed Greenport Venlo C.V. is negatief als gevolg van een afwaardering van de Innovatoren: een verlies van € 2.331.000. Bij genoemd resultaat over 2017 zal een afwaardering van ons aandeel in de CV Campus Vastgoed Greenport Venlo moeten plaatsvinden, aangezien er sprake is van een duurzame waardevermindering. De prognose over 2018 en verder van deze CV is positiever omdat recent bekend is geworden dat de Innovatoren volledig en langjarig verhuurd is. Dit zal in positieve zin in de jaarrekening 2018 van de CV tot uitdrukking komen. Voor de jaarrekening 2017 van

de gemeente geldt echter dat een afwaardering zal moeten plaatsvinden door middel van storting in genoemde voorziening van € 559.000 (24% van € 2.331.000).

In de concept-jaarrekening 2017 van de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo is voor 2017 een nadelig jaarresultaat opgenomen van € 1.529.000. Begroot was € 413.000 negatief. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de afwaardering van de onrendabele investering in de Villa Flora ad. € 912.000 ten behoeve van met name installatietechnische voorzieningen om de exporuimte geschikt te maken voor onderzoeksfaciliteiten in 2017. Bij genoemd resultaat over 2017 zal een afwaardering van ons aandeel van € 565.000 in de BV moeten plaatsvinden, aangezien er voorshands sprake is van een duurzame waardevermindering.

Dividend uitkering van de Campus Greenport Venlo en het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo B.V. 2017 komt als resultaat pas terug in de jaarrekening 2018 van de gemeente. Effect hiervan is een eenmalig negatief resultaat van € 377.000 in de jaarrekening 2017. In de FinRap 2017 is al gemeld dat de dividenduitkering van de Campus Greenport Venlo niet kan worden uitgekeerd aangezien een verlies werd voorzien.

Een positief resultaat is te melden van € 50.000 ten aanzien van de afrekening voortvloeiende uit de vervlechting van de aandeelhouderswaarde van beide Bv's (zowel Ontwikkelbedrijf als Campus).

De nabetaling van BIZ-gelden over vorige belastingjaren leidt nog tot een nadeel van € 49.000.

De overige diverse verschillen leiden tot een voordeel van € 11.000.

2.7 Sport- en Cultuurbevordering

Programma 07: Sport- en Cultuurbevordering

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	3.334	3.223	97%	-110
Lasten	9.157	9.299	102%	-142
Saldo baten en lasten	-5.823	-6.075	104%	-252
Onttrekkingen aan reserves (baten)	32	32	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	32	32	100%	
Totaal resultaat programma 07	-5.792	-6.044	104%	-252

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Sportontwikkeling	-1.273	-1.117	88%	156
Resultaat Sportvoorzieningen	-3.454	-3.849	111%	-395
Resultaat Kleinschalig cult initiatieven	-1.065	-1.078	101%	-12
Totaal resultaat programma 07	-5.792	-6.044	104%	-252

2.7.1

Sportontwikkeling

Wat hebben wij bereikt?

In 2017 hebben we de volgende resultaten bereikt:

- Wij hebben 89 groepsleerkrachten in het basisonderwijs ondersteund bij het bieden voldoende en kwalitatief bewegingsonderwijs.
- Wij hebben 35 groepsleerkrachten in het basisonderwijs begeleid bij het verzorgen en ondersteunen van motorisch remedial teaching en weerbaarheidstrainingen.
- Wij hebben 8 schoolpleinen van basisscholen beweegvriendelijk gemaakt.
- Wij hebben 15 ondersteuningstrajecten bij sportverenigingen uitgevoerd in het kader van de versterking van het pedagogisch klimaat. Daarnaast hebben wij 20 individuele casussen (rondom kwetsbare jongeren) uitgevoerd bij sportverenigingen. In totaal zijn er 120 kaderleden geschoold en hebben 750 mensen de themabijeenkomsten bezocht in 2017.
- Wij hebben 17 sportverenigingen en stichtingen actief ondersteund bij diverse bestuurlijke ondersteuningsvraagstukken. Daarnaast hebben we met 86 sportverenigingen minimaal één keer gesproken over het vitaliseren van hun sportvereniging.
- Wij hebben een start gemaakt om wajongers, middels sport, te laten participeren in de maatschappij.
- Wij hebben via verschillende evenementen 300 mensen met een beperking in beweging gebracht (mensen met een beperking hebben deelgenomen aan hardloop/wandel/fietsevenementen zowel lokaal, regionaal als landelijk).
- 1724 leerlingen uit het speciaal onderwijs hebben deelgenomen aan sportstimulering clinics regionaal (over de afgelopen 2 jaar in de vorm van sportstimulering clinics in Noord-Limburg). In samenwerking met JOGG (Jongeren op gezond gewicht) hebben wij 250 inactieve mensen met een beperking vanuit zorgpartners in beweging gebracht.
- Wij hebben de JOGG aanpak geïntensiveerd door middel van het uitbreiden van bestaande activiteiten. Wij hebben het Nijntje Beweegdiploma uitgebreid met twee scholen, drie scholen zijn begonnen met de Daily Mile, zes scholen hebben de campagne "Groentezet je tanden erin" uitgevoerd, twee scholen en 16 peuterspeelzalen van Spring Kinderopvang zijn overgestapt op water drinken en hebben hier schoolbeleid van gemaakt. Wij hebben gezamenlijke activiteiten opgezet met o.a. de Venloop, VenloStormt, Kunstencentrum, Dutch Agri Foodweek en de nationale Zwem4daagse. Daarnaast is het aantal JOGG scholen in 2017 uitgebreid met 2 scholen.

- Wij hebben 18 kinderen deel laten nemen aan SHAPE.
- In 2017 hebben 20 primair onderwijs scholen, 3 voortgezet onderwijsscholen en 3 MBO scholen het vignet gezonde School gekregen. Hiervan hebben in totaal 6 scholen specifiek het themacertificaat Sport en Bewegen gekregen.
- Er zijn 2 fit- en gezondheidstesten georganiseerd. In Venlo-Zuid hebben 75 deelnemers de test afgenomen en in Venlo-Noord hebben 123 deelnemers de test afgenomen.
- Wij hebben 50 kwetsbare ouderen doorverwezen middels de Beweegpas. Hiervan zijn 32 inactieve en/of chronische structureel blijven bewegen.
- Wij hebben onze sportconsulenten in 2017 intensiever ingezet voor het activeren van kwetsbare burgers.
- Wij hebben onze maatschappelijke partners geïnformeerd over de mogelijkheden rondom de minima regelingen.
- De besluitvorming voor de nieuwe subsidie-opzet is niet uitgevoerd en uitgesteld naar het voorjaar van 2018.
- Wij hebben 2 topsportverenigingen ondersteund bij diverse bestuurlijke ondersteuningsvraagstukken.
- Het onderzoek naar een nieuwe tarievenstructuur heeft niet plaatsgevonden, maar er zijn wel de nodige voorbereidingen getroffen. De ontwikkeling van een nieuwe tarievenstructuur gaat onderdeel uitmaken van de nieuwe sportvisie die in 2018 wordt ontwikkeld. Hierbij wordt rekening gehouden met het nieuwe subsidiebeleid.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel inwoners dat voldoet aan de RSO-norm		65,90				
Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel inwoners dat lid is van een sportvereniging		43,30				
Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Sportontwikkeling

Om dit inzichtelijk te maken zijn de hoofdstukken van het uitvoeringsprogramma sportvisie Venlo 2016 t/m 2018 gehanteerd. Sommige resultaten en daarvoor ondernomen activiteiten raken meerdere hoofdstukken en zijn in de onderstaande tekst benoemd bij het meest toepasselijke hoofdstuk. Sommige activiteiten vergen geen verdere uitleg en zijn hieronder niet benoemd.

Bewegingsonderwijs (H1)

- Wij hebben groepsleerkrachten begeleid middels voorbeeldlessen om zelfstandig voldoende en kwalitatief bewegingsonderwijs te geven.
- Wij hebben MRT screenings uitgevoerd en daarin de groepsleerkrachten begeleid.

Vitale sportverenigingen (H2)

- Wij hebben 15 ondersteuningstrajecten bij verenigingen uitgevoerd voor het versterken van het pedagogisch klimaat. Ook hebben wij 20 individuele casussen (kwetsbare jongeren) uitgevoerd. In totaal zijn 120 kaderleden geschoold en hebben 750 mensen de themabijeenkomsten bezocht.
- Via accountgesprekken worden sportverenigingen éénmaal per jaar bezocht om de voortgang te bespreken en te bekijken hoe sportverenigingen vitaler kunnen worden.

Groepen mensen waarvoor sport en bewegen minder toegankelijk is (H3)

- Wij hebben een start gemaakt om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt middels sport opnieuw te laten participeren in de maatschappij. Hiervoor zijn alle voorbereidingen in 2017 getroffen waarbij men startklaar was om in het begin van het nieuwe jaar te starten.
- Wij hebben dit bereikt via verschillende activiteiten. Zo nemen mensen met een beperking deel aan sportevenementen zoals Countourrun Velden, Niersdal Survival, VenloStormt en nemen ze deel aan het project X-toppers (4daagse Nijmegen). Daarnaast zijn er 82 sport stimuleringsclinics georganiseerd op het speciaal onderwijs. Er zijn verder 15 grote toernooien en sportdagen georganiseerd voor mensen met een beperking. Als laatste zijn er sport stimulerende activiteiten georganiseerd vanuit en samen met zorgpartners en zijn er individuele casussen behandeld door de beweegmakelaar.
- We hebben onze sportconsulenten intensiever ingezet om sport en bewegen mogelijk te maken voor mensen met een beperking, voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, voor inactieve, kwetsbare en eenzame ouderen te laten participeren en te bewegen en voor mensen met een gezondheidsachterstand.

Een gezonde leefstijl (H5)

- Wij hebben de JOGG aanpak geïntensiveerd door de met diverse partijen en netwerken de samenwerking aan te gaan. In 2017 is er een samenwerking gerealiseerd met private partners zoals ZON fruit en vegetables, Albert Heijn en PlusBenders.
- De Gezonde School makelaar heeft scholen ondersteund bij het verkrijgen of behouden van het vignet de Gezonde School.
- Tijdens beweegmarkten zijn er fit- en gezondheidstesten georganiseerd, waarbij bezoekers van de beweegmarkt een eigen test kunnen afnemen.
- Samen met partners (fysiotherapeuten, huisartsen, POH) hebben wij inactieve ouderen en chronisch zieken doorverwezen naar de Beweegpas. Onze beweegcoördinator zorgt ervoor dat deelnemers middels een warme overdracht de stap maken naar een structureel, laagdrempelig beweegaanbod.

Subsidies en tarieven (H9)

- De besluitvorming voor de nieuwe subsidie-opzet is niet uitgevoerd en uitgesteld naar het voorjaar van 2018.
- Het onderzoek naar een nieuw tarievenstructuur heeft niet plaatsgevonden, maar er zijn wel de nodige voorbereidingen getroffen. De ontwikkeling van een nieuwe tarievenstructuur gaat onderdeel uitmaken van de nieuwe sportvisie die in 2018 wordt ontwikkeld.

Wat heeft het gekost?

Sportontwikkeling

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	479	674	141%	194
Lasten	1.752	1.791	102%	-39
Saldo baten en lasten	-1.273	-1.117	88%	156
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Sportontwikkeling	-1.273	-1.117	88%	156

Meer baten € 194.000

Door met name meer interne opdrachten zijn er € 194.000 meer baten. Dit fluctueert per jaar en is incidenteel.

2.7.2

Sportvoorzieningen

Wat hebben wij bereikt?

- Wij hebben alle basis en speciaal onderwijs scholen gefaciliteerd in voorzieningen voor het geven van bewegingsonderwijs.
- Voorbereidingen voor het onderzoek naar mogelijkheden om voetbalvelden die 'overtollig' zijn anders in te zetten, hebben plaats gevonden en gaat onderdeel uitmaken van de nieuwe sportvisie.
- We hebben in 2017 een gemiddelde bezettingsgraad van de door de gemeente geëxploiteerde binnensportaccommodaties bereikt van 54%, verdeeld in gymzalen (43%), sportzalen (42%) en sporthallen (62%). Dit ligt iets hoger dan in referentiegemeenten. Ten opzichte van onze cijfers 2016 ligt met name het bezettingspercentage sporthallen lager (zowel onderwijs als sportbezetting daalden elk met 2%). Hierbij hebben we rekening gehouden met beschikbaarheid van de accommodaties volgens de gestandaardiseerde landelijke norm (40 weken per jaar, 7 dagen per week en 14 uur per dag).
- Wij hebben de mogelijkheden verkend om eigendom en/of onderhoud van buitensportaccommodaties volledig neer te leggen bij verenigingen.
- In het kader van de bestuursopdracht 'zwembad' en conform toezegging aan de gemeenteraad is besloten het zwembad De Wisselslag niet te sluiten en een nader voorstel over nieuwbouw zwembad af te wachten, het onderhoud te continueren om het zwembad veilig en hygiënisch te kunnen blijven gebruiken binnen de beschikbare middelen van de onderhoudsvoorzieningen sportgebouwen. Gelet op de problematiek bij de exploitatie van het buitenzwembad De Wisselslag, is overdragen aan de markt of aan de samenleving geen overweging geweest.
- Wij hebben een onderzoek uitgevoerd naar de wensen en behoeften van jeugd voor speel- en sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Daarnaast heeft een sportconsulent contact gelegd met een planoloog om te onderzoeken hoe de openbare ruimte gebruikt kan worden voor sport en bewegen. In de nieuwe sportvisie worden de mogelijkheden voor sport en bewegen in de openbare ruimte nader uitgewerkt.
- De pilot zelfbeheer sportpark Merelweg is in september 2017 voortijdig beëindigd. Vandaar dat wij geen verdere initiatieven hebben genomen om tot overdracht van eigendom en/of onderhoud te komen met andere gebruikers.
- Het onderzoek naar een nieuwe tarievenstructuur heeft niet plaatsgevonden, maar er zijn wel de nodige voorbereidingen getroffen. De ontwikkeling van een nieuwe tarievenstructuur gaat onderdeel uitmaken van de nieuwe sportvisie die in 2018 wordt ontwikkeld. Hierbij wordt rekening gehouden met het nieuwe subsidiebeleid.
- Wij hebben 8 basisscholen (schoolpleinen) beweegvriendelijk gemaakt.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal zaaldelen (binnensport) per 10.000 inwoners						
	In 2016 beschikten wij in de gemeente Venlo over 22 gymzalen, 4 sportzalen en 8 sporthallen.					
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Bezettingsgraad gymzalen	43,90					
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal wedstrijdelden (buitensport) voor voetbal, hockey, tennis en korfbal per 10.000	10,54					
	In 2016 beschikten wij in Venlo over 3 korfbalvelden, 54 tennisvelden, 8 hockeyvelden en 41 voetbalvelden.					
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Bezettingsgraad sportzalen	40,23					
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Bezettingsgraad sporthallen	61,22					

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- Wij hebben sportconsulenten ingezet om mogelijkheden te onderzoeken voor het breder in zetten van sportvoorzieningen.
- daar waar dit niet op loopafstand mogelijk is, hebben we scholen vervoerd van en naar het bewegingsonderwijs. De campussen voor voortgezet onderwijs huren tegen kostprijs voor een belangrijk deel gemeentelijke sporthallen voor bewegingsonderwijs. de sportvoorzieningen die onderdeel uitmaken van een

gemeenschapsaccommodatie hebben we in 2017 ondersteunend gefaciliteerd met een exploitatiesubsidie.

- Binnen de pilot sportpark Merelweg is intensief gezocht naar mogelijkheden om dit binnen de juridische, fiscale en financiële regels te doen. Dit is niet gelukt. Hieromtrent heeft de gemeenteraad Rib 2017-110 ontvangen en zijn artikel 44 vragen beantwoord. De ontwikkelingen rond de pilot en de complexiteit van overdracht van beheer en onderhoudstaken van gemeente naar verenigingen heeft een ander licht geworpen op de inhoud en uitwerking van het coalitieprogramma, waarin de beheersmatige rol van de overheid zoveel als mogelijk wordt losgelaten. wat dit voor de sport en sportverenigingen betekent, wordt nader uitgewerkt en onderdeel van een nieuwe sportvisie (2019).

Wat heeft het gekost?

Sportvoorzieningen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	2.816	2.524	90%	-292
Lasten	6.301	6.404	102%	-103
Saldo baten en lasten	-3.486	-3.881	111%	-395
Onttrekkingen aan reserves (baten)	32	32	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	32	32	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Sportvoorzieningen	-3.454	-3.849	111%	-395

Minder baten € 292.000

Er zijn € 168.000 minder inkomsten op de binnensportaccommodaties vanwege nieuw tariefstelsel i.v.m. BTW. Dit leidt tot structureel minder inkomsten. Op de buitensportaccommodaties leidt dit tot € 124.000 minder inkomsten.

Meer lasten € 87.000

Minder gemeentelijk zwembadpersoneel heeft geleid tot hogere uitbestede kosten om het zwembad open te kunnen houden.

2.7.3

Kleinschalig cult initiatieven

Wat hebben wij bereikt?

- het kunstencentrum Venlo (KVC) heeft voor het eerst het project 'Week 3' gelanceerd, een initiatief van onze cultuurcoaches. Het promoot in een gezamenlijke campagne het aanbod culturele activiteiten van alle cultuuraanbieders in de gemeente Venlo.
- We hebben in het voorjaar van 2017 een nieuw uitvoeringsprogramma cultuur opgeleverd waarin we zijn ingegaan op wat we het afgelopen jaar hebben bereikt en waar onze focus het komende jaar op zal liggen.
- In mei heeft het Grenzhopper festival plaatsgevonden in het Stadskantoor in Venlo. Het festival richt zich op amateurtheater in het Duits-Nederlandse grensgebied.
- We hebben een regenboogzebra aangebracht en onthuld voor het station in Venlo. De onthulling was een samenwerkingsverband tussen cultuur en LHBT.
- In juni werd de landelijke IKTOON campagne gelanceerd, een maand lang een podium voor de culturele amateurverenigingen. Ook Venlo heeft hier weer aan meegedaan.
- We hebben in augustus weer een Cultuurconferentie gehouden in de Bibliotheek Venlo de grote culturele instellingen van Venlo zich konden presenteren aan de Raad en waar creatief talent een podium werd geboden.
- In de maand september is het project '30 dagen creatief' door het Kunstencentrum Venlo gelanceerd waar kinderen van 14 scholen in Venlo aan mee hebben gedaan.
- 1 van onze cultuurcoaches heeft het project 'Pimp your classroom' bedacht en tot uitvoering gebracht als tijdelijke oplossing voor het verouderde schoolgebouw de Velddijk in Tegelen.
- We hebben een elektriciteitshuisje in Blerick beschilderd samen met de wijkbewoners en een lokale kunstenaar met als thema Christ Titulaer.
- Het LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurverenigingen) heeft een interview gepubliceerd over de integrale aanpak van Venlo inzake cultuur in het sociale domein.
- Door het Rijk is aan Venlo subsidie toegekend voor de uitvoering van Cultuureducatie met Kwaliteit, door het college is het KCV aangewezen als penvoerder van de regeling. De Provincie heeft het KCV ook aangewezen als penvoerder voor de kleinere gemeenten in Noord Limburg en decentraliseert de subsidie daarvoor aan de gemeente Venlo. Vanaf het schooljaar 2017-2018 zijn onze gemeente en het KCV verantwoordelijk voor de uitvoering van cultuureducatie met kwaliteit in Noord Limburg voor een periode van 4 jaar. Het programma heeft betrekking op cultuureducatie in het primair onderwijs.

- De De Bibliotheek Venlo krijgt toenemende betekenis in het sociaal domein. Zij fungeren als informatie en adviespunt en de functie Taalhuis is aan de bibliotheek toegevoegd. Vanuit deze functie vervult de bibliotheek een coördinerende rol in de aanpak laaggeletterdheid.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel leden van een zang-, muziek- of toneelvereniging		9,80				
Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aandeel inwoners dat afgelopen 12 maanden minimaal 2 keer een bezoek heeft gebracht aan een culturele activiteit		78,10				
Over 2016 zijn geen gegevens beschikbaar uit de stadspeiling.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal gesubsidieerde en/of ondersteunde initiatieven (subsidieoverzicht)	102,00					

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- We hebben vanuit preventief jeugdbeleid wederom een bedrag van € 12.500 aan subsidie gekregen voor de inzet van cultuur als middel. KCV verzorgde de uitvoering hiervan.
- De eerste gesprekken zijn gevoerd met een 'vertegenwoordiger' uit het culturele veld met als doel om de verenigingen een grotere rol te geven binnen het culturele veld.
- Voor de digitalisering van het startdocument culturele kaart hebben we aansluiting gezocht met het project Mijn Buurtje. Hiermee maken we de culturele kaart onderdeel van een grotere sociale kaart van Venlo.
- We hebben in samenwerking met het KCV een enquête uitgezet onder de amateurverenigingen om de bekendheid met en de behoefte aan verenigingsondersteuning te peilen.

- We hebben aan de hand van een landelijke evaluatie ook lokaal een eerste inventarisatie gemaakt voor de evaluatie van onze cultuurcoaches en hun inzet.
- We hebben 1 van onze cultuurcoaches actief ingezet voor adviezen en tips voor KanDoen, wat heeft geleid tot nieuwe culturele initiatieven bij KanDoen (verbinding sociale domein).
- We doen als centrumgemeente mee aan Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Het KCV is aangewezen als penvoerder. De culturele omgeving van het kind is het speerpunt van het programma. Er is samenwerking gezocht met de gemeenten in Noord Limburg , die allemaal deelnemen aan het programma.
- We zijn de samenwerking aan gegaan met het gezondheidsbeleid met als doel binnen onze theaters voorstellingen te programmeren die gaan over de speerpunten van het gezondheidsbeleid.
- We hebben meegewerkt aan een tweejarig onderzoek van het LKCA naar de veranderingen in de lokale infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie. Er is gekeken naar hoe amateurkunstenaars leren doen en tonen. In 2017 zijn de resultaten hiervan gepubliceerd.
- We hebben middels het Venlose Jeugdcultuurfonds 289 aanvragen goedgekeurd (61 meer dan in 2016).
- De besluitvorming voor de nieuwe subsidie-opzet is niet uitgevoerd en uitgesteld naar het voorjaar van 2018.

Wat heeft het gekost?

Kleinschalig cult initiatieven

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	39	26	67%	-13
Lasten	1.104	1.103	100%	
Saldo baten en lasten	-1.065	-1.078	101%	-12
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Kleinschalig cult initiatieven	-1.065	-1.078	101%	-12

Gezien de geringe omvang van de afwijking in de baten wordt verder geen toelichting gegeven.

2.8 Ontwikkeling Centrumstad

Programma o8: Ontwikkeling Centrumstad

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	6.759	6.152	91%	-607
Lasten	16.404	15.875	97%	529
Saldo baten en lasten	-9.644	-9.723	101%	-78
Onttrekkingen aan reserves (baten)	4.861	4.861	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)	8.690	8.690	100%	
Saldo verrekening met reserves	-3.829	-3.829	100%	
Totaal resultaat programma o8	-13.473	-13.551	101%	-78

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Grootstedelijke functies	-8.736	-8.815	101%	-79
Resultaat Verbeteren ruimtel. kwaliteit	-4.681	-4.660	100%	21
Resultaat Venlo studentenstad	-56	-76	136%	-20
Totaal resultaat programma o8	-13.473	-13.551	101%	-78

2.8.1

Grootstedelijke functies

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen de (groot)stedelijke functies (detailhandel, horeca, leisure, cultuur, erfgoed) kwantitatief, maar vooral ook kwalitatief in hun samenhang versterken". Vanuit dit doel hebben wij in 2017 in vier resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen.

1. **Grootstedelijke culturele voorzieningen**

Aan de Stichting Cultureel Platform Venlo, uitvoerder van acties uit de Cultuurnota "Focus, Samenhang en Samenwerking", is in 2017 conform begroting een subsidie van € 75.000,- verstrekt. Met de culturele instellingen zijn meerjarenprestatie-afspraken gemaakt rond zowel de (groot)stedelijke ambities als activiteiten binnen het sociaal domein. De instellingen hebben echter aangegeven dat zij de in de Cultuurnota beschreven éxtra taken er niet bij kunnen doen en zich te bezinnen op hun rol; de evaluatie volgt het eerste kwartaal van 2018. De bibliotheek, die in oktober haar eeuwfeest vierde en daarvoor de koninklijke erepenning ontving, en het Kunstencentrum hebben hun rol in het sociale domein verder ingevuld. In oktober 2017 heeft de raad besloten het verzelfstandigingstraject van Museum van Bommel van Dam door te zetten en het museum te herhuisvesten in het oude postkantoor. Het huidige museum is per 1 november 2017 (fysiek) gesloten, teneinde de collectieregistratie op orde te krijgen, de nieuwe organisatie op te bouwen en de verhuizing voor te bereiden. De museumorganisatie ontwikkelt programma op tijdelijke locaties in de stad tot de opening van het nieuwe gebouw. Aan het museum is een éénmalige korting over 2018 opgelegd ter grootte van € 61.000. Eind 2017 is besloten Theater De Maaspoort een structurele subsidieverhoging van € 100.000,- per jaar toe te kennen.

Buiten de cultuursector zijn de volgende zaken gerealiseerd. Er is een Vereniging van vastgoedeigenaren opgericht, en VenloPartners heeft een nieuwe website 'Venloverwelkomt' gelanceerd met actuele informatie over winkelen, horeca, evenementen, bereikbaarheid etcetera,

2. **Detailhandels- en horecabeleid**

Binnenstad - In 2017 is de minimaster (acht MasterClasses met elk een thema rond aanpak van winkelgebieden) afgerond. Lokale samenwerking bij de ontwikkeling van een beter winkelgebied stond hierbij centraal. Dit heeft eind 2017 een vervolg gekregen het werken aan 'Het businessplan op 1 A4' voor de binnenstad van Venlo, samen met stakeholders. Het businessplan wordt medio 2018 aan het nieuwe college en de raad aangeboden. De kosten zijn betaald door gemeente, Rabobank, VenloPartners, Venlostad.com, Antares en Venlo Onroerend Goed BV. In mei is overigens het nieuwe theaterhotel aan de Markt geopend.

Tegelen en Blerick - In zowel Tegelen (januari 2017) en Blerick (december 2017) zijn uitvoeringsplannen vastgesteld en Taskforces opgericht. Voor de uitvoering is voor elk stadsdeel 50.000 euro beschikbaar (Tegelen 2017, Blerick 2018). In Tegelen zet het uitvoeringsplan, waarin specifiek plannen rond de Martinushof worden meegenomen, in op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, het terugdringen van leegstand, optimalisatie van bereikbaarheid en parkeren en marketinginspanningen. In Blerick zet het uitvoeringsplan in op het voeren van gezamenlijke campagnes en het aantrekkelijk maken van het stadsdeelcentrum om meer consumenten naar het gebied toe te trekken en te behouden. Beide uitvoeringsplannen zijn dynamisch van aard en kunnen bij nieuwe inzichten bijgesteld worden door de Taskforces.

3. Branding, acquisitie en relatiebeheer binnenstad

In 2017 zijn vervolgacties uitgevoerd op de in 2014 opgestelde plannen van aanpak in het kader van 'Beste Binnenstad'. Samen met VenloPartners is stevig ingezet op acquisitie-activiteiten voor de binnenstad. De acquireur heeft contact gehad met ruim 150 nationale en internationale bedrijven over een mogelijke vestiging in de binnenstad van Venlo. Concreet hebben zich (mede) door de inzet van de acquireur tien van deze formules gevestigd in Venlo. Met circa 80 bedrijven is de acquireur nog (direct en indirect) in gesprek en de verwachting is dat er van deze bedrijven zich in de loop van 2018 nog eens minimaal acht gaan vestigen in onze stad. Vanuit de intermediaire rol, maar zeker ook door actieve werving is de acquireur daarnaast in contact gekomen met bestaande- en startende ondernemers die de ambitie hebben om een bedrijf te starten in de Venlose binnenstad. Kandidaten worden op weg geholpen door koppeling aan franchiseformules, vastgoedsector, financiers en andere relevante partijen. In dit kader zijn er onder andere twee zogenaamde franchise-events georganiseerd. Helaas moest in september de Blokker-vestiging in de binnenstad haar deuren sluiten.

4. Evenementen

Aangewezen evenementen hebben subsidie en/of andere vormen van ondersteuning ontvangen conform het niveau van 2016. De beeldbepalende evenementen hebben alle doorgang gevonden. Veel aandacht ging uit naar VenloStormt en het tragische incident met een dodelijk ongeval. Naar aanleiding van onderzoek en evaluatie viel het besluit dit evenement voortaan enkel nog recreatief van aard te laten zijn.

Voor de periode 2017-2019 zijn met de organisatoren van de grote(re) evenementen meerjarenafspraken gemaakt. Door een herverdeling van het totale budget is ruimte gemaakt om vernieuwende initiatieven te ondersteunen.

De belangrijkste partners zijn VenloPartners, Taskforce Binnenstad, Venlostad.com, Ondernemersvereniging Maasboulevard, Koninklijke Horeca Nederland Groot Venlo, het Platform Cultuurinstellingen, en de organisatoren van beeldbepalende evenementen.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
<p>Waardering grootstedelijke functies (inwoners)</p> <p>Gemiddeld rapportcijfer over vier afzonderlijk bevroegde aspecten van Venlo-centrum: als winkel-, cultuur-, uitgaans- en toeristengebied (jaarlijks, stadspeiling). In 2015 is al ruim boven de oorspronkelijke eindambitie van 2017 (6,5) gescoord, namelijk 6,7. Hierom, maar ook vanwege de beoogde investeringen in het centrum (campusontwikkeling), zijn de streefcijfers vanaf 2017 met 0,20 rapportpunt opgehoogd. Over 2016 is niet gemeten (geen stadspeiling).</p>		6,70	6,80	7,10	7,20	7,20
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
<p>Bezoekersaantal grote culturele voorzieningen</p> <p>Bezoekersaantallen Limburgs Museum, museum Van Bommel van Dam, De Koel (VVV Venlo), en Zomerparkfeest (jaarlijks, indexcijfer). Basis: 2009 = 100. In de streefcijfers 2017-2019 is rekening gehouden met de transitie van museum Van Bommel van Dam (sluiting eind 2017, heropening in 2019). Over 2017 komt is de indexwaarde 126 gehaald, fors hoger dan in 2016 en fors hoger dan geraamd. Belangrijkste factor hierin is VVV dat in 2017 promoveerde naar de eredivisie, maar ook Limburgs Museum en de Zomerparkfeesten (beide ruim 5.000 meer bezoekers dan 2016) deden het goed.</p>	108,00	126,00	118,00	120,00	130,00	130,00

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In dit collegeproduct gaat het relatief weinig om wettelijke verplichtingen c.q. 'regulier werk', en juist in hoge mate om het realiseren van het eigen beleid en het werken aan ambities. Dat gebeurt dan per definitie, en zelfs in toenemende mate, in intensieve samenwerkingsprocessen met partners en stakeholders, zowel overheden als private partijen.

In 2017 was de samenwerking met de provincie zeer intensief, enerzijds vanwege het werken aan centrum-projecten die middels convenant (2016) en subsidiebeschikking (2017) mede van provinciale middelen waren voorzien, anderzijds (vanuit de rol van Venlo als centrumgemeente in Noord-limburg) binnen de regionale POL-uitwerkingen.

Ook het overleg met vastgoedpartijen in de binnenstad is sterk geïntensiveerd.

Aan de grote culturele instellingen en organisatoren van beeldbepalende evenementen zijn de gebruikelijke subsidies verstrekt. Met het Cultureel Platform Venlo is intensief gesproken over de hen toegewezen taken vanuit de Cultuurnota (met een vervolg in 2018), terwijl met de organisatoren van evenementen de afgesproken twee bijeenkomsten zijn belegd.

Wat heeft het gekost?

Grootstedelijke functies

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	1.038	822	79%	-216
Lasten	9.899	9.762	99%	137
Saldo baten en lasten	-8.861	-8.940	101%	-79
Onttrekkingen aan reserves (baten)	125	125	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	125	125	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Grootstedelijke functies	-8.736	-8.815	101%	-79

2.8.2

Verbeteren ruimtel. kwaliteit

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen de ruimtelijke kwaliteit, dat wil zeggen: de esthetische waarde, gebruikswaarde, en toekomstwaarde van gebouwen en gebieden, versterken door het anders gebruiken of realiseren van gebouwen (vastgoed), maar ook openbare ruimte en routes". Vanuit dit doel hebben wij in 2017 in drie resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen.

1. Multifunctionele majeure projecten

Over de majeure projecten is uitvoerig gerapporteerd in de Rapportage (majeure) projecten, waarnaar wij hier verwijzen. De hoogtepunten worden hieronder wel kort vermeld.

Kazernekwartier

In de gebiedsontwikkeling Kazernekwartier is conform het 'go' besluit van de raad (2016) fase 1 bouwrijp gemaakt en gestart met de opbouw/restauratie van de fortmuur; de kazernegebouwen en fort hebben de status van gemeentelijk monument verkregen. De aanbestedingstukken van de kabelbaan zijn gereed gemaakt met inachtneming van de meegegeven kaders en randvoorwaarden en de consultatieronde. Met het Fort van Venlo is een addendum op de Uitgifte-overeenkomst gesloten en door hen is de wabo –aanvraag voor fase 1 ingediend.

Q4

Eind 2017 heeft voor de deellocaties in Q4 een herprogramming plaats gevonden. De appartementen op de locaties Steenen Bolwerck en Helpoort zijn geschrapt. Voor het Blok van Gendt is ander programma opgenomen: maximaal 200 parkeerplaatsen in plaats van 15 grondgebonden woningen. Voor Helschriksel wordt de bouwgrond voor 24 appartementen naar verwachting in 2018 uitgegeven. In 2017 is bouwgrond aan de Bergstraat verkocht aan Woonwenz die hier vier woningen gaat realiseren. De gemeente is nu zelf, in goed overleg met haar partners in het project, overgegaan tot actieve verkoop van het versnipperd vastgoed in de wijk. Begin 2017 is het woonrijp maken van de openbare ruimte rondom het blok Jacobskapel afgerond, in september werd de kapel zelf geopend als bedrijfsverzamelgebouw.

De aanpak van de Lage Loswal en de innovatieve waterkering is in 2017 voorbereid. Dit betreft de vernieuwing van de kademuur en aanlegsteigers, renovatie van de oude stadsmuur, vergroening van de Lage Loswal en realisatie van een nieuwe waterkering. De bestemming van de oorspronkelijk alleen voor groene herinrichting opgenomen € 8 ton wordt tevens ingezet voor restauratie en herbestemming Stadsmuur Lage Loswal. Het betreft een integraal plan dat is besproken met het Waterschap Limburg en de provincie, conform het tussen Provincie en Gemeente overeengekomen bestuursconvenant en de daaruit

volgende subsidiebeschikking met betrekking tot de stedelijke inrichting van het centrum.

De financiële gevolgen van de herprogrammering zijn verwerkt in de grondexploitatie. Mede door het interne – en raadsonderzoek in 2016 en 2017 zijn de plankosten toegenomen en heeft een vertraging in de uitgifte van vastgoed (grond en panden) geleid tot meer rentelasten en nemen ook de kosten van tijdelijk beheer toe. Per saldo leidt dit tot een nadeel van ca. € 2,9 mln. op contante waarde wat past binnen de vastgestelde financiële kaders van de Herprogrammering.

Maaswaard

In 2017 hebben voortgangsgesprekken met de ontwikkelende partijen plaatsgevonden. Ontwikkelplannen voor drie locaties worden in 2018 nader getoetst aan financiële haalbaarheid en stedenbouwkundige inpasbaarheid. Het betreft de bouwlocaties aan de Veilingstraat, Molensingel (blok achter voormalige chocoladefabriek) en het bouwblok gelegen aan de Molensingel en grenzend aan het Stadskantoor. De bouwlocaties Weerdtoren en Nedinscopelein zijn uit de grondexploitatie gehaald, overeenkomstig het raadsbesluit van december inzake de Herprogrammering Stedelijk Centrum.

In 2017 is op basis van het in 2016 getekende convenant tussen gemeente en provincie over ontwikkeling van het centrum de provinciale beschikking afgegeven waarmee Venlo € 9,85 miljoen krijgt als provinciale investeringsbijdrage in de ontwikkelingen in Q4, Keulsepoort (museum e.o.) en Kazernekwartier.

2. Instrumentarium openbare ruimte

Het Handboek Openbare Ruimte Binnenstad heeft geen bestuurlijke status maar is wel ingezet als ambtelijk ontwerp kader bij herinrichting van de openbare ruimte in de binnenstad. De raad beoordeelt daarmee bij de kredietaanvraag van een inrichtings-plan in de binnenstad eveneens de voorgestelde kwaliteit

Het nieuwe reclamebeleid in de binnenstad, opgesteld in 2014, heeft problemen ondervonden door beperkte handhavingcapaciteit; dit heeft geleid tot een toename van ongewenste reclame-uitingen. De actualisering van de reclamenota voor gebieden buiten de binnenstad is uitgesteld vanwege andere prioriteiten en te geringe capaciteit. Er is evenwel een beleidskader om vergunningsaanvragen te beoordelen.

3. Uitvoeringsagenda stedelijk centrum

Met de provincie is intensief overlegd over uitvoering van prioritaire thema's en gebiedsimpulsen krachtens het convenant stedelijke ontwikkeling met zijn provinciale investeringsbijdrage (Q4, Kazerne, Museum van Bommel van Dam, en retail-innovatie). Daarnaast is de 'agenda binnenstad' in 2017 ook sterk beïnvloed door de sluiting van twee parkeergarages. Vermeldenswaard is nog het initiatief

InVenlo van enkele ondernemers om met e-bikes en -busjes een bezorgdienst te starten.

De uitvoeringsagenda is feitelijk de optelsom van activiteiten binnen dit én andere collegeproducten in het raadsprogramma Ontwikkeling centrumstad, dus ook bijvoorbeeld het collegeproduct Venlo Studentenstad - wij verwijzen hier naar de teksten bij die collegeproducten.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Bekendheid met ontwikkelplannen centrum		22,40	25,00	50,00	55,00	60,00
<p>Deze indicator geeft weer het % inwoners dat bekend is, volledig dan wel op hoofdlijnen, met álle vier de grote projecten (Q4, Maaswaard, Kazernekwartier en Museumkwartier) in de gemeente Venlo. De bekendheid per project: Kazernekwartier (2015 61%, 2017 60%) is licht gedaald; Q4 (2015 58%, 2017 56%) is licht gedaald; Museumkwartier (2015 33%, 2017 36%) is gestegen; Maaswaard (2015 35%, 2017 34%) is licht gedaald. Het is lastig de schommelingen te duiden. Het betreft de tweede meting en vooralsnog lijkt er geen aanleiding de streefcijfers voor 2018 en verder bij te stellen, mede vanwege de rond deze projecten in 2018 verwachte publiciteit (kabelbaan, museum van Bommel van Dam, Lage Loswal Q4). Bij de jaarrekening over 2018 zal de wenselijkheid van bijstelling opnieuw worden bezien.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Waardering ontwikkelplannen centrum		5,50	6,80	5,50	6,50	7,00
<p>Gemiddeld rapportcijfer van de inwoners van Venlo over de projecten Q4, Maaswaard, Kazernekwartier, en Museumkwartier, voor zover zij daarmee althans bekend zijn (zie vorige indicator) (tweejaarlijks, stadspeiling). Het cijfer vertegenwoordigt 'zeer goed' = 10 tot zeer slecht = 0 na correctie voor 'weet niet, geen mening'. Waardering in rapportcijfer uitgedrukt per project per meetjaar: Maaswaard (2015 6,7, 2017 6,5) is licht gedaald; Museumkwartier (2015 6,1, 2017 6,1) is gelijk gebleven; Q4 (2015 6,9, 2017 5,7) is sterk gedaald; Kazernekwartier (2015 5,0, 2017 4,3) is sterk gedaald. De voor 2018 voorziene dalende waardering is reeds in 2017 'bereikt'. Omdat echter in 2018 voor met name Q4 (lage Loswal) en Museumkwartier concrete resultaten zijn gepland, is er vooralsnog geen aanleiding de streefcijfers voor 2018 en verder bij te stellen.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In dit collegeproduct gaat het relatief weinig om wettelijke verplichtingen c.q. 'regulier werk', en juist in hoge mate om het realiseren van het eigen beleid en het werken aan ambities. Dat gebeurt dan per definitie, en zelfs in toenemende mate, in intensieve samenwerkingsprocessen met partners en stakeholders, zowel overheden als private partijen.

In 2017 was de samenwerking met de stakeholders in de majeure projecten als vanouds zeer intensief, enerzijds om de juiste voortgang in de planvorming te bereiken (Kazernekwartier), anderzijds om bestaande plannen te actualiseren c.q. te herprogrammeren (Q4 en Maaswaard). Voor Q4 zijn twee druk bezochte 'werkconferenties' gehouden. Vanuit de werkconferenties is medio 2017 een plan van aanpak opgesteld met de hoofdsporen 'fysiek-ruimtelijk' en 'leefbaarheid-veiligheid'. Rond dit laatste thema is de al ingezette aanpak BuurtBestuurt geïntensiveerd.

VenloPartners is als vanouds voorzien van middelen om de met hen afgesproken taken te kunnen uitvoeren.

NB: Binnen dit programma is vooral gewerkt 'in dienst van' de majeure projecten in het centrum. Overige gemeentebrede activiteiten die óók betrekking hebben op het centrum zijn verantwoord onder programma 9. Verkeer en bereikbaarheid (parkeren) en 10. Wonen en leefomgeving.

Wat heeft het gekost?

Verbeteren ruimtel. kwaliteit

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	5.721	5.330	93%	-391
Lasten	6.449	6.037	94%	412
Saldo baten en lasten	-728	-707	97%	21
Onttrekkingen aan reserves (baten)	4.736	4.736	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)	8.690	8.690	100%	
Saldo verrekening met reserves	-3.953	-3.953	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Verbeteren ruimtel. kwaliteit	-4.681	-4.660	100%	21

2.8.3

Venlo studentenstad

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen over de volle breedte van wat voor een 'studentenstad' nodig is de aantrekkelijkheid van Venlo als vestigingsplaats voor onderwijsinstellingen en studenten vergroten". Vanuit dit doel hebben wij in 2017 in drie resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen.

1. Huisvestingsvormen studenten binnenstad

De verwachte toename van WO- en HBO-studenten in 2020 is plus 2.000, onderverdeeld in 800 studenten UM University College en 1.200 studenten HBO (HAS 800, Fontys 400). Op basis daarvan verwacht Venlo in 2020 ongeveer 1.200 extra studentenkamers/ woningen nodig te hebben om studenten te faciliteren. Zoekgebied voor georganiseerde studentenhuysvesting is (periferie) binnenstad.

De lijst van mogelijke studentenpanden is in nauw overleg met de corporaties verder gescreend en geactualiseerd, en ook met particuliere initiatiefnemers zijn gesprekken voortgezet. De met Venlo Partners opgezette monitor studentenhuysvesting (website) voor het aanbod van zowel corporaties als particuliere eigenaren is in 2017 verder ingevuld.

Lebe City Campus is vóór de start van het nieuwe studiejaar opgeleverd (in totaal 110 wooneenheden). Eind 2017 viel ook het besluit bij de verbouwing van de Raad van Arbeid 28 studio's voor studenten / kenniswerkers te realiseren.

2. Onderwijshuysvesting

Aan de randvoorwaarden voor de voor de Universiteit Maastricht met haar bachelor-opleiding (University College, formeel gestart in 2016) beoogde locatie Raad van Arbeid is in 2017 voortdurend gesleuteld. Met de besluitvorming van eind dat jaar zal 2018 in het teken van verbouwing staan, terwijl het gebouw naar verwachting in 2019 daadwerkelijk in gebruik zal worden genomen.

Met Fontys zijn gesprekken over de intentie om het instituut op langere termijn te vestigen in het stedelijk centrum voortgezet, zij het low-key. Wel is eind 2017 met Fontys besproken hoe met name internationale studenten beter aan de stad verbonden kunnen worden, en hoe studieprogramma's nog beter zouden kunnen aansluiten op de economische kansen in stad en regio.

Vanuit relatiebeheer zijn concreet gesprekken gevoerd met de al gevestigde HAS om hun (doorgroei)wensen in de binnenstad waar nodig en mogelijk te faciliteren.

3. Studentenvoorzieningen

In overleg met de Onderwijsgemeenschap Venlo en Omstreken is de monitor met alle studentrelevante informatie inzake vervolgoopleidingen, stagemogelijkheden

en carrièreperspectieven verder uitgebouwd. De informatievoorziening richting studenten is in 2017 verder geprofessionaliseerd, onder andere door middel van het digitale studentenplatform met een app 'CheckVenlo' en een hieraan gekoppelde website. Samen met onderwijspartijen en woningstichtingen is ook het 'one-stopshopping'-informatiepunt verder geprofessionaliseerd. Het ter uitvoering van het amendement van december 2014 ontwikkelde specifieke studentensportprogramma is in deze producten ondergebracht.

Eind 2017 is een Studentenraad ingesteld met studenten van de HAS, de Universiteit Maastricht en Fontys.

Waar relevant zullen we bij de uitvoering van deze tactische doelstelling voortdurend spiegelen met de in 2015 verschenen nota 'Venlo als brandpunt van interactie'.

De belangrijkste partners waarmee wij deze doelstelling nastreven zijn: Universiteit Maastricht, Fontys, HAS, Provincie Limburg, woningbouwcorporaties, VenloPartners, sportinstellingen, horeca- en detailhandelssector.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal studentenwoningen	475,00	615,00	750,00	500,00	600,00	700,00
<p>Aantal huisvestingseenheden voor studenten (absoluut, jaarlijks). In de analyse wordt dat gelinked aan het totale aantal studenten. Alle waarden gebaseerd op de notitie Studentenhuisvesting Venlo, bekende bouwplannen, en opgaven van de onderwijsinstellingen. Streefwaarden en met name snelheid van realisatie zijn mede afhankelijk van (tempo) investeringen op basis van Campusontwikkeling, spoor 3.b. Faciliteiten, met name voor Q4. 2017 is lager dan begroot door een feitelijk lager aantal studenten dan geraamd en wijzigingen in de studiefinanciering; wel is dat jaar de LEBE City Campus opgeleverd. De streefcijfers vanaf 2018 zijn ten opzichte van eerdere waarden nu fors naar beneden bijgesteld, gebaseerd op opgaven van de onderwijsinstellingen zelf. Overigens zijn kleine initiatieven van kamerbewoning tot en met vier personen (geen procedure nodig) niet in beeld; ook is nog niet bekend wat het beleid van Fontys om Duitse studenten in Venlo te laten wonen heeft opgeleverd. -- .</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Waardering Venlo als studentenstad (studenten)						
<p>Tevredenheid van de in Venlo actieve studenten (jaarlijks). Is nieuwe indicator, monitor moet nog ontwikkeld worden, nulmeting moet nog plaats vinden. Afhankelijk daarvan én van (tempo) investeringen in Campusontwikkeling, spoor 3.b Faciliteiten, kunnen pas streefcijfers worden ingevoerd.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In dit collegeproduct gaat het relatief weinig om wettelijke verplichtingen c.q. 'regulier werk', en juist in hoge mate om het realiseren van het eigen beleid en het werken aan ambities. Dat gebeurt dan per definitie, en zelfs in toenemende mate, in intensieve samenwerkingsprocessen met partners en stakeholders, zowel overheden als private partijen.

We hebben in 2017 de volgende activiteiten uitgevoerd.

- Intensivering van de gesprekken met de provincie en de Universiteit Maastricht over onderwijshuisvesting voor de UM in het Raad van Arbeid-gebouw.
- Voor inzicht in het aanbod aan studentenhuisvesting zijn pandeigenaren actief benaderd voor een antwoord op de vraag of de informatie die zij hebben aangeleverd ook klopt en actueel is.
- We hebben diverse gesprekken gevoerd met initiatiefnemers voor studentenhuisvesting. Hierbij ging het zowel over gemeentelijk als particulier vastgoed.
- Met Fontys en HAS zijn vanuit relatiebeheer periodieke gesprekken gevoerd om hun (doorgroei)wensen waar nodig en mogelijk te faciliteren.

Wat heeft het gekost?

Venlo studentenstad

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten				
Lasten	56	76	136%	-20
Saldo baten en lasten	-56	-76	136%	-20
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Venlo studentenstad	-56	-76	136%	-20

2.9 Verkeer en Bereikbaarheid

Programma 09: Verkeer en Bereikbaarheid

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	6.267	6.816	109%	549
Lasten	5.497	5.513	100%	-16
Saldo baten en lasten	770	1.303	169%	532
Onttrekkingen aan reserves (baten)	150	23	15%	-127
Toevoegingen aan reserves (lasten)	500	500	100%	
Saldo verrekening met reserves	-350	-476	136%	-127
Totaal resultaat programma 09	420	826	196%	406

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Bereikb/verkeersveil stad/reg.	-536	-558	104%	-22
Resultaat Parkeervoorzieningen	956	1.384	145%	428
Totaal resultaat programma 09	420	826	196%	406

2.9.1

Bereikbaar/verkeersveil stad/reg.

Wat hebben wij bereikt?

Evenals voorafgaande jaren stond het bevorderen van de veiligheid en (multimodale) bereikbaarheid van regio en stad in 2017 hoog op de bestuurlijke en ambtelijke agenda en in de belangstelling van share- en stakeholders en de media. De volgende resultaten zijn te benoemen:

1. *Uitvoeren GVVP jaarschijf 2017*

De uitvoering van de GVVP jaarschijf 2017 heeft er onder andere toe geleid dat:

- Er is wederom een taakstellend budget van drie ton beschikbaar gesteld voor kleinschalige verkeerszaken in wijken en dorpen waardoor er vier ton resteerde voor verkeers- en vervoerszaken vanuit het GVVP.
- Er zijn diverse projecten opgestart, uitgevoerd en/of afgerond, waaronder de C2C rotonde kruising Roermondseweg-Terracottalaan in Steyl die als is het eerste verkeersproject in Limburg dat de titel Green Deal GWW 2.0 ontving en is er in samenwerking met de basisscholen en Veilig Verkeer Nederland een projectplan opgesteld om de verkeersveiligheid rondom schoollocaties aan te pakken, uitvoering hiervan is voorzien in de eerste helft van 2018.

2. *Ontwikkelen nieuw GVVP/RVVP (Trendsportal)*

Het meerjarige proces dat een nieuw mobiliteitsplan op regionale en lokale schaal moet opleveren heeft in 2017 onder andere de volgende (tussen)resultaten opgeleverd:

- In 2017 zijn, in aanvulling op de regionale workshop in 2016, lokale workshops georganiseerd en is meermaals in de gemeenteraden of -commissies het verhaal en de voortgang van Trendsportal besproken.
- Daarnaast heeft Trendsportal zich eind 2017 gepresenteerd aan verschillende stakeholders op diverse bestaande en zelf georganiseerde events en is een uitwisseling ontstaan met partners aan Duitse zijde.
- Eind 2017 is een animatiefilm opgesteld die de visie van Trendsportal (incl missie, waarden en doelen) verbeeld en tevens een interactieve infographic met daarin de voorlopige doelstellingen, mijlpalen, strategische programmalijnen en mogelijke projecten. Deze visie is eind 2017 het vaststellingsproces ingegaan in de diverse colleges en raden in de regio.

Voor meer informatie wordt verwezen naar www.trendsportal.nl

3. Versterken multimodale ontsluiting

De (lobby)inspanningen die in 2017 zijn geleverd om de multimodale ontsluiting te verbeteren hebben er onder andere toe geleid dat:

- Met het Rijk en de Provincie zijn Bestuursovereenkomsten Overwegproject Vierpaardjes getekend. Eind 2017 is de pre-realisatiefase gestart.
- In kader van Robuuste Brabandrouten is medio 2017 de laatste hand gelegd aan de aanleg van het ATB-w-systeem waarmee de Brabandrouten volledig beveiligd is tegen het door rood rijden
- De spoorverdubbeling Kaldenkirchen-Dülken heeft een hogere prioriteit gekregen in het Bundesverkehrswegeplan, waardoor een bouwstart voor 2030 wordt voorzien.
- In kader van SmartwayZ.nl is een shortlist met maatregelen (pakketten) vastgesteld, waaronder smartmobility, maatregelen Zaarderheiken / parallelbaan A73 en voorzieningen voor vrachtwagenparkeren.
- Op 13 november vond officiële opening plaats van de vrachtwagenparkeerplaats aan de James Cookweg in Venlo.
- De aanbesteding voor de realisatie van spooraanbinding van de Railterminal op het hoofdspoor heeft plaatsgevonden en de fietstunnel onder het spoor is in gebruik genomen.
- De onderhandelingen over de uitbreiding van de bargeterminal zijn afgerond.
- Medio juni 2017 is het rapport van het MIRT-onderzoek Goederenvervoercorridor opgeleverd. In vervolg daarop is bij het BO-MIRT in december 2017 het actieplan met prioritaire projecten vastgesteld. Spoorknooppunt Venlo is een van de prioritaire projecten.
- Eind december heeft staatssecretaris bekendgemaakt dat Min. IenW én VRR bereidheid hebben getoond om de huidige IC Eindhoven-Venlo én de Duitse RE13 (Venlo-Düsseldorf) tot één directe trein in 2025 aan te besteden.

Voor alle drie de thema's binnen dit collegeproduct geldt dat de Raad via een aantal Raadsinformatiebrieven regelmatig is geïnformeerd over de voortgang en resultaten.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Tellingen hoofdwegen (o.a. Maasbruggen)			2,20	2,20	2,20	2,20
<p>Verhouding tussen totaal aantal maaskruisend verkeer en verkeer op hoofdtoegangswegen. Bron: RWS en eigen tellingen. Voor 2016 en 2017 zijn nog geen gegevens beschikbaar. In 2015 bedroeg de verhouding 2,2. De ambitie is om verhoudingsgewijs niet meer verkeer door de stad te krijgen dus handhaving van de verhouding in 2015 (> 2,2).</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
OV gebruik			11.000,00	11.200,00	11.400,00	11.600,00
<p>Aantal in- en uitstappers treinstations Venlo, Blerick en Tegelen op een gemiddelde werkdag (busgebruik geen gegevens beschikbaar). Gegevens over 2015-2017 zijn niet beschikbaar. Bron: Arriva.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Containeroverslag water	78.000,00		85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00
<p>Betreft uitsluitend wateroverslag (containers uitgedrukt in TUE;s) omdat er in het verleden nog geen betrouwbare registratie van spooroverslag bestonden. De groei van de containeroverslag bij de bargeterminal was de afgelopen jaren ondanks de economische crisis aanzienlijk hoger dan in de havenvisie geraamd. In 2015 werd de bestaande capaciteit van 85.000 TUE maximaal benut. In 2016 leidde technische problemen ertoe dat een klant van de bargeterminal voor haar containeroverslag is overstapt naar een concurrerende terminal in Noord-Brabant. Hierdoor nam de containeroverslag af tot 78.000 TUE; desondanks 18.000 TUE meer dan in 2014. Cijfers over 2017 zijn nog niet beschikbaar, maar mogelijk zal door het incident bij de stuw in Grave ook in 2017 de capaciteit niet maximaal benut zijn geworden. Na realisatie van de uitbreiding van de bargeterminal zal de containeroverslag weer sterk toenemen. De huidige spoorterminal van TCT benut al enkele jaren haar maximale capaciteit vrijwel volledig (140.000/150.000 TUE); in 2017 is daarom een omgevingsvergunning aangevraagd voor een uitbreiding van de capaciteit tot 180.000 TUE. Bij de railterminal van Cabooter bedroeg de containeroverslag in 2015 60.000 TUE. Na realisatie van de Raiterminal op TPN zal de containeroverslag sterk toenemen.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

We hebben in 2017 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- We hebben concrete GVVP projecten uit GVVP jaarschijf 2017 (en eerdere jaarschijven) voorbereid en uitgevoerd en op lokaal niveau is intensief

contact geweest met diverse stakeholders, bijvoorbeeld met dorps- en wijkraden.

- Op regionaal niveau is intensief contact geweest met diverse stakeholders, waaronder andere regiogemeenten en SMART Logistics Centre Venlo (SMART LCV) in kader van Trendsportal en vanwege enkele lobby dossiers.
- Naast regionale samenwerking is in 2017 ook nadrukkelijk weer ingezet op bovenregionale samenwerking, waaronder met de provincie Gelderland (o.a. EGTC Rhine-Alpine) en de euregio rij-n-maas-noord (o.a. BVWP).
- Veel tijd is besteed aan lobby activiteiten voor de verschillende infrastructurele dossiers.
- We waren intensief betrokken bij voorbereiding van het BO-Mirt en hebben deelgenomen aan diverse MIRT-onderzoeken en –verkenningen.

Wat heeft het gekost?

Bereikb/verkeersveil stad/reg.

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	435	504	116%	69
Lasten	971	1.062	109%	-91
Saldo baten en lasten	-536	-558	104%	-22
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Bereikb/verkeersveil stad/reg.	-536	-558	104%	-22

De gerealiseerde saldo van baten en lasten is nagenoeg conform het begrote saldo. Zowel de gerealiseerde baten als lasten waren in beperkte mate hoger dan begroot.

2.9.2

Parkeervoorzieningen

Wat hebben wij bereikt?

In 2017 stond het product parkeren (binnenstad) hoog op de bestuurlijke agenda en in de belangstelling van zoveel stake- en shareholders en niet te vergeten de media.

De volgende resultaten zijn te benoemen:

- De Raad heeft in februari 2017 besluiten genomen over de aanpak van de parkeergarages en een principe-besluit tot verkoop van de gemeentelijke parkeergarages.
- De raad heeft in februari besloten tot het instellen van een parkeerfonds (€ 500.000,=)
- Begin 2017 zijn van vernieuwde gastvrije parkeertarieven ingevoerd, waaronder een maximaal dagtarief op straat en in garages, en zijn de parkeerabonnementen en –vergunningen versoepeld en vereenvoudigd.
- De parkeergarage Roermondsepoort is eind mei heropend, de parkeergarage Arsenaal is gesloopt en op de plaats van de parkeergarage Arsenaal is een tijdelijke parkeerplaats (circa 100 parkeerplaatsen) gerealiseerd
- In de stadsdeelcentra Tegelen en Blerick zijn in kader van uitbreiding van parkeerregulering blauwe zones ingevoerd en in het stedelijk centrum belparken . Daarnaast is gestart met de voorbereiding van de uitbreiding van het betaald parkeren en de blauwe zones rond het stedelijk centrum
- Eind 2017 is besloten om de parkeergarages Maaswaard, Nolensplein en Roermondsepoort definitief te verkopen aan Q-Park. Bovendien is eind 2017 het onderzoek Quick Scan Parkeren van de Rekenkamer in de Raad behandeld.
- Voor werknemers in de binnenstad wordt het terrein van de Veilingstraat, 50 parkeerplaatsen, ingezet

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Inrijdingen P-voorzieningen						
<p>Periode 2016-2017 stond in het teken van de vele veranderingen m.b.t. product parkeren, zoals sluiting en heringebruikname Roermondsepoort, sloop Arsenaalgarage en aanleg tijdelijk parkeerterrein, start herontwikkeling Arsenaalallocatie, invoering belparkeren en diverse blauwe zones, uitbreiden betaald parkeren stedelijk centrum. De nulmeting was nog niet uitgevoerd waardoor het definitief maken van indicatoren nog niet mogelijk was. Wel wordt er aan de volgende indicatoren voor 2018 gedacht: parkeeraanbod, piekbezetting, betalingsbereidheid en tevredenheid. In 2018 zal hier verder inhoud aan worden gegeven.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Parkeertickets straatparkeren						
<p>Zie toelichting vorige indicator.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Tijdsduur parkeren P-voorzieningen						
<p>Zie toelichting vorige indicator.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Tijdsduur straatparkeren						
<p>Zie toelichting vorige indicator.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

We hebben in 2017 ons niet beperkt tot de reguliere jaarlijks terugkerende activiteiten, en activiteiten die hebben geleid tot bovenstaande resultaten, maar ook intern volop ingezet op het verbeteren van bedrijfsprocessen om zo de gastvrijheid van het parkeerproduct te verbeteren. Zo hebben we de inhoudelijke sturing verbeterd door de invoering van programmasturing waarbij de programmamanager integraal verantwoordelijk is gemaakt voor het parkeerdossier. Voorgaande heeft er mede toe geleid dat er in 2017 sprake was van een positief resultaat.

Daarnaast is de raad, onder ander via de dagmail, regelmatig op de hoogte gehouden van het totale programma parkeren.

Wat heeft het gekost?

Parkeervoorzieningen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	5.832	6.312	108%	480
Lasten	4.526	4.451	98%	75
Saldo baten en lasten	1.306	1.861	142%	554
Onttrekkingen aan reserves (baten)	150	23	15%	-127
Toevoegingen aan reserves (lasten)	500	500	100%	
Saldo verrekening met reserves	-350	-476	136%	-127
Totaal resultaat collegeproduct: Parkeervoorzieningen	956	1.384	145%	428

Mede, maar niet uitsluitend, doordat er in 2017 volop is ingezet op het verbeteren van bedrijfsprocessen en de inhoudelijke sturing is verbeterd door de invoering van programmasturing is er in 2017 een aanzienlijk groter positief resultaat behaald dan begroot.

De parkeergarages, de parkeerterreinen en het straatparkeren leverden alle die meer inkomsten op dan begroot, terwijl in de FinRap nog werd uitgegaan van een negatief resultaat van € 200.000. Door meer bezoekers in het laatste kwartaal en een beter draaiende Roersmondsepoort is het eindresultaat € 75.000 hoger dan begroot. Ook is er € 430.000,- meer aan parkeergelden uit straatparkeren opgehaald. Daarnaast is er € 70.000 minder aan naheffingsaanslagen opgelegd dan begroot. In de FinRap werd een uiteindelijk voordeel uit straatparkeren verwacht van € 200.000,- Het eindresultaat is 178.000 hoger.

Terwijl in 2017 de inkomsten aanzienlijk groter waren dan begroot, bleven de uitgaven juist achter. Er zijn minder kosten gemaakt door het later openen van het Arsenaalplein. Ook kon als gevolg van de sluiting de parkeergarages Arsenaal en Roermondsepoort het eigen personeel efficiënter worden ingezet waardoor we sommige diensten niet hoefden in te kopen. Daarnaast is er in 2017 maar een beperkt aantal maatregelen (kerstversiering) uitgevoerd ten laste van het parkeerfonds.

2.10 Wonen en Leefomgeving

Programma 10: Wonen en Leefomgeving

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	10.487	10.745	102%	257
Lasten	17.458	18.266	105%	-808
Saldo baten en lasten	-6.971	-7.521	108%	-550
Onttrekkingen aan reserves (baten)	2.468	5.454	221%	2.986
Toevoegingen aan reserves (lasten)	2.067	4.250	206%	-2.183
Saldo verrekening met reserves	401	1.204	300%	803
Totaal resultaat programma 10	-6.570	-6.317	96%	253

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Aantrekkel. woon- en leefomg.	-3.894	-3.465	89%	429
Resultaat Cultuurhist. archeolog waarden	-305	-321	105%	-16
Resultaat Passend woningaanbod	-316	-684	217%	-368
Resultaat Omgevingskwaliteit	-2.055	-1.847	90%	208
Totaal resultaat programma 10	-6.570	-6.317	96%	253

2.10.1

Aantrekkel. woon- en leefomg.

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen voor onze huidige en toekomstige inwoners een aantrekkelijke woon- en leefomgeving creëren". Vanuit dat doel hebben we in 2017 in vier resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen.

1. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Door het afhandelen van, toezicht houden op en handhaven van aanvragen en meldingen van omgevingsvergunningen is een bijdrage geleverd aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Met als resultaat een beter, veiliger, duurzamer en mooier Venlo. Een gedeelte van deze taken is uitgevoerd door de Regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD) waarin Venlo participeert. Daarnaast zijn vergunningen verleend in het kader van de Wet Bodembescherming, zijn verzoeken om subsidie voor restauratie of renovatie van (gemeentelijke) monumenten en om planschade behandeld, en zijn klachten en meldingen afgehandeld die betrekking hebben op de leefomgeving. Door het houden van toezicht zijn milieu- en bouwincidenten voorkomen (denk aan opslag van gevaarlijke stoffen bij de bedrijven die niet voldoet maar ook aan constructiefouten die door toezichthouders zijn ontdekt).

Concreet zijn de volgende resultaten geboekt.

- Het Uitvoeringsprogramma vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken (VTH) 2017, inclusief de basistaken die zijn ondergebracht in het uitvoerings-programma van de Regionale Uitvoeringsdienst, is vastgesteld en grotendeels uitgevoerd. Er is minder bodem- en bouwtoezicht uitgeoefend vanwege capaciteitsproblemen waardoor een andere prioritering nodig was. Speerpunten bij het toezicht waren constructieve en brandveiligheid, horecatoezicht en opslag gevaarlijke stoffen bij transportbedrijven en tankstations.
- Er zijn 431 omgevingsvergunningen verleend en ruim 600 meldingen / ontheffingen zijn afgehandeld.
- Slechts 3 % van de vergunningen is van rechtswege ontstaan en de gemiddelde afhandelingstermijn van een omgevingsvergunningaanvraag bedroeg 69 dagen (incl. verlenging).
- Het Regionaal beleid bluswater en bereikbaarheid is vastgesteld.
- In het kader van het project herinrichting woonwagencentrales is op drie locaties gestart met het opheffen van illegale situaties door handhaving, het herinrichten van de locatie en het legaliseren van de nieuwe situatie.

- Het project kamerverhuur is voortgezet om de vanuit 2016 resterende illegale kamerverhuur (28% van de oorspronkelijke inventarisatie) aan te pakken.

2. Planinstrumentarium

Naar verwachting zal de volledige inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2021 plaatsvinden. In 2017 is gewerkt aan een pilot voor het maken van een gebiedsdekkend Omgevingsplan, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet - het Omgevingsplan vervangt te zijner tijd de bestemmingsplannen. De door de gemeenteraad in 2016 vastgestelde uitgangspunten en richtinggevend kader zijn in 2017 uitgewerkt tot een eerste concept Omgevingsplan voor het deelgebied Tegelen (woon- en centrumgebied), in de vorm van een praat- en discussiedocument. Dit is gedaan in nauw overleg en afstemming met het Ministerie, de VNG en andere experimenterende gemeenten.

Naast deze pilot is in 2017 gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet zelf, zowel voor de 'harde' aspecten (systemen, ICT) als de 'zachte' (cultuurverandering in de organisatie). Een startnotitie en plan van aanpak voor vijf uit te werken thema's (die aansluiten op een landelijk gehanteerde opzet) waren eind 2017 zo goed als gereed.

Ook is gewerkt aan reguliere bestemmingsplannen, die immers tot de Omgevingswet van kracht is nog steeds het bepalende planologisch-juridische kader voor ruimtelijke functies en initiatieven vormen.

De uitwerking van de zogenaamde KAN-bepaling (: gedeeltelijke ambtelijke welstandstoets/-beoordeling) is in 2017 formeel vastgesteld. De kapverordening is gedereguleerd; vergunningplicht is hierdoor grotendeels afgeschaft (afname aantal kapvergunningen met 80 %).

3. Groen-, natuur-, landschaps- en watersystemen

In regionaal verband (Provinciaal Omgevingsplan Limburg) is gewerkt aan de zogenaamde Delta-opgave in drie thema's: hoogwaterbescherming (Deltaprogramma Maas), bestrijding wateroverlast en droogte in het landelijk gebied (Deltaplan Hoge Zandgronden) en ruimtelijke adaptatie in het stedelijk gebied (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie). De regie bij deze opgaves lag bij provincie, waterschap en rijkswaterstaat, maar vergde stevige inzet van eigen ambtelijke capaciteit.

Klimaatadaptatie is een landelijke opgave, die echter juist op lokaal niveau van maatregelen moet worden voorzien. Het gaat om het counteren van vier dreigingen: wateroverlast, droogteplekken, opwarming/hittestress, en afname waterkwaliteit. Eind 2017 is met betrokken partners (: alle Noord- en Middenlimburgse gemeenten, Waterschap Limburg, Waterleiding-maatschappij Limburg) een 'stresstest klimaatbestendigheid' gestart. De resultaten zullen juni

2018 worden besproken op een 'klimaatconferentie'. Bij besluitvorming over het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018 is eind 2017 al een klein voorschot genomen over onvermijdelijk te treffen maatregelen.

Klimaatadaptatie maakt inhoudelijk deel uit van de beleidsnota 'Groen/Blauw' als uitwerking van de Ruimtelijke Structuurvisie. De raad heeft begin 2017 ingestemd met richtinggevende uitspraken als inhoudelijke kernen van de op te stellen nota. Deze zal 'spelregels' bevatten inzake het in cocreatie met onze inwoners omgaan met groen en water op buurt- en wijkniveau. Voor drie richtinggevende uitspraken (: Venlo klimaatbestendig; investeren in stedelijk groen en water; ecologisch groen- en waterbeheer) zijn in 2017 in opdracht van de raad scenario-berekeningen gestart. De nota wordt in 2018 opgeleverd.

In 2016 is een officieel verzoek ingediend bij de provincie voor uitbreiding van het Nationaal Park 'De Maasduinen' tot aan de A67. Dit heeft in 2017 nog niet tot resultaten geleid, wel is eind dat jaar een versterkte oproep aan de provincie gedaan hieraan medewerking te verlenen.

4. Milieu en duurzaamheid

In verschillende projecten/aanbestedingen (rotonde Steyl, inspecteren/reinigen riool, Teuniswijk) is het Ambitieweb Venlo Principes in 2017 als pilot zijnde toegepast. De rotonde in Steyl is ook daadwerkelijk gerealiseerd. Ook werd in 2017 de eerste C2C-fietsroute geopend. Met woningcorporaties actief in Venlo en provincie Limburg is de taskforce Duurzaam Wonen Venlo opgericht met als doel 'duurzaamheid/c2c' integraal mee te nemen in geplande werkzaamheden. Bij al deze trajecten is de in 2015 ingezette accent-verschuiving 'van reguleren naar stimuleren' voortgezet.

Na een tweede pilot in 2017 is in het najaar nog een enkele aanpassing aan het afvalinzamel-concept 'verbeterd scheiden' doorgevoerd. Naar verwachting kan het geteste systeem in de tweede helft van 2018 over de hele gemeente worden uitgerold, zodat vanaf 2019 iedereen van het systeem gebruik kan maken.

De regionale Visie Energie (acht gemeentes Noord-Limburg, als uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan), is eind 2017 als concept op route gebracht voor vaststelling. Venlose deelname in het windpark Greenport Venlo liep in september vertraging op door ontwikkelingen in het Kazernekwartier, eind 2017 is dat aandeel echter door Greenport Venlo overgenomen.

In 2017 heeft een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar de nul-situatie voor de milieuthema's Bodemkwaliteit, Geluidkwaliteit, Externe Veiligheid en Luchtkwaliteit; deze nulmetingen zijn vastgelegd en dienen als basis voor de Nota milieuaspecten duurzame ontwikkeling. Daarnaast is het proces beschreven waarbinnen de nota tot stand zal komen, waarbij nadrukkelijk aansluiting is gezocht bij de systematiek van de Omgevingswet.

Bij alle relevante deelpunten hierboven is optimaal het gedachtegoed van C2C als drijvende succesfactor voor sterke steden in de samenleving verspreid, en als

innovatief ontwerpprincipe voor zowel gebouwen als gebieden toegepast (zoals bijvoorbeeld C2C in de plannen Kazernekwartier is uitgewerkt), met als doel Venlo met dit thema blijvend als koploper op de kaart te zetten. Het C2C jaar 2017 heeft een belangrijke impuls gegeven aan de verdere positionering van Venlo als innovatieve stad en regio. Het stadskantoor heeft 19.000 bezoekers gehad waarbij het verhaal van Venlo is verteld. In het C2C jaar hebben 120 inspiratiesessies / bijeenkomsten / congressen / rondetafelgesprekken plaatsgevonden. Bedrijfsleven en inwoners bleken in toenemende mate bereid en in staat om verdere stappen te zetten. Zo heeft de Economic Development Board in 2017 C2C omarmd onder het motto 'Circular and beyond', waarmee de kans op snelle verspreiding van het C2C-gedachtegoed én -maatregelen bij onderwijsinstellingen en bedrijven sterk is toegenomen.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
<p>Waardering leefomgeving</p> <p>Gemiddelde score in acht waarderingsklassen (8-schaal) over vier aspecten: woonomgeving, basisvoorzieningen, en plusvoorzieningen (jaarlijks, bureau Louter: enquetes inwoners). Streefwaarden: verwachting dat wijkgericht werken tot meer tevredenheid leidt. -- De cijfers over 2017 zullen pas in mei 2018 (: rapportage bureau Louter) bekend zijn.</p>			4,60	4,70	4,80	4,80
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
<p>Tevredenheid omgevingskwaliteit</p> <p>Gemiddeld rapportcijfer over de aspecten 'schoon en groen', 'onderhoud wegen/paden' en 'speelvoorzieningen' (tweejaarlijks, stadspeling). Streefwaarden: aanname dat wijkgericht werken tot meer tevredenheid leidt, echter ook effect versoberingen onderhoud openbare ruimte ingeschat. De over 2017 ten opzichte van het streefcijfer gemeten lagere tevredenheid geeft nog geen aanleiding de streefcijfers bij te stellen, maar dit zal bij cijfers over 2018 mogelijk opnieuw bezien moeten worden.</p>		5,60	5,80	5,90	6,00	6,00

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Veel werkzaamheden die hebben geleid tot de boven vermelde resultaten komen uit 'regulier werk', vaak vanuit wettelijke verplichtingen. Dit geldt met name voor de thema's vergunningverlening/toezicht/handhaving en planinstrumentarium. Bij andere thema's is vaker sprake van beleidsvorming dan wel het werken aan ambities, en dat gebeurt dan per definitie, en zelfs in toenemende mate, in intensieve samenwerkingsprocessen met partners en stakeholders, zowel overheden als private partijen. Voorbeelden hiervan:

Groen-, natuur-, landschaps- en watersystemen:

- deelname aan het overlegorgaan Nationaal Park 'De Maasduinen', het Hoogwater Beschermingsprogramma, de Delta-programma's, in het Natuurpark Maas-Schwalm-Nette;
- met waterschap, provincie, terrein beherende instanties, LLTB, gezondheidszorg, RWS, Natuurpark MSN en onderwijsinstellingen is intensief samengewerkt rond uitvoeringsprojecten, maar ook ten behoeve van gezamenlijke advisering naar de rijksoverheid.

Milieu / duurzaamheid:

- deelname aan het bedrijvennetwerk 'Energiedaal Venlo';
- deelname aan de Regionale Energie Alliantie (doel: energiebesparing binnen bestaande particuliere woningvoorraad);
- deelname aan 'Duurzaam ondernemen door energiebewust ondernemen' (vanuit Innovatiehuis MKB Keyport, doel: energiebesparing bij ondernemers in het MKB te stimuleren).

De inspanningen ten behoeve van de verdere implementatie van het C2C-gedachtegoed zijn ook verantwoord in programma 6. Economie en toerisme.

(Meer) details inzake niet-majeure projecten zijn te vinden in de elders opgenomen 'Toelichting Grondexploitatiestaten'.

Wat heeft het gekost?

Aantrekkel. woon- en leefomg.

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	10.456	10.006	96%	-450
Lasten	14.912	14.952	100%	-40
Saldo baten en lasten	-4.457	-4.947	111%	-490
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.787	4.889	274%	3.102
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.224	3.407	278%	-2.183
Saldo verrekening met reserves	563	1.481	263%	919
Totaal resultaat collegeproduct: Aantrekkel. woon- en leefomg.	-3.894	-3.465	89%	429

Pilot omgevingsplan en Implementatie Omgevingswet

De implementatie van de omgevingswet en de pilot omgevingsplan hebben nog niet tot omvangrijke financiële verplichtingen gezorgd, aangezien er tot nu toe

beperkt externe (betaalde) deskundigheid is ingehuurd en geen externe opdrachten zijn weggezet. Dus zoveel mogelijk gewerkt met eigen medewerkers. Verder is de voorbereiding en uitwerking van de omgevingswet vertraagd vanwege een nog niet uitgekristalliseerde landelijke uitrol van de implementatie. Voor 2018 zijn wij voornemens om het Omgevingsplan (gebiedsdekkend voor geheel Venlo) te gaan aanbesteden. Dan is het zeer waarschijnlijk dat wel het volledige budget zal worden aangesproken. Afwijking is bij de FinRap reeds vermeld.

2.10.2

Cultuurhist.archeolog waarden

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving verhogen door behoud en benutting van erfgoed (cultuurhistorische en archeologische kwaliteiten)". Vanuit dat doel hebben we in 2017 in drie resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen.

1. **Erfgoedbeleid**

De nieuwe erfgoednota 'Erfgoud' is in 2017 opgeleverd; ook is gestart met de uitwerking van enkele centrale thema's in deelnota's.

De historische kwaliteit van de openbare ruimte is op een aantal plekken in de stad opgewaarderd, omwille van het vergroten van de aantrekkelijkheid van de stad; het betreft het zichtbaar maken van de Engerbeek, de smalspoortunnels, en de Luif (visualisatie). Een speciaal traject is 'Wonen boven winkels', waarbij het terugdringen van leegstand in het centrum wordt gecombineerd met het herbestemmen van erfgoed, al dan niet met gebruik van provinciale monumentensubsidies. Met behulp van een wervende brochure zijn eind 2017 gesprekken gestart met enkele eigenaren van panden in de binnenstad.

2. **Herbestemming en restauratie erfgoed**

Met bijdragen van provincie en gemeente is het majeure restauratie- en herbestemmingsproject de Arenborghoeve tot een goed einde gebracht. Drie andere projecten zijn in behandeling genomen voor uitvoering in 2018.

In samenspraak met de provincie is verder gewerkt aan restauratie en herbestemming van erfgoed omwille van het vergroten van de aantrekkelijkheid van de stad: Rondje Fort, vestingmuur 't Bat en Postkantoor.

3. **Instrumentarium / regelgeving**

Er is een vervolg gegeven aan het erfgoed-informatiesysteem. In de zin van communicatie zijn filmpjes gemaakt over Venloos erfgoed onder de titel 'verborgen verleden'. Met de vaststelling van de erfgoednota zijn ook de middelen die tot en met 2017 beschikbaar waren voor 2018 en verder gehandhaafd.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Zichtbaarheid (cultuur) historie in omgeving		74,20	75,00	78,00	78,00	78,00
<p>Gemiddelde consensus (% 'geheel of grotendeels mee eens') over de stellingen 'Venlo is een stad met mooie gebouwen' en 'Venlo is een gemeente met veel monumenten' (tweejaarlijks, stadspeiling). Nieuwe indicator, voor 2015 het eerste gemeten. Streefwaarden vanaf 2018 mede op basis van betrokkenheid van de stad bij de in 2017 afgeronde nota Erfgoed. Over 2016 is niet gemeten (geen stadspeiling).</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Aantal cultuurhistorische en archeologische trajecten	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
<p>Absolute aantal ingezette trajecten (jaarlijks, interne gegevens Ruimte en Economie). Nieuwe indicator. Streefwaarden op basis van ervaringsgegevens en het effect van implementatie van de Erfgoednota (2017).</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Er is actief gestuurd op restauratie en herbestemming van erfgoed met behulp van derde geldstromen. We hebben studies uitgevoerd naar (de haalbaarheid van) restauratie en herbestemming van erfgoed om projecten vlot te trekken. Er is geïnvesteerd in de bijzondere historische kwaliteit van de openbare ruimte (Ariënsplaats) en we hebben financieel bijgedragen aan diverse private restauratieprojecten. We hebben ook actief bijgedragen aan ondersteuning van initiatieven van historische verenigingen om erfgoed meer op de kaart te zetten (o.a. historische wandschildering parade, al gestart in 2016).

Er is historisch en archeologisch onderzoek en analyse uitgevoerd ten behoeve van majeure projecten (Kazernekwartier, Q4).

Wat heeft het gekost?

Cultuurhist.archeolog waarden

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	31	32	103%	1
Lasten	336	353	105%	-17
Saldo baten en lasten	-305	-321	105%	-16
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Cultuurhist.archeolog waarden	-305	-321	105%	-16

2.10.3

Passend woningaanbod

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen een gevarieerd en passend woningaanbod bieden aan huidige en toekomstige inwoners". Vanuit dat doel hebben we in 2017 in twee resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen aan de inspanningen van met name de woningbouwcorporaties.

1. Dynamisch woningbouwprogramma

In januari 2017 heeft het college het lokale afwegingskader woningbouwplannen vastgesteld, als nadere lokale uitwerking van de regionale structuurvisie wonen Noord-Limburg.

De dynamische woningbouwprogrammering is bijgesteld voor Q4 en Maaswaard naar aanleiding van de vaststelling van de herprogrammering stedelijk Centrum door de Raad in december 2017. De startersleningen zijn gecontinueerd, maar in 2017 is wel geconstateerd dat de in 2012 gebruikte afkoopmethodiek niet correct is verwerkt in de begroting. Dit bedrag (€ 296.000,-) wordt nu ten laste gebracht van de jaarrekening. Huisvesting van bijzondere woongroepen, zoals bijvoorbeeld statushouders en arbeidsmigranten en de aanpak van woonwagenlocaties zijn in 2017 opgepakt, waarbij Venlo participeert in de in 2017 opgestarte regionale taskforce voor wat betreft het adequaat huisvesten van arbeidsmigranten.

Verder was er in 2017 ook veel discussie rond (woon)projecten: Camper Village, het plan IJsvogelstraat/Karbinderstraat, de reductie van woningen in 't Ven - alle vroegem om extra overleg en/of besluitvorming door het college.

Opgeleverd werd de gerenoveerde Casinoflat (Woonwenz), en eind 2017 werd het hoogste punt van project De Staay (: 45 sociale huurwoningen) bereikt.

2. Relatiebeheer woningbouwcorporaties

De samenwerking tussen gemeente en corporaties is voortgezet en verder geïntensiveerd. In 2017 zijn de jaarlijks te maken prestatieafspraken met de corporaties vastgesteld, en is het uitvoeringsprogramma lokale woonvisie (meerjarig) vastgesteld. Daarnaast is het afgelopen jaar ingezet op het verbeteren van onze werkwijzen en samenwerking in projecten.

Dit resultaatgebied kent een hoog procesmatig karakter. Het gaat vooral om een intensief continu ambtelijk en bestuurlijk (overleg-, afstemmings- en besluitvormings)proces, met daarnaast enkele directe 'producten'. Een voorbeeld: er is intensief overlegd met corporaties over de lokale woonvisie, maar ook over speciale items als gemeenschapsaccommodaties, aangezien ook de corporaties hierin vanuit het verleden een rol en aandeel hebben.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Ontwikkeling aantal woningen	46.424,00	46.691,00	46.799,00	47.000,00	47.250,00	47.400,00
<p>Absolute aantal woningen ultimo peiljaar (jaarlijks, CBS / GEO). Realisatie 2015: december 2015. Streefcijfers op basis van indicator eerder raadsprogramma en bekende bouwplannen; inclusief studentenhuisvesting.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Ontwikkeling diversiteit woningen						
<p>Aantallen woningtypen binnen het totaal (jaarlijks, Woonmonitor provincie Limburg). Diversiteitstypen 2014 bekend, weergave vergt echter nog systeemaanpassing voor deze indicator, daarna streefwaarden bepalen. Indicatie (2014): appartement 30%, 2/1 kapwoning 15%, hoekwoning 14%, tussenwoning 26%, vrijstaande woning 13%, overig 2%.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Veel werkzaamheden die hebben geleid tot de boven vermelde resultaten komen voort uit wettelijke verplichtingen, vanuit het rijk (Woningwet) dan wel provincie (Provinciaal Omgevingsplan Limburg). Met die verplichtingen als grondslag was veel van het werk gericht op zorgvuldige afstemming met betrokken partners, regionaal de provincie en de overige gemeenten in Noord-Limburg, lokaal de woningbouwcorporaties.

Met name met die laatste partijen is ook intensief overlegd over voor Venlo relevante speciale aandachtsvelden zoals de aanpak van de woonwagenlocaties, de huisvesting van statushouders en arbeidsmigranten, de leegstand van maatschappelijk vastgoed, en hoe de door het rijk gewenste scheiding van wonen en zorg aan te pakken.

Wat heeft het gekost?

Passend woningaanbod

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Verschil
Baten		8		8
Lasten	354	730	206%	-376
Saldo baten en lasten	-354	-722	204%	-368
Onttrekkingen aan reserves (baten)	38	38	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	38	38	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Passend woningaanbod	-316	-684	217%	-368

Passend woningaanbod

Afkoopmethodiek Startersleningen: € 296K nadelig - In 2012 is gebruik gemaakt van de zogenaamde afkoopmethodiek voor het verstrekken van de starterslening. Niet de gemeente, maar SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) droeg toen zorg voor financiering van de startersleningen. De gemeente betaalde alleen een premie van 30% van elke lening aan SVn. Met de beschikbare middelen konden daardoor drie keer zoveel leningen verstrekt worden dan met de reguliere methode. Er is echter, naar nu blijkt, geen rekening gehouden met het feit dat betaalde premies niet terugvloeien naar de gemeenterekening van SVn. Hierdoor dient er alsnog voor een bedrag van € 296.000,- ten laste van de jaarrekening 2017 te worden gebracht. Na 2012 is overigens weer gebruik gemaakt van de reguliere methodiek en vloeien middelen wel weer terug naar de gemeenterekening.

2.10.4

Omgevingskwaliteit

Wat hebben wij bereikt?

De doelstelling van dit collegeproduct is: "We willen de kwaliteit van de leefomgeving in stand houden en waar mogelijk verbeteren". Vanuit dat doel hebben we in 2017 in vier resultaatgebieden het volgende bereikt c.q. bijgedragen.

1. **Geluidkwaliteit**

Een subsidie-aanvraag voor het saneren van 64 woningen aan de Kaldenkerkerweg in Tegelen, toegekend in 2016, is het hele jaar 2017 in procedure geweest bij het Ministerie; toekenning en daarmee project worden verwacht medio 2018.

In 2017 is gestart met de uitvoering van een gevelisolatieproject in opdracht van Greenport Venlo (één cluster van 5 woningen is nagenoeg afgerond, 23 woningen zijn in voorbereiding).

Toetsing van en advisering over initiatieven en aanvragen op het aspect geluidkwaliteit behoorden tot het reguliere werk.

2. **Luchtkwaliteit**

In 2017 is een subsidieaanvraag voorbereid voor het grensoverschrijdend project SHARE regio e-Carsharing/e-Bikesharing (Venlo, Roermond, Mönchengladbach en Kreis Viersen doen hier aan mee).

In de parkeergarage Maaswaard is het aantal laadplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen met zes uitgebreid tot in totaal veertien laadplaatsen.

De beleidsnota Laadinfrastructuur is vastgesteld. Deze nota geeft het kader en de criteria voor uitbreiding van e-laadpunten in de openbare ruimte én laadmogelijkheden voor particulieren.

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit is in 2017 definitief afgerond. Aan alle voorwaarden is voldaan.

Toetsing van en advisering over initiatieven en aanvragen op het aspect luchtkwaliteit behoorden tot het reguliere werk.

3. **Bodemkwaliteit**

Als actie vanuit het in 2016 vastgestelde Meerjarenprogramma Bodem en Ondergrond is voor twee aangetoond dat er geen saneringsnoodzaak bestaat; zij zijn daarmee afgevoerd van de spoedlijst.

In 2017 is de verkenning voor de noodzaak voor gebiedsgericht grondwaterbeheer, gestart in 2016, afgerond.

Er is veel capaciteit gestoken in het gezamenlijk optrekken binnen een aantal projecten (Milieubeleidsplan en Meerjarenprogramma Bodem) om de gevraagde

cultuuromslag in het kader van de Omgevingswet - van sectoraal naar integraal denken - te bewerkstelligen.

Toetsing van en advisering over initiatieven en aanvragen voor het aspect bodem behoorden tot het reguliere werk. Daartoe behoorde ook het verstrekken van bodeminformatie aan derden.

4. **Externe veiligheid**

Het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen rondom het emplacement, opgesteld in 2016, is in 2017 toegepast bij toetsing van plannen

De veiligheidsaspecten rondom het nieuw te bouwen windturbinepark zijn beoordeeld en vastgelegd in het relevante bestemmingsplan.

Het Uitvoeringsprogramma Impuls Omgevingsveiligheid is in 2017 opgesteld én uitgevoerd in opdracht van de RUD. Hiertoe behoorde het opzetten van een regionaal team en uitvoeringsprogramma voor het beheer van de risicokaart. Voor de uitvoering van externe veiligheidstaken is een set van kwaliteitscriteria regionaal uitgewerkt.

Toetsing van en advisering over initiatieven en aanvragen met veiligheidsvragen en het verantwoorden van het zogenaamde groepsrisico behoorden tot het reguliere werk.

De vorderingen met de Nota duurzame ontwikkeling milieuaspecten zijn in het eerste collegeproduct 'Aantrekkelijke woon- en leefomgeving' verantwoord.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Tevredenheid fysieke woonomgeving						
Deze indicator moet nog ontwikkeld worden op basis van de in 2018 vast te stellen Nota milieuaspecten (: bodem, geluid, lucht, externe veiligheid), waarna een nulmeting volgt. Pas daarna kunnen streefwaarden worden ingevuld.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Veel werkzaamheden die hebben geleid tot de boven vermelde resultaten komen uit 'regulier werk', vaak vanuit wettelijke verplichtingen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de toetsing en advisering van ruimtelijke initiatieven en aanvragen op de vier onderdelen van de omgevingskwaliteit.

Bij sommige thema's was ook sprake van beleidsvorming of –bijstelling of van uitvoering van projecten. Dat is per definitie, en zelfs in toenemende mate, gebeurd in intensieve samenwerkingsprocessen met partners en stakeholders,

zowel overheden als private partijen. De RUD moet hier met name worden genoemd. Ook inzake nieuwe landelijke afspraken voor omgevingsveiligheid en geluid bij emplacementen is intensief overleg gevoerd (landelijke projectgroep).

Wat heeft het gekost?

Omgevingskwaliteit

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	1	700	91206%	699
Lasten	1.856	2.232	120%	-375
Saldo baten en lasten	-1.855	-1.532	83%	323
Onttrekkingen aan reserves (baten)	643	527	82%	-116
Toevoegingen aan reserves (lasten)	843	843	100%	
Saldo verrekening met reserves	-200	-315	158%	-116
Totaal resultaat collegeproduct: Omgevingskwaliteit	-2.055	-1.847	90%	208

Bodemkwaliteit

Bij de Finrap is reeds aangegeven dat er 125.000 euro kan vrijvallen aan de algemene middelen, omdat er geen subsidieaanvragen in het kader van de bedrijvenregeling zijn ingediend.

2.11 Beheer openbare ruimte

Programma 11: Beheer openbare ruimte

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	21.251	21.469	101%	218
Lasten	36.501	35.424	97%	1.077
Saldo baten en lasten	-15.250	-13.955	92%	1.295
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.554	1.218	78%	-336
Toevoegingen aan reserves (lasten)		175		-175
Saldo verrekening met reserves	1.554	1.044	67%	-510
Totaal resultaat programma 11	-13.696	-12.911	94%	784

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Beheer.onderh.openbare ruimte	-13.261	-13.000	98%	262
Resultaat Beheer.onderh.gem.vastgoed	471	953	203%	482
Resultaat Geo-informatie	-905	-865	96%	40
Totaal resultaat programma 11	-13.696	-12.911	94%	784

2.11.1

Beheer.onderh.openbare ruimte

Wat hebben wij bereikt?

Strategische doelen

Het instandhouden van een aantrekkelijke, hele en veilige leefomgeving.

Tactische doelen

In de begroting 2017 - 2020 zijn onderstaande tactische doelstellingen en ambities opgenomen. Voor het programma "Beheer openbare ruimte" zijn dat:

- Het beheren en instandhouden van een aantrekkelijke, hele en veilige leefomgeving.
- Het inwinnen, registreren en beschikbaar stellen van gegevens over de openbare ruimte.
- Het beheren en instandhouden van het gemeentelijk vastgoed voor een aantrekkelijke woonomgeving.

Beheer Openbare Ruimte

Met betrekking tot de doelen en ambities op strategische en tactische niveau zijn verschillende resultaten bereikt, waaronder:

1. Basistaken
 - Vanaf 2015 heeft een structurele bezuiniging van ruim € 0,5 miljoen plaats gevonden. Het heeft in 2017 niet geleid tot calamiteiten omdat wij veel hebben ondervangen door tijdige inspecties, keuzes en ad-hoc werk. Echter laten de inspecties een achteruitgang in kwaliteit zien betreffende de onderhoudstoestand van de wegen en civiele objecten.
 - In 2017 is een lichtelijke daling (5%) te zien van de aantal meldingen t.o.v. 2016. De meldingen zijn een indicator van de beleving en waardering van bewoners die zij geven aan de openbare ruimten. Ook zijn de weersomstandigheden van dat jaar goed te herleiden in de hoeveelheid meldingen per kapitaalgoed. De lichtelijke daling van de meldingen in 2017 heeft te maken met minder verstopte kolken. Er waren namelijk minder piekregenbuien (korte intensieve regenbuien) zichtbaar dan in 2016. Toch zijn de aantal meldingen respectievelijk hoog wanneer je de vergelijking van voorgaande jaren erbij neemt. Dat heeft te maken met het achterstallig onderhoud aan de wegen, verharding, groen en bomen.
 - Het resultaat van de stadspeiling 2017 is gedaald met 0.1 naar 6.1 t.o.v. 2015 (6.2). De stadspeiling is een indicator van de beleving en waardering van bewoners die zij geven aan de openbare ruimten. De grootste daling, met (meer dan) 0,1 zijn; onderhoud aan perken en plantsoenen, straten, paden en trottoirs, schoonhouden (onkruid, rommel) en afvalinzameling. Op bijna alle fronten is de indicator gedaald. Dit ondanks dat het onderhoud gedaan is

volgens vastgesteld beeldkwaliteit. De daling is te verklaren aan de opeenvolgende taakstellingen en bezuinigingen die op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte doorgevoerd zijn.

- De uitstroom, doorstroom en bereikbaarheid bij calamiteiten in de stad is verbeterd door het dynamisch verkeersmanagement wat in gebruik is genomen en door verkeersregelininstallaties te verwijderen en/of te vernieuwen. Hiermee leveren we een bijdrage aan de strategische doel van programma 9 Verkeer en bereikbaarheid: 'het realiseren van een verkeersveilige en bereikbare stad en regio'.
- Er zijn een aantal onderhoudscontracten opgesteld en aanbesteed om aan de strategische doel te voldoen van dit programma. Er is nadrukkelijk aandacht geschonken aan efficiëntie, effectiviteit, innovatie, C2C doelstellingen, meldingenbeheer, SROI (Social Return On Investment) en milieueisen. Zo zijn de 4 maasveren aanbesteed om passanten te vervoeren, de exploitatie van milieustation is ingegaan, het onderhoud aan de bomen is opnieuw aanbesteed. Als tweede van Nederland is het onderhoudscontract, gebaseerd op resultaten, waarbij binnen 5 jaar de achterstand is weggenomen. Ook is het onderhoud van het openbaar groen, reiniging kolken en onkruidbeheersing op de verharding als een meerjarig integraal werkpakket aanbesteed. Tot slot is eind 2017 is de AVOI (Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur) vastgesteld. Deze vervangt de oude overeenkomsten met betrekking tot nuts- en telecomwerkzaamheden (kabels en leidingen) in de openbare ruimte. De AVOI geeft uniformiteit, een eerlijkere verlegregeling en gelijkwaardigheid tussen de verschillende partijen.
- Overige bereikte punten volgens zijn conform de begroting. Zie hiervoor paragraaf 2.11.3 Wat hebben we ervoor gedaan.

2. Planvormingen

- Het klimaat speelt steeds een grotere rol in de openbare ruimte. We merken dat het steeds harder en intensiever regent. Daarnaast is de stad gemiddeld 5 graden warmer dan het buitengebied. Hieraan is aandacht besteed in het oppakken van integrale kleine lokale projecten vanuit de aanpak 'groen voor grijs', waarbij verharding doelgericht wordt vervangen door openbaar groen.
- Na jaren van voorbereiding is begin 2017 de Deregulering van de kapverordening vastgesteld en in werking getreden. Eind 2017 is een aanvang gemaakt met een evaluatie van deze nieuwe kapverordening, om het bestuur over de werking te informeren.
- Al jaren ontwikkelt er een ziekte onder de kastanjabomen wat deze bomen onbetrouwbaar maakt. Er is een vervangingsplan voor zieke kastanjabomen in uitvoering gebracht om de veiligheid te borgen.

- Het grootschalige ‘vervangingsprogramma openbare verlichting’ is technisch opgeleverd. Waarbij 17.000 armaturen vervangen/ omgebouwd zijn en 1.800 lichtmasten zijn vervangen. Dit levert energiebesparing op van 31 %.
- Voor het onderhouden van civiele elementen en wegen is een meerjarenplanning en vastgesteld. Dit om efficiëntie, duurzaamheid, innovatie, structuur en vermindering van de achterstallige onderhoud te behalen. Zodat op een veilige manier van het wegennet gebruikte kan worden.
- In 2017 is in samenwerking met o.a. de brandweer een plan opgesteld voor structureel onderhoud blusvoorzieningen waardoor meerjarig budget is toegekend. Het onderhoud aan de blusvoorzieningen was namelijk al jaren minimaal en de veiligheid kon niet worden gegarandeerd. Hiermee worden ook overschrijdingen en ad-hoc werkzaamheden weggenomen.
- Is de subsidie ‘stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater’ van kracht. De evaluatie is in voorbereiding.
- De proef ‘omgekeerd inzamelen’ is voor de tweede jaar ingegaan. Ten behoeve van het terugdringen van de hoeveelheid restafval per inwoner, voor een optimale scheiding van papier, metaal, drinkpakken en restafval. Er is vooral aandacht geschonken aan het optimaliseren van de beoogde scheiding. Het uiteindelijke resultaat sluit aan bij de C2C doelstellingen.

Buurt- en wijkgericht werken

- In 2017 is een start gemaakt met de uitvoering van projecten (groot en klein) voortkomend uit buurt- en wijkgericht werken. d4 maasveren aanbesteed om passanten te vervoeren betekend dat de wensen van groepen burgers die mee willen denken in oplossingen gezamenlijk worden uitgewerkt tot projecten. Deze manier van werken raagt bij aan het woongenot van onze inwoners waar dan ook wederkerigheid van bewoners tegenover staat.
- Als vervolgstap in het Stadsdeelontwikkelingsplan Blerick hebben de gemeente en de woningcorporaties Antares en Woonwenz in 2016 een aanpakdocument ondertekend. Dit Stadsdeelontwikkelingsplan Blerick is in 2017 op uitvoeringsniveau uitgerold middels twee pilots;
 - in het complex Meidoornstraat zijn samen met bewoners naar de openbare ruimte gekeken;
 - de renovatie Molenbossen wordt de openbare ruimte integraal aangepakt in samenwerking met de bewoners en de woningcorporatie. Dit vanuit duurzaamheidsprincipes (toepassing C2C ambitieweb).

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Monitoring openbare ruimte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<p>Beoogd wordt een meting van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte door medewerkers van gemeente en inwoners. De waardes geven uitdrukking geven aan de gemiddelde kwaliteit. De ontwikkeling van deze monitoring en indicator blijkt complex en is daardoor nog niet afgerond.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Het aantal meldingen wateroverlast in een jaar	666,00	327,00	300,00	300,00	300,00	300,00
<p>Betreft een combinatie van het aantal meldingen over wateroverlast en verstopping van kolken (met wateroverlast tot gevolg). De hoeveelheid meldingen komen boven de begroting uit vanwege een langdurige natte periode. In 2017 was er minder spraken van incidenteel piekbuien zoals in 2016 het geval was.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Veroudering en slijtage (riool)stelsel	4,20		2,50	2,50	2,40	2,40
<p>Index geeft een beeld van het tempo van het verouderings- en slijtage proces van riolen. De af- en toename van de waardes geeft respectievelijk een beeld van de af- en toename van veroudering en slijtage. In 2016 een incidenteel flink hogere index. De gekozen onderhoudsmethode had een optimale verhouding tussen kosten en levensduur, maar bleek wel een negatieve invloed te hebben op de index.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Hoeveelheid restafval, mate van hergebruik (kilogram restafval per inwoner per jaar)	154,00	151,00	130,00	110,00	90,00	70,00
<p>Hoeveelheid restafval (kilogram restafval per inwoner per jaar). Basis hiervoor vormt het Materiaalbeleidsplan 2015 - 2020. Met de beoogde invoering van het project Omgekeerde afvalinzameling (OAI) in 2017 was voor 2017 een resultaat voorspeld volgens begroting. Het is niet gerealiseerd door de uitgestelde invoering.</p>						

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Afvalscheiding door burgers	70,00	69,00	73,00	76,00	79,00	82,00
<p>De mate waarin burgers hun afval scheiden wordt gekwantificeerd in procenten en is medebepalend voor de kosten van de afvalstoffenheffing. Basis hiervoor vormt het Materiaalbeleidsplan 2015 - 2020. De ontwikkeling in de invoering van het scheiden van afval gaat minder snel dan verwacht. Hierdoor is de realisatie van deze indicator in 2017 nagenoeg gebleven aan 2016 en lager dan begroot.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Service herbruikbare materialen (mate van tevredenheid burger)	70,00	69,00	70,00	70,00	70,00	70,00
<p>Basis voor deze indicator vormt het Materiaalbeleidsplan 2015-2020. Beoogd wordt de inwoners jaarlijks uitdrukking (percentage) te laten geven aan de tevredenheid over de afvalinzameling. Er is in 2016 en in 2017 een proef onder 525 huishoudens in hoog- en laagbouw uitgevoerd waarbij vooral de service op herbruikbare materialen is getoetst. Gemiddeld was 70% tevreden en 30% had twijfels. Deze waardering wordt de komende jaren als referentie aangehouden voor deze indicator.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Beheer Openbare Ruimte

- We anticiperen op wettelijke veranderingen, maatschappelijke behoeftes en op technologische ontwikkelingen, waardoor we onze taken en werkzaamheden tijdig (bij) kunnen sturen, om efficiënt en effectief resultaten en doelstellingen te realiseren.
- De openbare ruimte hebben we schoon, heel en veilig gehouden door beheer en onderhoud. Ook hebben we regie gehouden op de totale openbare ruimte, waaronder de kabels en leidingen en het milieustation.
- De teams Beheer Openbare Ruimte en Service Openbare Ruimte monitoren (zoals inventariseren en inspecteren) dagelijks de ontwikkelingen en veranderingen in de openbare ruimte. De medewerkers van de gemeente zijn belangrijke ogen en oren om deze ontwikkelingen en veranderingen waar te nemen. Zij hebben structureel contact te hebben met inwoners, bedrijven, bestuur, andere overheden en collega's en komen zo dicht bij de bewoners wat begrip over en weer geeft. Ook geeft het ons een betere gebiedskennis die meegenomen wordt in de uitvoeringsplannen.
- Deze integrale aanpak vindt plaats vanuit eigenaarschap, verantwoordelijkheid en vakmanschap. Hiermee streven we stap voor stap naar een hoger rapportcijfer (stadspeiling) voor de beleving / waardering van de kwaliteit van de openbare ruimte en stimuleren we zelfwerkzaamheid bij inwoners.

- Ook in 2017 is door vele medewerkers adequaat invulling gegeven aan verschillende bereikbaarheidsdiensten, in het kader van calamiteiten in de openbare ruimte, weekendreiniging, gladheidsbestrijding en hoogwatermaatregelen.
- We hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van beleidsprogramma's, zoals de 'nota Groen en Water', waarbij 3 door de Raad gekozen uitgangspunten met behulp van interne samenwerking worden uitgewerkt.
- Vanuit de exploitatie GRP hebben we uitvoering gegeven aan de aan de gemeentelijke afval- hemel en grondwatertaken volgens de doelstellingen in het GRP. Door de uitvoering van watertaken is het systeem naar de toekomst toe verbeterd, mede daardoor is op enkele locaties is de kans op wateroverlast verkleind en zijn emissies naar oppervlaktewater verlaagd. Daarnaast is er aangehaakt is op klimaatadaptatie volgens beleidsnota Groen en Water.
- We hebben een grote inventarisatie gedaan naar de huidige staat van de gemeentelijke bewegwijzering. Dit om meer zicht te hebben wat we hebben en de infrastructuur veilig te houden.
- Wij hebben projecten gerealiseerd in co-productie, participatie en zelfwerkzaamheid. Zo hebben we in het kader van buurt en wijkgericht werken een betere afstemming bereikt tussen intern betrokkenen, waardoor de wensen van burgers beter worden gekanaliseerd en makkelijker te vormen zijn tot projecten waarbij burgers en gemeenten samenwerken. Naast buurt- en wijkgericht werken hebben we ook onze eigen vervangingsbehoefte wat voortkomt uit inventarisaties of uit meldingen van bewoners. Vooral op het gebied van het openbaar groen, verkeerszaken en afvalinzameling zijn er tal locaties opgepakt samen met inwoners en zo invulling gegeven aan onderhoud, vervanging en renovatie.

Wat heeft het gekost?

Beheer.onderh.openbare ruimte

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	19.437	19.437	100%	
Lasten	34.016	33.244	98%	772
Saldo baten en lasten	-14.579	-13.807	95%	772
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.318	982	75%	-336
Toevoegingen aan reserves (lasten)		175		-175
Saldo verrekening met reserves	1.318	808	61%	-510
Totaal resultaat collegeproduct: Beheer.onderh.openbare ruimte	-13.261	-13.000	98%	262

Toelichting 2017

Beheer openbare ruimte

Saldo baten en lasten

Het saldo bevat de volgende opvallende verschillen ten opzichte van de begroting:

- Er is een positief resultaat behaald aan de inkomstenkant met betrekking tot het kapitaalgoed riolering. De positieve economische groei heeft een effect op hogere inkomsten rioolheffing van grootverbruikers. Daarentegen waren de werkzaamheden voor reiniging en inspectie van het riool in 2017 minder omvangrijk dan vooraf ingeschat. Per saldo heeft dit weinig effect op de baten en lasten omdat het verschil binnen de gesloten financiering van riolering naar de egalisatievoorziening GRP is gestort.
- Er is een positief resultaat behaald op buurt- en wijkgericht werken (€ 222.000,-). In 2017 startte we met buurt- en wijkgericht werken. Het afstemmen met bewoners en de voorbereiding van projecten vergt meer tijd, waardoor (deels) de uitvoering ervan niet in 2017 gerealiseerd is.
- In de Vorap was een nadelige prognose van € 0,2 miljoen voor het onderhoud verkeer afgegeven. Vanaf de begroting 2015 is een specifieke taakstelling doorgevoerd op het onderhoudsbudget verkeer, oplopend naar € 240.000 vanaf 2017. Vervolgens is bij de Finrap besloten om een naheffing van energielasten te onttrekken uit de reserve Openbare Verlichting. Op het einde van het jaar is er echter een éénmalige grote onvoorziene teruggaaf van teveel betaalde energieheffing over meerdere jaren ontvangen (zie eerste punt). Dit heeft ertoe geleid dat het onderhoudsbudget verkeer incidenteel met een positief resultaat van € 0,3 miljoen afsluit.
- In de Vorap was een nadelige prognose (€150.000,-) voor het onderhoud aan de bluswatervoorziening aangegeven. De wettelijke taak voor onderhoud bluswatervoorziening blijft namelijk bij de gemeente blijft en was geen budget aan toegekend (hiervoor is inmiddels vanaf 2018 structureel budget toegekend, zie RV 2018-10). Door het beperken van correctief onderhoud in 2017, incidentele teruggaven van energielasten alsmede als gevolg van een verrekening van de kosten voor brandkranen met voorgaande boekjaren, is uiteindelijk een positief resultaat van € 0,1 miljoen bereikt.
- De inkomsten bij begraven blijven achter wat een nadelige prognose gaf van €0,05 miljoen. Er zijn € 125.000 minder inkomsten (nieuwe begravingen en verlengingen van grafrechten). Er is € 25.000 meer uitgegeven aan onderhoud begraafplaatsen. Kortom begraven kostte € 150.000 extra t.o.v. de begroting en werd opgevangen in het totale product Service Openbare Ruimte.
- De kosten voor afval zijn dit jaar circa € 0,2 miljoen lager uitgevallen. Dit komt omdat het project Omgekeerd Afvalinzamelen pas in 2018 ten uitvoer zal worden gebracht. In 2017 zijn daarom slechts beperkt kosten gemaakt voor onderhoud en automatisering van containermanagement. Ook is hierdoor minder uitgegeven aan communicatiekosten. Echter door uitstel van het

project zijn er wel meer kosten gemaakt voor verbranding van restafval en het verwerken van grof huishoudelijk afval. Ook zijn minder inkomsten ontvangen, met name omdat de opbrengsten voor plastic lager zijn doordat er minder is ingezameld, er hogere afkeur is bij hoogbouw en ook de prijzen zijn gedaald.

- In de Vorap werd een nadelige prognose afgegeven van € 0.2 miljoen vanwege het achterstallig onderhoud aan wegen en civiele objecten (bruggen, trappen etc.). Deze prognose is niet uitgekomen omdat de raad besloot akkoord te gaan met een structurele budget € 1.1 miljoen mits er een meerjarenplan opgesteld wordt. Hieraan is een start gemaakt in 2017. Uiteindelijk is er een positief resultaat ontstaan van € 0,15 miljoen, wat deels te maken heeft met het toegekende budget voor het onderhoud op Trade Port Noord (TPN) wat niet geheel is uitgevoerd en een ander deel is te verklaren door het niet kunnen uitvoeren van enkele projecten. We hebben namelijk te maken met een lange voorbereidingstijd en seizoensgebonden werk.
- Het onderhoud van groen heeft een positief resultaat van € 0,165 miljoen. Dat heeft te maken met het niet kunnen uitvoeren van twee projecten i.v.m. de voorbereidingstijd en het plantseizoen. Ook de uitvoering van het nieuwe bomenonderhoudscontract heeft tot vertraging geleid dat in de komende jaren ingehaald dient te worden. Het bomenonderhoudscontract is nieuw; het is het tweede onderhoudscontract gebaseerd op resultaten. De opstartfase, interne afstemming en de afstemming met de aannemers vergde meer tijd, waardoor de uitvoering uitliep.
- Een deel van het verschil wordt veroorzaakt door loonkosten. Hierover wordt een toelichting opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Saldo verrekening met reserves:

Vanuit de verplichting om de opbrengsten afvalstoffenheffing volledig te besteden aan uitvoering van de wettelijke taak, wordt het verschil aan baten en lasten geëgaliseerd via de reserve afvalstoffenheffing. Gezien de toegelichte verschillen onder baten en lasten is er € 126.000 minder onttrokken aan de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing.

Zoals toegelicht bij de baten en lasten, heeft de incidentele teruggave van energiebelasting geleid tot een storting van € 175.000 in plaats van een onttrekking van € 262.000 in de egaliseringsreserve Openbare Verlichting.

2.11.2

Beheer.onderh.gem.vastgoed

Wat hebben wij bereikt?

- Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is niet geheel gerealiseerd conform planning. Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is op het gewenste niveau maar een deel loopt nog door in 2018.
- Het Stadskantoor heeft veel extra aandacht gevraagd door "kinderziektes" en het oplossen van enkele grote storingen.
- Het leegstaande vastgoed is actief in de "etalage" gezet. De website Venloverkoopt.nl is in het leven geroepen de te koop staande panden zijn ook zichtbaar te koop gezet. Afgelopen jaar zijn diverse panden verkocht.
- Het vullen van het beheersysteem is achtergebleven bij de planning vanwege onvoorziene werkzaamheden als gevolg van intern onderzoek (Q4 en parkeergarage) en WOB verzoeken.
- In het kader van de Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijnen zijn woningen aangekocht en is subsidie aangevraagd.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Gemiddeld conditieniveau vastgoed	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Conditie meting volgens NEN 2767. De waarde geeft uitdrukking aan de ontwikkeling van de conditie van het gemeentelijk vastgoed. De waarde 3 (op een schaal van 5) staat voor een redelijk onderhoudsniveau.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- Conform besluitvorming conditieniveau 3 (redelijk) op onderhoud gebouwen uitgevoerd
- Diverse panden (woningen en bedrijfspanden) en kavels aangeboden aan de markt en een aantal verkocht
- Actieve reclame campagne gevoerd voor verkoop vastgoed
- Professionaliseren makelaarsrol door inzet op actieve reclame en verkoop van vastgoed en reststroken
- Actief leegstandsbeheer op vastgoed
- Actualiseren systemen vastgoedbeheer
- Actualiseren en verbeteren werkproces Verkoop vastgoed
- Beheer diverse contracten (gesloten in eerdere jaren) inzake reclame uitingen op abri's en panelen

- Intensieve begeleiding van vastgoedontwikkelingen (bijvoorbeeld raadhuis Tegelen en Arcen, monumentaal schoolgebouw Sint Annastraat en de Commissaris)
- Actief beheer van vastgoed (ook grond)
- Deelname benchmark gemeentelijk vastgoed
- Uitvoering gegeven aan raads- en rekenkamer-onderzoek

Wat heeft het gekost?

Beheer.onderh.gem.vastgoed

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	1.814	2.010	111%	195
Lasten	1.580	1.292	82%	287
Saldo baten en lasten	235	717	306%	482
Onttrekkingen aan reserves (baten)	236	236	100%	
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves	236	236	100%	
Totaal resultaat collegeproduct: Beheer.onderh.gem.vastgoed	471	953	203%	482

Vastgoed

2.11.3

Geo-informatie

Wat hebben wij bereikt?

Alle basisinformatie van Venlo met een ruimtelijke component (locatie gebonden) die wettelijk verplicht zijn en/of die onze klanten nodig hebben voor het uitvoeren van hun taken (ambitie) zijn actueel, volledig en beschikbaar gesteld.

We kennen de volgende basisinformatie:

- Basisregistraties;
Basisregistraties (wettelijk) zijn een verzameling gegevens die binnen de overheid worden gebruikt om efficiënter te opereren en de dienstverlening aan burgers te verbeteren. De komst van basisregistraties heeft de kwaliteit van gegevens verhoogd. Door authentieke gegevens uit de basisregistraties te gebruiken beschikken organisaties altijd over de juiste en actuele gegevens voor hun werkprocessen en is het niet langer nodig eigen bestanden bij te houden. Deze gegevens worden eenmalig ingewonnen. Door deze te delen kunnen deze gegevens vervolgens meervoudig worden gebruikt. Er zijn verscheidene basisregistraties benoemd, die samen het stelsel van basisregistraties vormen. Het gebruik van gegevens uit de basisregistraties is niet vrijblijvend. Bij het vervullen van een publiekrechtelijke taak moeten deze gegevens worden gebruikt. Een belangrijke pijler om de betrouwbaarheid van de gegevens te verhogen is de verplichte terugmelding. Op het moment dat een afnemer van gegevens twijfelt aan de betrouwbaarheid van een gegeven uit een basisregistratie mag er van worden afgeweken. Voorwaarde is wel dat deze twijfel over de betrouwbaarheid van dit gegeven teruggemeld is aan de stelselbeheerder. Op basis van een melding kan een onderzoek worden ingesteld en kan zondig het gegeven worden gecorrigeerd.
- Kernregistraties;
Een kernregistratie kan aanvullende en actuele gegevens bevatten of andere gegevens om de werkzaamheden efficiënter te kunnen verrichten. Bij kernregistraties gelden dezelfde principes als bij de basisregistraties, maar dan alleen op gemeentelijk niveau. Niet de wet maar een collegebesluit bepaalt het verplicht gebruik. De gegevens van de kernregistraties voorzien in de eerste plaats in een lokale, gemeentelijke informatiebehoefte.
- Specifieke registraties;
Specifieke registraties worden geleverd op basis van een incidentele vraag (bijv. voor projecten). Na levering wordt de informatie ook niet verder bewaard. (o.a. voor projecten, vastgoed en bouwen)

De kwaliteit van de actualiteit en volledigheid van de diverse basis- en kernregistraties zijn verschillend van niveau. De landelijke ontwikkelingen op het gebied van de monitoring hiervan gaan langzamer dan wenselijk is. Hierdoor is het vaststellen van een indicatoren in 2017 niet behaald.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Kwaliteitsmonitor (monitoren van de kwaliteit conform wettelijke verplichting)	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
<p>Landelijk zijn er diverse indicatoren die iets zeggen over een bepaald aspect van kwaliteit van de individuele registratie. Toch wordt er nog steeds gezocht naar indicatoren die bruikbaar zijn om een algemeen beeld te krijgen van de kwaliteit van het stelsel van Basisregistraties. Definitieve indicatoren zijn dan ook nog niet vastgesteld. Recent onderzoek, dat is uitgevoerd door ICTU in samenwerking met het CBS naar de kwaliteit van het Stelsel van Basisregistraties, heeft de onderlinge samenhang (consistentie) zichtbaar gemaakt. De basisregistraties kunnen met deze resultaten bepalen tot welke concrete verbeteracties dit zal leiden. Daarnaast wordt gekeken om de kwaliteitsmeting periodiek te herhalen, zodat een reguliere cyclus van meten en verbeteren tot stand komt. De verwachting is dat de ontwikkeling van bruikbare indicatoren, die de kwaliteit van gegevens in het kader van basisregistraties inzichtelijk maken, de komende jaren een blijvend aandachtsgebied zal zijn.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Transparantie voor afnemers over de kwaliteit van de gegevens (volledigheid, feitelijke juistheid en actualiteit) in de basisregistraties	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Idem.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Volledigheid, feitelijke juistheid en actualiteit kernregistraties	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Idem.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- Het op orde brengen en houden van alle basis- en kernregistraties is en wordt constant gemonitord en daar waar noodzakelijk bijgestuurd.
- Het beschikbaar stellen van registraties via de NedBrowser (t.b.v. meervoudig gebruik en 24/7 beschikbaar voor onze klanten) is en wordt constant verder uitgebreid.
- In 2017 zijn de bestaande beheerregistraties van de Openbare Ruimte (wegen, groen en civiele kunstwerken ondergebracht in 1 integraal beheersysteem Revisie Beheer.

- De regionale samenwerking tussen Venlo, Horst en Venray (gegevenshuis) is geïntensiveerd. Op uitvoeringsniveau is daar waar het mogelijk was de samenwerking gezocht en gezamenlijk opgetrokken. In december 2017 is in het kader van het gegevenshuis het programmaplan vastgesteld om verdere concrete stappen te kunnen gaan zetten in regionale samenwerking, met als doel een gezamenlijk beheer van de basis- en kernregistraties van de Openbare Ruimte.

Wat heeft het gekost?

Geo-informatie

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten		23		23
Lasten	905	888	98%	17
Saldo baten en lasten	-905	-865	96%	40
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Geo-informatie	-905	-865	96%	40

2.12 Algemene middelen

Programma 12: Algemene middelen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	253.141	261.464	103%	8.323
Lasten	41.456	48.889	118%	-7.433
Saldo baten en lasten	211.685	212.575	100%	890
Onttrekkingen aan reserves (baten)	4.053	3.568	88%	-485
Toevoegingen aan reserves (lasten)	906	831	92%	75
Saldo verrekening met reserves	3.147	2.737	87%	-410
Totaal resultaat programma 12	214.832	215.312	100%	480

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Resultaat Uitkeringen gemeentefonds	114.861	117.089	102%	2.228
Resultaat Integr.uitkering.soc.domein	96.628	96.628	100%	
Resultaat Onroerende zaakbelasting	33.456	32.953	98%	-503
Resultaat Overige belastingen	1.256	1.775	141%	519
Resultaat Post onvoorzien	-434		0%	434
Resultaat Financiering	2.993	2.544	85%	-450
Resultaat Overige alg dekkingsmiddelen	1.867	1.628	87%	-239
Resultaat Overheadkosten	-35.795	-37.305	104%	-1.510
Totaal resultaat programma 12	214.832	215.312	100%	480

2.12.1

Uitkeringen gemeentefonds

Wat hebben wij bereikt?

De tactische doelstelling is een materieel en structureel sluitende (meerjaren)begroting. Dit betekent dat de begroting minimaal sluitend moet zijn en dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten (meerjarig). De gemeentebegroting wordt door de Provincie Limburg op dit uitgangspunt getoetst. Dit is een voorwaarde om in aanmerking te blijven komen voor repressief toezicht (het standaard toezicht).

In 2017 heeft de provincie geconcludeerd dat de gemeente Venlo aan de voorwaarden van meerjarig repressief toezicht voldoet (standaard toezichtkader). De jaarrekening sluit met een negatief rekeningssaldo van € 23,2 miljoen. Dit is het resultaat na bestemming rekening houdende met de verrekeningen met de reserves binnen de met de gemeenteraad gemaakte afspraken zoals de algemene grondreserve.

De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn één van onze belangrijkste inkomstenbronnen die hieraan een bijdrage leveren.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Materieel en structureel sluitende begroting (streefwaarde min. 1)	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
De waarde 1 of hoger geeft aan dat de structurele baten gelijk zijn aan of hoger zijn dan de structurele lasten.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Uitputting van de begroting (meerjarig rekeningssaldo; streefwaarde 0)	- 9.614.000,00	- 23.165.000,00	0,00	- 10.270.000,00	129.000,00	1.330.000,00
De streefwaarde geeft aan dat sprake is van een minimaal sluitende jaarrekening. Dit betekent dat de realisatiecijfers (de werkelijkheid) aansluit bij de begrotingscijfers.						

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Structurele exploitatieruimte (cf. definiëring BBV)	-1,00	-5,30	-3,80	-0,50	0,00	0,20
Deze indicator geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hierbij wordt het totaalbedrag aan structurele baten en lasten afgezet tegen het totaal aan baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en afschrijving) te dekken. De streefwaarde bedraagt $\geq 0\%$.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- De concrete financiële vertaling van de uitkeringen uit het gemeentefonds heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de mei-, september- en decembercirculaire;
- Er zijn diverse overleggen bijgewoond van belangenbehartigers en stakeholders waarbij input is gegeven in relatie tot de landelijke ontwikkelingen gemeentefonds;
- De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn ingezet als algemeen dekkingsmiddel;
- Monitoring van de realisatie van de vastgestelde bezuinigingstaakstellingen is onderdeel van de P&C cyclus. Niet realiseerbare taakstellingen zijn behandeld bij de kadernota, VoRaP, Begroting en de FinRap;
- Specifieke rijksbezuinigingen zijn doorgezet naar de doelgroep of gemeenschap;
- Specifiek toe te rekenen bezuinigingen en efficiëncykortingen welke concreet het gevolg zijn van taakmutaties zijn doorvertaald ten laste van de beleidsposten in de begroting. Rijksbezuinigingen en efficiëncykortingen die 'teruggedraaid' zijn, zijn 'teruggegeven' aan het betreffende beleidsterrein;
- Toepassing van de budgettaire spelregels
- In de paragraaf financiering wordt standaard een paragraaf opgenomen inzake de resultaten van verwerking derde geldstromen.

Wat heeft het gekost?

Uitkeringen gemeentefonds

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Verskil
Baten	114.861	117.089	102%	2.228
Lasten				
Saldo baten en lasten	114.861	117.089	102%	2.228
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Uitkeringen gemeentefonds	114.861	117.089	102%	2.228

De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn doorgerekend op basis van de mei-, september- en decembercirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het voordeel bedraagt per saldo € 2,2 miljoen. Het voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- € 1,9 miljoen voordelig als gevolg van een hoger accres. Accres is de koppeling van de uitkeringen aan de hoogte van de rijksuitgaven, het zogenaamde "Samen de trap op en samen de trap af met het Rijk". Dit voordeel van € 1,9 miljoen is eerder gerapporteerd als prognose.
- € 0,3 miljoen als gevolg van wijzigingen in hoeveelheden op maatstaven en compensatie van kosten voor verhoogde asielinstream. Tegenover dit laatste voordeel staan ook kosten verantwoord elders in de jaarrekening.

2.12.2

Integr.uitkering.soc.domein

Wat hebben wij bereikt?

De tactische doelstelling is een materieel en structureel sluitende (meerjaren)begroting. Dit betekent dat de begroting minimaal sluitend moet zijn en dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten (meerjarig). De gemeentebegroting wordt door de Provincie Limburg op dit uitgangspunt getoetst. Dit is een voorwaarde om in aanmerking te blijven komen voor repressief toezicht (het standaard toezicht).

In 2017 heeft de provincie geconcludeerd dat de gemeente Venlo aan de voorwaarden van meerjarig repressief toezicht voldoet (standaard toezichtkader). De jaarrekening sluit met een negatief rekeningssaldo van € 23,2 miljoen. Dit is het resultaat na bestemming rekening houdende met de verrekeningen met de reserves binnen de met de gemeenteraad gemaakte afspraken zoals de algemene grondreserve.

De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn één van onze belangrijkste inkomstenbronnen die hieraan een bijdrage leveren. De integratie uitkering Sociaal domein is onderdeel van de uitkeringen uit het gemeentefonds. De gemeenteraad heeft vastgesteld dat de integratie uitkering Sociaal domein onderdeel is van het budgettair kader Sociaal Domein.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Materieel en structureel sluitende begroting (streefwaarde min. 1)	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
De waarde 1 of hoger geeft aan dat de structurele baten gelijk zijn aan of hoger zijn dan de structurele lasten.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Uitputting van de begroting (meerjarig rekeningssaldo; streefwaarde 0)	-	-	0,00	-	129.000,00	1.330.000,00
De streefwaarde geeft aan dat sprake is van een minimaal sluitende jaarrekening. Dit betekent dat de realisatiecijfers (de werkelijkheid) aansluit bij de begrotingscijfers.						

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Structurele exploitatieruimte (cf. definiëring BBV)	-1,00	-5,30	-3,80	-0,50	0,00	0,20
Deze indicator geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hierbij wordt het totaalbedrag aan structurele baten en lasten afgezet tegen het totaal aan baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en afschrijving) te dekken. De streefwaarde bedraagt $\geq 0\%$						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- De concrete financiële vertaling van de integratie-uitkering Sociaal Domein als onderdeel van de uitkeringen uit het gemeentefonds heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de mei-, september- en decembercirculaire;
- Er zijn diverse overleggen bijgewoond van belangenbehartigers en stakeholders waarbij input is gegeven in relatie tot de landelijke ontwikkelingen gemeentefonds en integratie - uitkering Sociaal Domein;
- Mutaties in de integratie - uitkering in het sociaal domein zijn overeenkomstig het vastgestelde beleid doorvertaald naar het betreffende beleidsterrein ('het budgettair kader Sociaal Domein').

Wat heeft het gekost?

Integr.uitkering.soc.domein

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	96.628	96.628	100%	
Lasten				
Saldo baten en lasten	96.628	96.628	100%	
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Integr.uitkering.soc.domein	96.628	96.628	100%	

2.12.3

Onroerende zaakbelasting

Wat hebben wij bereikt?

De tactische doelstelling: de (meerjaren)begroting is voldoende wendbaar om tijdig te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. De onroerend zaakbelasting is een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente die een bijdrage levert aan deze doelstelling. Het gemeentebestuur bepaalt zelf wat de hoogte van de onroerendzaakbelasting is.

Vanaf 2015 is het woonlastenprincipe losgelaten. Dit betekent dat stijgingen of dalingen in de riool- en afvalstoffenheffingen worden ontkoppeld van de OZB. Er is gekozen voor een stabiele inkomstenraming. In 2017 is de OZB opbrengst met niet meer dan het inflatiepercentage gecorrigeerd.

Woonlasten:

De gemeentelijk woonlasten bestaan uit het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een woning met gemiddelde waarde in een gemeente betaalt aan Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing (reinigingsheffing), minus een eventuele heffingskorting. Sinds 2007 geeft het Coelo jaarlijks de Atlas van de lokale lasten uit. Deze atlas bevat een ranglijst waarin de woonlasten van alle gemeenten zijn gerangschikt van laag naar hoog (nummer 1 heeft de laagste lasten).

Venlo is in deze ranglijst in 2017 op positie 158 terecht gekomen, ten opzichte van plek 163 in 2016, 231 in 2015 en 240 in 2014. De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden bedragen in Venlo € 726 en bevindt zich ongeveer op hetzelfde niveau als het landelijk gemiddelde van € 724.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Belastingcapaciteit (conform definiëring BBV)	98,00	97,50	97,50	97,50	97,70	97,80

De OZB vormt voor de gemeente de belangrijkste eigen inkomstenbron. De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het geeft weer wat de ruimte is om belastingen te verhogen t.o.v. het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente. De streefwaarde bedraagt <=105%.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- Voor 2017 is de ozb - opbrengst met niet meer dan het inflatiepercentage verhoogd. Dit percentage is vastgesteld op 1,6%;
- De gemeente Venlo kent een belastingaanslag waarop de belangrijkste belastingen en heffingen op één aanslagbiljet worden verenigd. Het gaat om de OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en voor zover van toepassing de hondenbelasting. Heffing en invordering van belastingen is ondergebracht in de Gemeenschappelijke Regeling BsGW;
- In de paragraaf lokale heffingen van de rekening wordt uitgebreid ingegaan op het totaal van de lokale heffingen en worden deze in samenhang gezien.

Wat heeft het gekost?

Onroerende zaakbelasting

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	33.891	33.552	99%	-340
Lasten	435	599	138%	-163
Saldo baten en lasten	33-456	32-953	98%	-503
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Onroerende zaakbelasting	33-456	32-953	98%	-503

Baten € 0,3 miljoen nadelig

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 (€0,15 miljoen nadelig) en 2017 (€ 0,2 miljoen nadelig) zijn nog enkele grote bezwaren inzake de WOZ - waarde en is de zogenaamde woondelenvrijstelling afgewikkeld (de overheveling van panden van zorginstellingen van niet - woningen naar woningen). Het structurele effect bedraagt € 0,15 miljoen.

In de FinRap is een prognose afgegeven van € 0,15 miljoen nadelig zijnde het nadeel dat betrekking had op 2016.

Lasten € 0,2 miljoen nadelig

Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een aanzuivering van het Eigen Vermogen van de BsGW tot het niveau van het benodigde weerstandsvermogen. Als gevolg van de forse toename van de proceskosten is de laatste jaren het eigen vermogen negatief geraakt. Proceskosten zijn door zgn. WOZ-bureaus ingediende kosten die zij conform wetgeving in rekening mogen brengen bij BsGW. Deze bureaus maken namens burgers bezwaar tegen de door BsGW vastgestelde WOZ-waarden. In totaal gaat het hierbij om een bedrag ad € 1,6 miljoen waarvan het aandeel voor Venlo € 0,19 miljoen bedraagt.

Dit nadeel is eerder afgegeven bij de prognose in de FinRaP

2.12.4 Overige belastingen

Wat hebben wij bereikt?

De tactische doelstelling: de (meerjaren)begroting is voldoende wendbaar om tijdig te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. De overige belastingen is een inkomstenbron voor de gemeente die een bijdrage levert aan deze doelstelling. Het gemeentebestuur bepaalt zelf wat de hoogte van deze belastingen is.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Structurele exploitatieruimte (conform BBV)	-1,00	-5,30	-3,80	-0,50	0,00	0,20
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hierbij wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. Over het algemeen geldt dus als richtlijn: hoeveel te hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoeveel te gunstiger dit is voor de gemeente. De streefwaarde bedraagt $\geq 0\%$.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Omvang kapitaallastenplafond	37.342,00	34.478,00	34.478,00	34.600,00	34.542,00	34.428,00
Deze indicator heeft betrekking op de omvang van het plafond van de kapitaallasten uitgedrukt in euro's (x 1.000). Het totaal aan rente en afschrijvingen (kapitaallasten) in de begroting mogen niet hoger zijn dan het vastgestelde plafond.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

De gemeentewet biedt de mogelijkheid om naast de ozb belastingen te heffen. De overige belastingen die in 2017 door de gemeente Venlo zijn geheven zijn en op dit product (baten) verantwoord zijn:

- Hondenbelasting;
- Toeristenbelasting;

In de paragraaf Lokale heffingen van de rekening wordt uitgebreid ingegaan op het totaal van de lokale heffingen en worden deze in samenhang gezien.

Wat heeft het gekost?

Overige belastingen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	2.193	2.639	120%	447
Lasten	937	865	92%	72
Saldo baten en lasten	1.256	1.775	141%	519
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Overige belastingen	1.256	1.775	141%	519

Baten € 0,4 miljoen voordelig

Het voordelig incidenteel resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de toeristenbelasting. Na afloop van het 2e kwartaal 2017 zijn de definitieve overnachtingen over 2016 door de BsGW gerapporteerd. Hieruit blijkt dat het aantal werkelijke overnachtingen in 2016 fors hoger waren dan geraamd.

Dit voordeel is als prognose afgegeven in de FinRaP.

2.12.5

Post onvoorzien

Wat hebben wij bereikt?

De tactische doelstelling is: het beschikbaar hebben van voldoende middelen (weerstandscapaciteit) voor het opvangen van de geïdentificeerde risico's, waarbij de risicobereidheid is: "Venlo is geen risicomijdende gemeente". De post onvoorzien is één van de componenten van de weerstandscapaciteit voor het opvangen van risico's die zich effectueren.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Ratio weerstandsvermogen	0,68	0,01	-0,01	0,86	0,86	0,93
<p>Wij streven naar een ratio van 1,0 (er zijn voldoende middelen om alle risico's af te dekken). De ratio weerstandsvermogen is gebaseerd op de cijfers en uitgangspunten van de (meerjarenbegroting) en zijn daarmee geen streefwaarden maar signaalwaarden. De streefwaarde bedraagt $\geq 1,0$.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Grondexploitatie (conform BBV)	4,00	5,00	3,00	2,00	2,00	2,00
<p>Deze indicator geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en wordt uitgedrukt als een percentage. De grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor (toekomstige) projecten om deze op termijn te verkopen hebben zij een schuld. Wanneer de waarde van de grond laag is, loopt een gemeente relatief weinig risico maar is er relatief weinig waarde om de schuld te kunnen verlagen bij grondverkoop. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer de verkopen worden geëffectueerd. De streefwaarde is $< 35\%$.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Solvabiliteitsratio (cf. BBV)	14,00	9,00	9,00	10,00	10,00	11,00
<p>Deze indicator drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee de weerbaarheid van de gemeente aan. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio geeft weer welk deel van de waarde van de stad (investeringen) gefinancierd is met eigen geld. Hoe hoger de ratio hoe groter het deel van de investeringen welke gefinancierd zijn met eigen geld. De streefwaarde bedraagt $\geq 20\%$.</p>						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is het beleidsuitgangspunt vastgesteld inzake de post onvoorzien. De post onvoorzien is gekoppeld aan de effectuering van geïdentificeerde risico's;
- De post onvoorzien, begroot € 538.500, is in 2017 aangewend voor:
 - Aanschaf 3 flexibele camera's in het kader van handhaving van de openbare orde (RB 2017-48), VoRaP 2017 ad € 15.000;
 - Kosten vooronderzoek raad Q4 (RB 2017-48), VoRaP 2017 ad € 89.000.

Wat heeft het gekost

Post onvoorzien

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten				
Lasten	434		0%	434
Saldo baten en lasten	-434		0%	434
Onttrekkingen aan reserves (baten)				
Toevoegingen aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Post onvoorzien	-434		0%	434

Post onvoorzien

De post onvoorzien, in 2017 begroot op € 538.500, is in 2017 aangewend voor:

- Aanschaf 3 flexibele camera's in het kader van handhaving van de openbare orde (RB 2017-48), VoRaP 2017 ad € 15.000;
- Kosten vooronderzoek raad Q4 (RB 2017-48), VoRaP 2017 ad € 89.000.

Per saldo is er voor € 0,1 miljoen aanspraak gemaakt op de post onvoorzien waardoor er een voordeel optreedt van € 0,4 miljoen. Dit is een incidenteel voordeel ten opzichte van de prognose in de FinRap.

2.12.6

Financiering

Wat hebben wij bereikt?

De tactische doelstelling is: de schuldpositie van de gemeente bevindt zich op een acceptabel niveau.

In de paragraaf Financiering wordt op tactisch niveau uitgebreid ingegaan op de schuldpositie.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Solvabiliteitsratio (conform definiëring BBV)	14,00	9,00	9,00	10,00	10,00	11,00
<p>Deze indicator drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee de weerbaarheid van de gemeente aan. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio geeft weer welk deel van de waarde van de stad (investeringen) gefinancierd is met eigen geld. Hoe hoger de ratio hoe groter het deel van de investeringen welke gefinancierd zijn met eigen geld. De streefwaarde bedraagt $\geq 20\%$.</p>						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Grondexploitatie (conform BBV)	4,00	5,00	3,00	2,00	2,00	2,00
<p>Deze indicator geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en wordt uitgedrukt als een percentage. De grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor (toekomstige) projecten om deze op termijn te verkopen hebben zij een schuld. Wanneer de waarde van de grond laag is, loopt een gemeente relatief weinig risico maar is er relatief weinig waarde om de schuld te kunnen verlagen bij grondverkoop. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer de verkopen worden geëffectueerd. De streefwaarde is $< 35\%$.</p>						

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Netto schuldquote (conform definiëring BBV)	83,00	84,00	91,00	88,00	91,00	91,00
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de netto schuldenlast ten opzichte van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de inkomsten, des te meer schulden een gemeente in theorie kan aangaan. De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer of minder bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. De streefwaarde bedraagt <130%.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (cf. BBV)	69,00	75,00	82,00	79,00	81,00	82,00
De hoogte van de schuld wordt ook bepaald door het verstrekken van gelden aan derden. Daarom wordt de netto schuldquote ook weergegeven waarbij de gelden aan derden gecorrigeerd worden. De streefwaarde bedraagt < 100%.						
Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Netto schuld per inwoner	3.175,00	3.189,00	3.478,00	3.696,00	3.747,00	3.718,00
Deze indicator betreft de netto schuld afgezet tegen het aantal inwoners uitgedrukt in euro's per inwoner.						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

- Er zijn in 2017 geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De investeringsuitgaven zijn gefinancierd vanuit de beschikbare financieringsmiddelen;
- Wij gaan behoudend om met het verstrekken van leningen aan derden. In 2017 is er per saldo € 19 miljoen ontvangen aan aflossingen door derden. Dit wordt met name veroorzaakt doordat als gevolg van de vervlechting van de entiteiten in de Noordwesthoek de leningen aan TPN en Villa Flora zijn afgelost ad € 38,3 miljoen. Vervolgens is een nieuwe financieringsconstructie aangegaan, waarbij aan de nieuwe entiteit BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo door haar aandeelhouders gezamenlijk een vaste geldlening is verstrekt van € 70 miljoen. Het aandeel van Venlo in deze financiering is € 19,25 miljoen;
- Het kapitaallastenplafond is niet overschreden;
- Het liquiditeitenbeheer heeft plaatsgevonden door monitoring van de liquiditeitspositie en sturing op liquiditeitsprognoses;
- In de paragraaf bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op het programma verbetering bedrijfsvoering. Op basis van de prioritering is actualisatie van het beleidskader investeringsbeleid en 'verstrekken van leningen en garanties'

doorgeschoven. Zowel de processen als de bestuurlijke informatievoorziening is in 2017 op deze onderdelen verbeterd en verder geïmplementeerd;

- De structurele taakstelling op de kapitaallasten van € 250.000 is in 2017 concreet ingevuld bij de VoRap en begroting;
- De schuldquotes en het kengetal grondexploitatie bevinden zich onder de door uw raad vastgestelde streefwaarden en onder de VNG afgegeven richtlijn. De solvabiliteitsratio bevindt zich substantieel onder de door uw raad vastgestelde streefwaarde en bevindt zich aan de zeer lage kant.

Wat heeft het gekost?

Financiering

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	4.996	5.898	118%	902
Lasten	2.003	3.354	167%	-1.351
Saldo baten en lasten	2.993	2.544	85%	-450
Onttrekking aan reserves (baten)				
Toevoeging aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Financiering	2.993	2.544	85%	-450

Baten € 0,9 miljoen voordelig

Het incidenteel voordelig resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- 'Boekwinst' verkoop en aankoop participaties fonds 'Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers' (APPA) ad € 0,7 miljoen over de periode 2007 - 2017. De verkoop- aankooptransactie heeft geen nadelig effect op de waarde van het fonds en aan de transactie zijn ook geen kosten verbonden. In de prognoses van de FinRaP is dit voordeel uitgebreid toegelicht;
- Een voordeel van € 0,2 miljoen als gevolg van hogere dividendinkomsten aandelen Enexis en de BNG bank;
- Een nadeel van € 0,2 miljoen als gevolg van de afwaardering deelneming Publiek Belang Electriciteitsproductie BV (€ 0,1 miljoen) en liquidatie Limburgs Liquiditeitsfonds (€ 0,1 miljoen);
- Voor 2017 heeft er een actuariële waardeberekening plaatsgevonden voor wat betreft de pensioenkosten wethouders. Op basis van deze waarderekening valt er een bedrag vrij (voordelig) van € 0,2 miljoen uit de voorziening pensioenkosten wethouders;

In de prognose van de FinRap werd op dit collegeproduct rekening gehouden met een voordeel van € 0,9 miljoen.

Lasten € 1,3 miljoen nadelig

Het incidenteel nadelig resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- minder door te belasten rente aan grondexploitaties van € 0,2 miljoen;
- minder door te belasten rente (kapitaallasten) ad € 0,5 miljoen aan producten als gevolg van lagere investeringsuitgaven dan verwacht. Dit betreft een incidenteel nadeel van administratieve aard binnen dit product, omdat de lagere doorbelasting tegelijkertijd tot gevolg heeft dat er lagere rentelasten verantwoord worden op de programma's i.c. de producten waar de kapitaallasten tot uitdrukking komen (daar treedt een voordelig resultaat op). Per saldo gemeentebreed budgettair neutraal. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar onderdeel 4.4 Centrale toelichting kapitaallasten.
- Het niet realiseren van bezuinigingstaakstellingen van € 0,52 miljoen. Zoals vermeld bij de prognoses in de VoRaP en FinRaP zijn de volgende bezuinigingstaakstellingen niet gerealiseerd:
 - o taakstelling inkoop € 0,12 miljoen nadelig;
 - o taakstelling deregulering / minder toezicht / bureaucratie € 0,25 miljoen nadelig;
 - o taakstelling subsidiebeheer € 0,16 miljoen

2.12.7 Overige alg dekkingsmiddelen

Wat hebben wij bereikt?

Onder dit collegeproduct worden de programma onderdelen opgenomen die (nog niet) aan een beleidsinhoudelijk programma zijn toe te rekenen op basis van concrete maatregelen en/of concernbrede posten die betrekking hebben op alle programma's.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Geen indicatoren gedefinieerd voor dit collegeproduct						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Onder dit collegeproduct worden de programma onderdelen opgenomen die (nog niet) aan een beleidsinhoudelijk programma zijn toe te rekenen op basis van concrete maatregelen en/of posten.

Wat heeft het gekost?

Overige alg dekkingsmiddelen

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten		2		2
Lasten	1.280	1.110	87%	170
Saldo baten en lasten	-1.280	-1.108	87%	171
Onttrekkingen aan reserves (baten)	4.053	3.568	88%	-485
Toevoegingen aan reserves (lasten)	906	831	92%	75
Saldo verrekening met reserves	3.147	2.737	87%	-410
Totaal resultaat collegeproduct: Overige alg dekkingsmiddelen	1.867	1.628	87%	-239

Lasten € 0,2 miljoen voordelig

Dit incidentele voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door minder uitgaven aan het Individueel LoopbaanBudget (ILB) (per saldo € 0,7 miljoen). Bij de prognose bij de FinRaP hebben wij aangegeven dat ter dekking van de

Personeelskostenbegroting wij verwachten dat een bedrag van € 0,8 miljoen zou

kunnen vrijvallen op basis van de verwachte aanwending van het budget voor berekening van het generatiepact en voor ontwikkelingsgerichte opleidingen van de medewerkers. Tegenover het voordeel ILB van € 0,7 miljoen staat een nadeel van € 0,5 miljoen in verband met het instellen van een voorziening voormalig personeel.

Verrekening reserves € 0,4 miljoen nadelig

Per saldo ontstaat er een incidenteel nadelig resultaat doordat er voor een bedrag van per saldo € 0,4 miljoen minder verrekend wordt met de reserves ten gunste van de exploitatie. Dit wordt veroorzaakt door:

- Reserve Individueel LoopbaanBudget (ILB) € 0,1 miljoen nadelig. Voor het jaar 2018 wordt nog een bedrag van € 0,1 miljoen beschikbaar gehouden voor kosten die in 2018 nog gemaakt gaan worden als gevolg van het najl effect aflopende ILB verplichtingen en kosten t.a.v. het generatiepact. Daarna wordt overeenkomstig eerdere besluitvorming de reserve opgeheven;
- Reserve reorganisatiekosten € 0,3 miljoen. Er wordt minder uit de reserve reorganisatie onttrokken omdat er voor hetzelfde bedrag minder kosten gemaakt zijn voor wat betreft uitgaven mobiliteitscentrum.

2.12.8

Overheadkosten wat hebben wij bereikt

Een ingrijpende wijziging van de wet- en regelgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dat de lasten en baten van overhead met ingang van 2017 niet meer afzonderlijk worden toegerekend aan de beleidsprogramma's. De lasten en baten van overhead worden centraal verantwoord op dit collegeproduct. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en kosten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn Huisvesting, Management, Financiën, Personeel & Organisatie, Inkoop, Juridische zaken, Control, Interne en Externe communicatie, Bestuurszaken en ondersteuning. Op deze wijze wordt inzicht gegeven in de concernbrede kosten overhead en daarnaast is door een éénduidige systematiek een betere vergelijking mogelijk met andere gemeenten.

De te bereiken doelstellingen van de gemeente Venlo zijn primair gericht op de ontwikkeling van onze stad en haar wijken, de omliggende dorpen en alle inwoners. Overhead is ondersteunend aan deze doelstellingen. Wij richten ons op effectieve en efficiënte inrichting van de overhead.

Indicator	JR 2016	JR 2017	2017	2018	2019	2020
Geen indicatoren gedefinieerd voor dit collegeproduct						

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Verwezen wordt naar de paragraaf bedrijfsvoering van de programmarekening 2017.

Wat heeft het gekost

Overheadkosten

bedragen x €1.000

	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Baten	572	5.656	989%	5.084
Lasten	36.367	42.961	118%	-6.594
Saldo baten en lasten	-35-795	-37-305	104%	-1.510
Onttrekking aan reserves (baten)				
Toevoeging aan reserves (lasten)				
Saldo verrekening met reserves				
Totaal resultaat collegeproduct: Overheadkosten	-35-795	-37-305	104%	-1.510

bedragen x €1.000

Organisatieproduct		Begroting na wijziging 2017	Rekening 2017	%	Vershil
Facility management	Baten	46	35	76%	-11
	Lasten	1.044	845	81%	199
Groot materieel	Baten		52		52
	Lasten	1.112	1.170	105%	-58
Huisvesting	Baten	38	39	102%	1
	Lasten	5.522	5.340	97%	182
Informatiemanagement	Baten	190	5.021	2642%	4.831
	Lasten	4.941	10.071	204%	-5.130
Personeel en organisatie	Baten		10		10
	Lasten	1.614	1.458	90%	155
Totale overheadkosten afdelingen	Baten	298	500	168%	202
	Lasten	22.134	24.076	109%	-1.942
Saldo overheadkosten		-35-795	-37-305	104%	-1.510

Overheadkosten

Baten € 5 miljoen voordelig en lasten € 6,5 miljoen nadelig

In 2017 was er nog geen sprake van een aparte entiteit voor wat betreft de samenwerking ICT - NML. De kosten en baten zijn verantwoord in de jaarrekening van de gemeente Venlo, het gaat hierbij om afgerond € 4,5 miljoen zowel lasten als baten.

Het verschil in de overheadkosten van per saldo € 1,5 miljoen wordt op hoofdlijn verklaard door:

- Lagere kosten facility management ad € 0,2 miljoen inzake catering, repro, automatiseringskosten en uitbestedingen;
- Lagere huisvestingskosten ad € 0,2 miljoen als gevolg van minder klein onderhoud en minder exploitatiekosten van de panden;
- Per saldo een nadeel van € 0,4 miljoen op informatiemanagement o.a. als gevolg van een technische stabielere ICT omgeving voortvloeiende uit de geaccordeerde kosten toekomstvisie (begroting/kadernota) en lagere baten. Dit is onderdeel van de afgegeven prognose in de FinRaP;

Het restant nadeel is per saldo het gevolg van hogere personele lasten en het minder kunnen toerekenen van overheadkosten aan projecten dan verwacht. Dit nadeel is onderdeel van de totaalanalyse op de personele lasten zoals opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Bijlage I Overzicht kapitaallasten

Onderstaand zijn de kapitaallasten weergegeven welke direct op een collegeproduct zijn verantwoord.

Collegeproduct	bedragen x € 1.000		
	Afschrijving	Rente	Totaal
Aantrekkel. woon- en leefomg.	276	511	787
Adequate leeromgeving	2.313	2.098	4.411
Arbeidsmarktparticipatie	15	17	32
Armoedebeleid	3	5	8
Beheer.onderh.gem.vastgoed	72	446	518
Beheer.onderh.openbare ruimte	3.440	2.438	5.878
Bereikb/verkeersveil stad/reg.	100	40	140
Bestuur	115	152	267
Bevord.Agrof.log.en maakindus.	0	9	9
Bevorderen toerisme	1	1	2
Cultuurhist.archeolog waarden	7	5	12
Financiering	17	733	750
Gemeentearchief	43	26	69
Geo-informatie	102	15	117
Grootstedelijke functies	797	973	1.770
Inkomensondersteuning	0	0	0
Kleinschalig cult initiatieven	61	45	107
Levenszaken	43	7	50
Onroerende zaakbelasting	4	0	5
Ontwikkelen bedrijventerreinen	173	2.058	2.232
Overheadkosten	2.979	1.986	4.965
Parkeervoorzieningen	1.025	1.032	2.058
Passend woningaanbod	0	35	35
Sociale Basisondersteuning	1.848	1.532	3.380
Sociale Wijkteams	0	4	4
Sportvoorzieningen	996	826	1.821
Veiligheid	11	7	17
Verbeteren ruimtel. kwaliteit	7	1.347	1.354
Totaal	14.449	16.351	30.800

Bijlage II Toelichting onderhanden werk inzake grondexploitaties

Voor de waardering van de grondvoorraad en grondexploitaties, vorming van voorzieningen, en (gedeeltelijke) winstneming zijn de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van toepassing. Deze voorschriften zijn onderstaand nader toegelicht.

De boekwaarde/waardering van de grondvoorraad wordt bepaald door de aankoopwaarde te vermeerderen met de kosten bouwrijp maken, rente etc. en te verminderen met de opbrengst van de verkochte gronden en overige inkomsten. De onderhanden projecten van het Grondbedrijf worden gewaardeerd tegen de integrale kostprijs verminderd met de gedeclareerde termijnen (o.a. verkoopopbrengsten en subsidies).

Met betrekking tot winstneming (nieuwe regelgeving BBV 2016) blijven de 3 bekende voorwaarden van kracht: a) het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; b) de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; en c) de kosten zijn gerealiseerd. Daarna moet via de POC methode (percentage of completion) winst worden genomen.

Zodra bij een grondexploitatie een nadelig resultaat wordt geconstateerd, wordt een rentedragende voorziening ter hoogte van de contante waarde per balansdatum voor dit nadelig resultaat gevormd.

De grondexploitaties van majeure projecten worden minimaal een maal per jaar herzien. Van de overige projecten worden deze normaal eenmaal per jaar herzien. Indien ontwikkelingen daartoe aanleiding geven volgt een tussentijdse herziening.

Het verwacht resultaat in de jaarrekening 2017 is op basis van de meest recente herzieningen en bedraagt op eindwaarde -/- € 35,3 miljoen, zie bijlage VIII.1. Ten opzichte van het gecalculerde resultaat van -/- € 31,3 miljoen zoals opgenomen in de jaarrekening 2016 is dit een daling van € 4,0 miljoen. Dit wordt verklaard door het neerwaarts bijstellen van de resultaten van Q4 (€ 3,1 mln) en Venlo Centrum Zuid (€ 0,8 mln) voornamelijk als gevolg van de herprogrammering van het stedelijk centrum.

Deze resultaten betreffen momentopnamen (going-concern). Binnen de projecten wordt ernaar gestreefd om in geval van een nadelige prognose het project alsnog budgettair neutraal te realiseren. Bij een positief resultaat is het streven het resultaat te maximaliseren. Uitdrukkelijk wordt vermeld dat bovenstaande verwachte resultaten grotendeels geprognosticeerd zijn en soms pas op lange termijn kunnen worden gerealiseerd. Deze resultaten zullen nog daadwerkelijk moeten worden gerealiseerd. Hierbij spelen met name de risico's als gevolg van wijzigende economische omstandigheden een grote rol.

Resultaten behaald op grondexploitaties komen conform bestendig beleid ten gunste c.q. ten laste van de Algemene Grondreserve en de Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten. Het totale saldo van beide bedraagt ultimo 2017 € 41,8 miljoen. Vervroegde winstneming, conform voorschriften BBV, vond in 2017 niet plaats. Wel werd uit het budget restwerken (van reeds afgesloten exploitaties) € 0,6 miljoen in de grondreserve gestort. In 2017 zijn zes nieuwe grondexploitaties gestart en drie kleinere grondexploitaties met een budgettair neutraal resultaat administratief afgesloten, zie hiervoor bijlage VIII.5.

De Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten is conform voorschriften gebaseerd op de contante waarden per 31 december 2017 en is in 2017 toegenomen met € 4,3 miljoen. Dit is vrijwel volledig het gevolg van de reeds vorig jaar aangekondigde herprogrammering stedelijk centrum. De voorziening is rentedragend zodat de geprognosticeerde verliezen per einddatum van een grondexploitatie kunnen worden gedekt. De Algemene Grondreserve bedraagt € 4,4 miljoen. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Lopende exploitaties, gemeentelijk deel:

Grondbedrijf 2017	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2017	2017	Boekwaarde 31/12 2017
Grex gemeente majeur	49.107	7.543	56.650
Grex gemeente overig	-2.306	489	-1.817
Totalen	46.801	8.032	54.833

De boekwaarde van de majeure grondexploitaties stijgt per saldo met € 7,5 miljoen. De grootste investeringen werden verantwoord in exploitaties Q4, Trade Port West, Veegtes, Kazernekwartier en Venlo Centrum Zuid. Dit betreft voornamelijk plan- en rentekosten evenals kosten voor grondwerken en bouw- en woonrijpmaken. Aan de opbrengstenkant vonden ontvangsten plaats in het kader van subsidies en grondverkoop (in Veegtes).

Naast de majeure grexen heeft het grondbedrijf ook een aantal kleinere gemeentelijke exploitaties in haar portefeuille. De geboekte kosten zijn hier voornamelijk plankosten en opbrengsten betreffen grondverkopen. Voor een uitgebreide toelichting op de majeure projecten en de totaallijst grondexploitaties verwijzen we naar de betreffende bijlagen VIII.2 t/m VIII.4.

Lopende exploitaties, faciliterend deel:

Grondbedrijf 2017	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2017	2017	Boekwaarde 31/12 2017
Grex faciliterend	332	137	469
Totalen	332	137	469

Onder de groep grex faciliterend staan separaat de met derden aangegane exploitatieovereenkomsten verantwoord. Aansluitend aan de woningbouw worden de overeengekomen werken uitgevoerd. De geraamde kosten worden gedeeltelijk bij het aangaan van de overeenkomsten door de exploitanten voldaan of na afloop van het werk door de gemeente gefactureerd. In principe loopt de gemeente in het kader van exploitatieovereenkomsten geen risico.

Voorziening:

Grondbedrijf 2017	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2017	2017	Boekwaarde 31/12 2017
Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten	-33.105	-4.253	-37.358
Totalen	-33.105	-4.253	-37.358

Met ingang van 2015 wordt de Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten, hierin worden de voorziene tekorten van de lopende grondexploitaties tegen contante waarde opgenomen, in de totaalstelling van het Onderhanden werk Grondbedrijf meegenomen. Deze wordt in mindering gebracht op het totaal. De aanvulling van de voorziening in 2017 betrof voornamelijk de gevolgen van de herprogrammering in Q4 en VCZ / Maaswaard.

Totalen:

Grondbedrijf 2017	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2017	2017	Boekwaarde 31/12 2017
Totalen inclusief Voorziening	14.028	3.916	17.944

De post Onderhanden Werk van het grondbedrijf bedraagt per balansdatum 31.12.2017 € 55,3 miljoen. Rekening houdend met de Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten, derhalve € 17,9 miljoen.

Raming nog te maken kosten en opbrengsten:

Grondbedrijf 2017	Verdere raming (* € 1.000)		
	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat
GreX gemeente majeur	47.099	-68.539	35.210
GreX gemeente overig	3.828	-2.137	-126
GreX faciliterend	1.754	-1.970	253
Totalen	52.681	-72.646	35.337

In aansluiting op de boekwaarde per ultimo balansdatum 31 december 2017 is het natuurlijk van belang welk resultaat de grondexploitaties uiteindelijk behalen. Bovenstaand is het uiteindelijke resultaat op eindwaarde van alle projecten grondbedrijf weergegeven. Voor de exploitaties met een verwacht negatief resultaat is conform voorschriften een voorziening gevormd tegen de resultaten op contante waarde.

Voor de verdere planning van de exploitaties verwijzen we naar de individuele toelichtingen in de bijlagen grondbedrijf, verderop in deze jaarrekening.

Overigen grondbedrijf:

Grondbedrijf 2017: Overig	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2017	2017	Boekwaarde 31/12 2017
MVA Voorraden grondbedrijf	3.150	0	3.150
MVA Bedrijfsgebouwen	6.622	0	6.622
Voorziening Commissaris	-2.622	-600	-3.222
Voorziening Restwerken	-4.025	686	-3.339

Met ingang van de balans van 2014 is afgesproken de volgende onderdelen van het grondbedrijf elders op de balans te verantwoorden: De grondvoorraden, het object "de Commissaris" (beide onder Materiële Vaste Activa) en de Restwerken (deze wordt onder Voorziening Restwerken gerubriceerd). Voor object de Commissaris is sinds 2015 ook een voorziening getroffen in verband met afwaardering tot taxatiewaarde. In 2017 vond een verdere storting in de voorziening plaats op basis van een nieuwe taxatie.

Bijlage III Conversietabel programma's - producten

Realisatie 2017

bedragen x 1.000

Programma	Collegeproduct	Baten	Lasten	Totaal
01 Bestuur & Publieke dienstverl.		6.555	10.592	-4.037
	Bestuur	150	4.002	-3.852
	Gemeentearchief	3	677	-674
	Levenszaken	3.557	3.449	107
	Regionale samenwerking	252	691	-440
	Werken voor derden	2.594	1.773	821
02 Openbare orde en Veiligheid		236	9.038	-8.802
	Brandweezorg	33	6.658	-6.625
	Crisisbeh. & rampenbestrijd.	12	211	-199
	Veiligheid	191	2.169	-1.978
03 Participatie & werkgelegenheid		48.709	82.468	-33.759
	Arbeidsmarktparticipatie	1.934	25.325	-23.392
	Armoedebeleid	78	7.851	-7.773
	Inkomensondersteuning	46.698	49.292	-2.595
04 Zorg en Welzijn		11.018	148.764	-137.746
	Beschermd wonen	2.264	48.603	-46.340
	Gezondheid van burgers	619	6.513	-5.893
	Sociale Basisondersteuning	6.095	26.771	-20.676
	Sociale Wijkteams	2.040	66.877	-64.837
05 Onderwijs en Jeugd		4.854	16.077	-11.223
	Adequate leeromgeving	487	10.672	-10.184
	Competentie ontwikkeling	3.314	3.897	-582
	Toezicht op competentieontw.	1.053	1.509	-456
06 Economie en Toerisme		5.716	11.121	-5.404
	Bevord.Agrof.log.en maakindus.	26	1.072	-1.045
	Bevorderen toerisme	2	494	-492
	Ontwikkelen bedrijventerreinen	5.687	9.427	-3.739
	Versterken reg.Kennisinfrastr		128	-128

o7 Sport- en Cultuurbevordering		3.255	9.299	-6.044
	Kleinschalig cult initiatieven	26	1.103	-1.078
	Sportontwikkeling	674	1.791	-1.117
	Sportvoorzieningen	2.556	6.404	-3.849
o8 Ontwikkeling Centrumstad		11.013	24.565	-13.551
	Grootstedelijke functies	947	9.762	-8.815
	Venlo studentenstad		76	-76
	Verbeteren ruimtel. kwaliteit	10.066	14.726	-4.660
o9 Verkeer en Bereikbaarheid		6.839	6.013	826
	Bereikb/verkeersveil stad/reg.	504	1.062	-558
	Parkeervoorzieningen	6.335	4.951	1.384
10 Wonen en Leefomgeving		16.199	22.516	-6.317
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	14.894	18.359	-3.465
	Cultuurhist.archeolog waarden	32	353	-321
	Omgevingskwaliteit	1.227	3.074	-1.847
	Passend woningaanbod	46	730	-684
11 Beheer openbare ruimte		22.688	35.599	-12.911
	Beheer.onderh.gem.vastgoed	2.246	1.292	953
	Beheer.onderh.openbare ruimte	20.419	33.419	-13.000
	Geo-informatie	23	888	-865
12 Algemene Middelen		265.032	49.720	215.312
	Financiering	5.898	3.354	2.544
	Integr.uitkering.soc.domein	96.628		96.628
	Onroerende zaakbelasting	33.552	599	32.953
	Overheadkosten	5.656	42.961	-37.305
	Overige alg dekkingsmiddelen	3.569	1.941	1.628
	Overige belastingen	2.639	865	1.775
	Uitkeringen gemeentefonds	117.089		117.089
Eindtotaal		402.114	425.771	-23.656

Bijlage IV Conversietabel taakvelden - producten

Realisatie 2017

bedragen x 1.000

Taakveld	Collegeproduct	Baten	Lasten	Totaal
Bestuur		2.588	5.751	-3.164
	Bestuur	150	4.002	-3.852
	Regionale samenwerking	252	691	-440
	Werken voor derden	2.186	1.058	1.128
Mutaties reserves		18.083	15.603	2.480
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	4.889	3.407	1.481
	Adequate leeromgeving	148		148
	Arbeidsmarktparticipatie	135	232	-97
	Beheer.onderh.gem.vastgoed	236		236
	Beheer.onderh.openbare ruimte	982	175	808
	Bevord.Agrof.log.en maakindus.	22		22
	Competentie ontwikkeling		39	-39
	Gezondheid van burgers		38	-38
	Grootstedelijke functies	125		125
	Inkomensondersteuning		564	-564
	Omgevingskwaliteit	527	843	-315
	Ontwikkelen bedrijventerreinen		5	-5
	Overige alg dekkingsmiddelen	3.568	831	2.737
	Parkeervoorzieningen	23	500	-476
	Passend woningaanbod	38		38
	Sociale Basisondersteuning	2.622		2.622
	Sportvoorzieningen	32		32
	Toezicht op competentieontw.		57	-57
	Verbeteren ruimtel. kwaliteit	4.736	8.690	-3.953
	Werken voor derden		223	-223
Burgerzaken		3.555	3.412	142
	Levenszaken	3.555	3.412	142
Overhead		5.656	42.961	-37.305
	Overheadkosten	5.656	42.961	-37.305
Treasury		5.103	522	4.581
	Financiering	5.103	522	4.581

OZB woningen		16.920	805	16.115
	Onroerende zaakbelasting	16.920	385	16.535
	Overige belastingen		420	-420
OZB niet-woningen		16.632	608	16.024
	Onroerende zaakbelasting	16.632	214	16.418
	Overige belastingen		394	-394
Parkeerbelasting		6.283		6.283
	Parkeervoorzieningen	6.283		6.283
Belastingen overig		1.036	233	803
	Grootstedelijke functies	186	212	-26
	Overige belastingen	850	21	829
Alg.uitk. en ov.uitk.gem.fonds		213.717		213.717
	Integr.uitkering.soc.domein	96.628		96.628
	Uitkeringen gemeentefonds	117.089		117.089
Overige baten en lasten		278	3.423	-3.145
	Financiering	276	2.313	-2.037
	Overige alg dekkingsmiddelen	2	1.110	-1.108
Crisisbeheersing en brandweer		44	6.869	-6.824
	Brandweezorg	33	6.658	-6.625
	Crisisbeh. & rampenbestrijd.	12	211	-199
Openbare orde en veiligheid		1.021	3.761	-2.741
	Grootstedelijke functies	188		188
	Omgevingskwaliteit	590	1.482	-892
	Veiligheid	191	2.169	-1.978
	Werken voor derden	51	110	-59
Verkeer en vervoer		521	13.173	-12.652
	Beheer.onderh.openbare ruimte	256	11.356	-11.100
	Bereikb/verkeersveil stad/reg.	223	873	-650
	Geo-informatie	23	888	-865
	Parkeervoorzieningen	20	57	-37
Parkeren		10	4.395	-4.385
	Parkeervoorzieningen	10	4.395	-4.385
Econ. havens en waterwegen		281	189	92
	Bereikb/verkeersveil stad/reg.	281	189	92

Economische ontwikkeling	7	1.181	-1.174
Bevord.Agrof.log.en maakindus.	3	647	-644
Grootstedelijke functies	4	330	-326
Venlo studentenstad		76	-76
Versterken reg.Kennisinfrastr		128	-128
Fysieke bedr.infrastructuur	5.312	8.833	-3.521
Ontwikkelen bedrijventerreinen	5.312	8.833	-3.521
Bedrijvenloket en -regelingen	610	823	-213
Bevord.Agrof.log.en maakindus.		164	-164
Grootstedelijke functies	235	119	116
Ontwikkelen bedrijventerreinen	375	539	-164
Economische promotie	1.799	831	968
Bevord.Agrof.log.en maakindus.	2	261	-259
Bevorderen toerisme		180	-180
Grootstedelijke functies	8	312	-304
Ontwikkelen bedrijventerreinen		49	-49
Overige belastingen	1.789	29	1.760
Onderwijshuisvesting	307	9.221	-8.914
Adequate leeromgeving	307	9.221	-8.914
Onderw.beleid en leerlingzaken	5.406	7.766	-2.361
Adequate leeromgeving	31	1.450	-1.419
Arbeidsmarktparticipatie	1.007	1.007	
Competentie ontwikkeling	3.314	3.858	-543
Toezicht op competentieontw.	1.053	1.451	-399
Sportbeleid en activering	674	1.791	-1.117
Sportontwikkeling	674	1.791	-1.117
Sportaccomodaties	2.524	6.404	-3.881
Sportvoorzieningen	2.524	6.404	-3.881
Cult.presentatie-prod-part	107	7.342	-7.236
Grootstedelijke functies	81	6.239	-6.158
Kleinschalig cult initiatieven	26	1.103	-1.078
Musea	123	1.386	-1.263
Gemeentearchief	3	677	-674
Grootstedelijke functies	120	710	-590
Cultureel erfgoed	32	590	-558
Aantrekkel. woon- en leefomg.		237	-237
Cultuurhist.archeolog waarden	32	353	-321

Media		1.840	-1.840
	Grootstedelijke functies	1.840	-1.840
Openb.groen en openl.recreatie		570	7.145
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	49	561
	Beheer.onderh.openbare ruimte	162	5.889
	Bevorderen toerisme	2	314
	Werken voor derden	357	382
Samenkracht en burgerparticip		1.207	19.054
	Sociale Basisondersteuning	970	13.647
	Sociale Wijkteams	237	5.407
Wijkteams		4	2.812
	Sociale Basisondersteuning		77
	Sociale Wijkteams	4	2.735
Inkomensregelingen		46.874	55.424
	Arbeidsmarktparticipatie	98	71
	Armoedebeleid	78	6.901
	Inkomensondersteuning	46.698	48.452
Begeleide participatie		111	18.910
	Arbeidsmarktparticipatie	93	17.752
	Sociale Wijkteams	18	1.158
Arbeidsparticipatie		600	6.540
	Arbeidsmarktparticipatie	600	6.264
	Inkomensondersteuning		276
Maatwerkvoorzieningen WMO		39	2.819
	Sociale Wijkteams	39	2.819
Maatw.dienstverlening 18+		1.775	25.761
	Armoedebeleid		949
	Sociale Basisondersteuning	33	2.026
	Sociale Wijkteams	1.742	22.786
Maatw.dienstverlening 18-			28.455
	Sociale Wijkteams		28.455
Geëscaleerde zorg 18+		2.565	57.142
	Beschermde wonen	2.264	48.603
	Sociale Basisondersteuning	301	8.539
Geëscaleerde zorg 18-		2.169	5.999
	Sociale Basisondersteuning	2.169	2.483
	Sociale Wijkteams		3.516

Volksgezondheid		619	6.475	-5.856
	Gezondheid van burgers	619	6.475	-5.856
Riolering		9.070	7.015	2.056
	Beheer.onderh.openbare ruimte	9.070	7.015	2.056
Afval		9.621	8.493	1.128
	Beheer.onderh.openbare ruimte	9.621	8.493	1.128
Milieubeheer		174	953	-779
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	64	203	-139
	Omgevingskwaliteit	110	750	-640
Begraafplaatsen-crematoria		330	529	-199
	Beheer.onderh.openbare ruimte	328	492	-164
	Levenszaken	2	37	-35
Ruimtelijke ordening		3	1.166	-1.164
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	2	923	-921
	Verbeteren ruimtel. kwaliteit		243	-243
Grondexpl.niet bedr.terrein		11.879	13.332	-1.453
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	6.574	8.027	-1.453
	Verbeteren ruimtel. kwaliteit	5.305	5.305	
Wonen en bouwen		5.877	8.031	-2.153
	Aantrekkel. woon- en leefomg.	3.316	5.001	-1.685
	Beheer.onderh.gem.vastgoed	2.010	1.292	717
	Financiering	519	519	
	Passend woningaanbod	8	730	-722
	Verbeteren ruimtel. kwaliteit	25	488	-464
Eindtotaal		402.114	425.771	-23.656